

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

17 september 1997

ONTWERP VAN DECREET

betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud
uitgebracht door de heer Bruno Tobback**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Dirk Van Mechelen.

Vaste leden : de heren Georges Beerden, Peter Desmet, Hugo Marsoul, Leonard Quintelier, Jef Van Looy ;
mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heren Arnold Van Aperen, Dirk Van Mechelen ;
de heren Freddy De Vilder, Jacky Maes, Bruno Tobback ;
de heren Frank Creyelman, Frans Wymeersch ;
mevrouw Gerda Raskin ;
de heer Johan Malcorps.

Plaatsvervangers :

de heren Jos De Meyer, Johan De Roo, mevrouw Veerle Heeren, de heren Erik Matthijs, John Taylor ;
mevrouw Yolande Avontroodt, de heren Marino Keulen, Patrick Lachaert ;
de heren Carlos Lisabeth, Steve Stevaert, Jacques Timmermans ;
de heren Wilfried Aers, Pieter Huybrechts ;
de heer Johan Sauwens ;
mevrouw Vera Dua.

*Zie :***690** (1996-1997)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 tot 5 : Amendementen
- Nr. 6 : In eerste lezing aangenomen artikelen
- Nr. 7 : Amendementen
- Nr. 8 : Verslag over hoorzittingen

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling	4
II. Algemene bespreking	9
III. Artikelsgewijze bespreking	13
IV. Tweede lezing	64
V. Eindstemming	69
VI. Goedkeuring van het verslag	69
TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE	71

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud besprak het ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu op 26 juni en 1, 2, 3, 8 en 10 juli 1997.

Op 10 juli 1997 werd een tweede lezing gehouden van de in eerste lezing aangenomen artikelen.

Het verslag van de bespreking van het ontwerp van decreet in de commissie werd op 24 september 1997 goedgekeurd in de commissie.

Het ontwerp van decreet werd besproken in samenhang met de voorstellen van decreet van de heer Johan Sauwens houdende de regionale landschappen (Stuk 713 (1996-1997) – Nr. 1) en van mevrouw Vera Dua houdende wijziging van het bosdecreet van 13 juni 1990 (Stuk 136 (1995-1996) – Nr. 1). Het voorstel van decreet van de heer Johan Sauwens kwam uitvoerig aan bod bij de bespreking van hoofdstuk VII van het ontwerp van decreet. De commissie besliste de behandeling van beide voorstellen van decreet op een later tijdstip voort te zetten.

Ter voorbereiding van de bespreking van het ontwerp van decreet werden op 1 en 2 juli 1997 hoorzittingen georganiseerd met vertegenwoordigers van diverse organisaties en instanties betrokken bij het Vlaamse natuurbeleid. Het verslag van deze hoorzittingen is opgenomen in Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 8.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER THEO KELCHTERMANS, VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU EN TEWERKSTELLING

1. Stand van zaken

Het natuurbehoud wordt in het Vlaamse Gewest nog geregeld door de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud. Deze wet kan als een uitloper van het eerste Europees Natuurbeschermingsjaar worden beschouwd.

Naast de wijziging van de bepalingen met betrekking tot de bosreservaten door het bosdecreet van 13 juni 1990, de aanvulling betreffende de kustduinen door het decreet van 14 juli 1993 en de aanvulling door het decreet van 16 juli 1996, werd deze wet voor het Vlaamse Gewest niet gewijzigd.

De wet van 1973 heeft echter de aftakeling van de natuur in Vlaanderen niet kunnen tegengaan. Ondanks de ruimere aandacht voor de natuur sinds 1970, de reglementaire beschermingsmaatregelen en het toenemend aantal reservaten, wordt een steeds groter aantal dieren en planten zeldzaam in Vlaanderen en is hun voortbestaan er zelfs bedreigd.

Naast de afname van het aantal soorten stelt men ook vast dat bepaalde levensgemeenschappen steeds zeldzamer worden. Kalkmoerassen, voedselarme maar niet verzuurde vennen, hoogvenen, droge kalkgraslanden, spontane levensgemeenschappen van kalkrijke akkers en dergelijke zijn bijna uit Vlaanderen verdwenen. Halfnatuurlijke landschappen zoals bloemrijke hooilanden, kreek- en valleigraslanden, oude hakhoutbossen, enzovoort staan onder sterke druk van een zich snel wijzigend en steeds intensiever grondgebruik.

Maar ook in het algemeen heeft de natuur het moeilijk. Een aantal milieueffecten bedreigt organismen en hun onderlinge relaties. Ze tasten de kwaliteit van het natuurlijk milieu aan, bijvoorbeeld door verzuring, vermessing en verdroging, en beperken de hoeveelheid en het aaneengesloten karakter van de natuurlijke ruimte door versnippering. Anderzijds gaan er ook natuurwaarden verloren door het uitputtend gebruik van planten, dieren en natuurlijke systemen.

Dit alles is voor een deel te wijten aan het feit dat de inspanningen van het natuurbeleid wegens een onvoldoende integratie van de overige beleidsactiviteiten worden tegengewerkt. De negatieve invloed hiervan op de natuur overtreft de impact van de beschermingsmaatregelen. Nochtans zijn er volgens de minister ook hoopvolle tekenen.

2. Natuurbehoud in Europa en op internationaal vlak

Op Europees en wereldvlak wordt een reeks ontwikkelingen vastgesteld die ook het Vlaamse Gewest aanbelangen en die in Vlaanderen moeten worden ingevuld, maar waarvoor de wet van 1973 geen adequate basis biedt.

Tijdens de conferentie van de Verenigde Naties over Milieu en Ontwikkeling werd een actieplan opgesteld, Agenda 21 genaamd, dat een wereldwijd werkprogramma vormt voor de internationale gemeenschap vanaf 1993. In dit kader werd tevens een verdrag inzake het behoud van de biologische diversiteit opgesteld.

Ook binnen de Europese Unie is het behoud van de natuur een belangrijke doelstelling. In haar Vijfde Milieuactieprogramma stelt de Commissie van de Europese Unie onder meer dat de Gemeenschap al haar invloed moet aanwenden om "een duurzame ontwikkeling en de eerbiediging van de gemeenschappelijke natuurlijke rijkdommen te stimuleren". Daarom wordt in dit actieprogramma prioriteit gegeven aan een duurzaam beheer van de natuurlijke hulpbronnen : bodem, water, natuurgebieden en kuststreken.

De maatregelen van het Europees actieprogramma steunen op de drie hoofddoelstellingen van de wereldstrategie voor natuurbehoud :

- de instandhouding van de essentiële ecologische processen en patronen en levensondersteunende processen ;
- de instandhouding van de genetische verscheidenheid ;
- het verantwoord gebruik van soorten en ecosystemen.

Ter uitvoering van dit programma is er vooreerst de specifieke regelgeving ter bescherming van de natuur, die onder meer is terug te vinden in de zogenaamde vogelrichtlijn en in de habitatrichtlijn. Daarnaast concretiseren diverse verordeningen inzake milieumaatregelen in de bos- en landbouw de uitvoering van dit programma.

De Raad van Europa op zijn beurt heeft het jaar 1995 uitgeroepen tot het tweede Europees jaar voor het natuurbehoud, waarbij het belang van het natuurbehoud buiten de reservaten werd onderstreept. Ook in 1995 werden op de ministeriële conferentie van Sofia afspraken gemaakt om tot een gezamenlijke strategie te komen voor het behoud van de biologische en landschappelijke diversiteit op pan-Europees niveau.

3. Krachtlijnen van het ontwerp van decreet

3.1 Principes

Volgende Europese principes werden opgenomen in het ontwerp van decreet :

- het principe van de ecologische integriteit : de ecologische processen verantwoordelijk voor het overleven van soorten moeten worden beschermd en de habitat waar hun overleven van afhangt, bewaard ;

- het principe van de ecologische compensatie : de schadelijke effecten van fysische veranderingen in gebieden met een grote biodiversiteit moeten in evenwicht zijn met compenserende beschermingsmaatregelen. Dit principe is van toepassing in de mate dat niet kan voldaan worden aan het principe dat schade aan natuurwaarden zoveel mogelijk voorkomen moet worden.

Binnen dit ruimer kader moet het natuurbehoud in Vlaanderen zijn verantwoordelijkheid opnemen en het nodige doen voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de voor Vlaanderen kenmerkende dier- en plantensoorten, hun levensgemeenschappen en hun leefgebieden.

Dit kan maar als het natuurbehoud wordt ingeschakeld in het ruimere milieu- en natuurbeleid, waar de begrippen duurzaamheid en kwaliteit centraal staan. Het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid biedt hiertoe het noodzakelijke kader. Hierin wordt duidelijk het natuurbehoud en de bevordering van de biologische diversiteit als doelstelling van het beleid aangegeven. De beginselen die hierbij decretaal worden bepaald zijn ook van toepassing op het natuurbeleid in strikte zin. Het gaat om :

- het standstill-beginsel, dat inhoudt dat minimaal de bestaande kwaliteit en kwantiteit behouden blijft. Er moet worden voorkomen dat natuur en de hieraan verbonden al of niet bijzondere ruimtelijke of ecologische kwaliteiten in relatief waardevolle gebieden of compartimenten achteruitgaan. Dit is volgens de minister een zeer belangrijk principe in het ontwerp van decreet. Het duidt ook het respect aan voor de medegebruiker, met name de landbouw ;
- het de-vervuiler-betaalt-beginsel is een praktische vertaling van het uitgangspunt dat de vervuiler verantwoordelijk is. De kosten van het verwijderen of ongedaan maken van een verontreiniging komen ten laste van degene die ervoor verantwoordelijk is. Ruimer beschouwd betekent dit dat het beleid slechts doeltreffend is indien de kosten en lasten die naar aanleiding van nadelig menselijk ingrijpen op de natuur ontstaan, bijvoorbeeld het verhoogd en bemoeilijkt beheer, niet door de hele gemeenschap worden gedragen, maar door diegene die er direct verantwoordelijk voor is en het in zijn macht heeft deze nadelige effecten te vermijden of te beperken ;

- het voorzorgsbeginsel houdt in dat men niet wacht op een wetenschappelijke consensus over het verband tussen oorzaken en effecten om een mogelijk probleem aan te pakken. Het laat toe bij het opstellen van een beleidsplan en bij het uitvoeren van acties het "best professional judgement" toe te passen. Indien er onzekerheden blijven bestaan, worden deze volgens deskundig oordeel ingeschat ;
- het voorkomingsbeginsel geeft uitdrukking aan het belang van het preventief optreden ;
- de voorkeur voor brongerichte maatregelen geeft aan dat het probleem wordt aangepakt daar waar het ontstaat. Dit heeft het voordeel dat het probleem beter beheersbaar is, de kosten geringer zijn, de kans op onomkeerbare effecten kleiner wordt en de verantwoordelijkheid van de veroorzaker duidelijker is.

3.2 Hoofddoelstellingen

Als hoofddoelstelling van het natuurbehoud in Vlaanderen wordt dan ook gesteld : de handhaving, het herstel en de bevordering van een karakteristieke biologische verscheidenheid, uitgaande van de ruimtelijke en abiotische omgeving. Indien 'natuurlijkheid' als richtinggevend principe wordt gehanteerd, zal dit ook de instandhouding betekenen van de ecologische processen en patronen die gebaseerd zijn op de eigenheid van het Vlaamse milieu. Hiertoe moeten de natuur en het natuurlijk milieu worden beschermd, ontwikkeld, beheerd en hersteld ; moet de vereiste milieukwaliteit worden gehandhaafd of hersteld en moet een zo breed mogelijk maatschappelijk draagvlak worden geschapen.

Rekening houdend met de internationale verplichtingen en met de evolutie van ons eigen leefmilieu, is het volgens de minister nuttig om een nieuw Vlaams decreet op het natuurbehoud voor te leggen waarin de bescherming van de natuur en het natuurlijk milieu wordt aangepast aan de recente maatschappelijke en technische ontwikkelingen, met als hoofddoel de biologische diversiteit in het Vlaamse Gewest te bevorderen.

4. Concrete hoofdlijnen van het natuurdecreet

Dit ontwerpdecreet realiseert onder meer de hoofdlijnen van het natuurbeleid dat de Vlaamse regering sinds 1990 volgt, namelijk :

- een gebiedsgericht beschermingsbeleid ;

- een beleid gericht op de ecologische kwaliteit ;
- een soortgericht beschermingsbeleid ;
- een doelgroepenbeleid ter verbreding van de maatschappelijke basis van het natuurbehoud ;
- een ondersteunend beleid naar de lokale overheden toe.

Het decreet heeft een heel brede doelstelling, namelijk de bescherming, de ontwikkeling, het beheer en herstel van de natuur en het natuurlijk milieu, de handhaving of het herstel van de daartoe vereiste milieukwaliteit en het scheppen van een zo breed mogelijk draagvlak. De taakstelling is dus niet alleen gericht op behoud en beheer, maar ook op herstel en ontwikkeling.

Ook het principe van de standstill van de kwaliteit en de kwantiteit van de bestaande natuur is een duidelijke optie. Dit wordt trouwens gekoppeld aan de milieukwaliteit.

4.1 Planmatige aanpak

Het ontwerp van decreet voorziet in een planmatige aanpak. Hiertoe zal een natuurrapport worden opgesteld waarin de toestand van de natuur en het natuurlijk milieu wordt beschreven en een evaluatie van het gevoerde beleid wordt gemaakt. Het natuurrapport wordt opgesteld als een wetenschappelijk rapport in het kader van het milieu- en natuurrapport Vlaanderen (MIRA).

Het natuurbeleidsplan is een actieplan en kadert in het milieubeleidsplan (MINA-plan). Het natuurbeleidsplan zal, uitgaande van het rapport, de doelstellingen en de strategie van het natuurbeleid omschrijven en een visie op langere termijn ontwikkelen. Het natuurbeleidsplan zal zich in afzonderlijke deelplannen richten op het gebiedsgerichte beleid, op de ecologische kwaliteit en de bijzondere milieukwaliteitsdoelstellingen binnen het Vlaams Ecologisch Netwerk en de groengebieden, op het soortgerichte beleid, op de lokale besturen en op de specifieke doelgroepen.

4.2 Horizontaal beleid

Het hoofdstuk IV Algemene maatregelen ter bevordering van het natuurbehoud is een zeer belangrijk hoofdstuk waarin aan het standstill-principe vorm wordt gegeven.

Naast de natuurlijke of deels natuurlijke habitat en ecosystemen, natuurlijke en half-natuurlijke vege-

taties wordt de bescherming, de instandhouding en ontwikkeling van lijn- en puntvormige elementen en van natuur in de bebouwde omgeving expliciet vooropgesteld. Dit heeft de bescherming van de bestaande natuur tot doel. Hierbij kunnen holle wegen, houtkanten, poelen, wetlands, heiden en historisch permanent grasland wel het voorwerp van bescherming uitmaken, maar niet de agrarische bedrijfsvoering en het teeltplan van de agrarische bedrijfsvoering.

Het hoofdstuk met horizontale maatregelen definieert ook een algemene zorgplicht, waarbij alle nodige maatregelen verplicht te nemen zijn die redelijkerwijze kunnen worden gevraagd om de vernietiging van of schade aan natuurwaarden te voorkomen, te beperken of te herstellen. Dit wordt verder vorm gegeven in de toets bij vergunningen door de overheden dat vermijdbare schade aan natuur moet worden vermeden. Dit artikel geeft uitvoering aan het principe van de integratie en betekent dat in de besluitvorming op andere beleidsterreinen van het Vlaamse Gewest en van de provinciale en lokale besturen steeds met de natuur rekening moet worden gehouden. Het natuurbeleid geeft de randvoorwaarden aan die de andere beleidsdomeinen in acht moeten nemen, wil een effectieve realisering van het natuurbeleid mogelijk zijn. In de besluitvorming moet er alleszins zorg voor worden gedragen dat er op geen enkele wijze vermijdbare schade aan de natuur ontstaat.

Deze algemene regel wordt gebiedsgericht verscherpt. In de gebieden van het Vlaams Ecologisch Netwerk moet ook alle onherstelbare schade aan de natuur worden vermeden. Het beleid moet er van uitgaan dat ingrepen in deze kwetsbare gebieden alleen in uitzonderingsgevallen in overweging kunnen worden genomen op grond van zwaarwegende maatschappelijke belangen. Er moet dan steeds een compensatie worden vastgelegd.

4.3 Gebiedsgericht beleid

Het gebiedsgericht beleid is gericht op enerzijds het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) met Grote Eenheden Natuur (GEN) en Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling (GENO) en anderzijds het Integraal Verwevings -en Ondersteuningsnetwerk (IVON) met natuurverwevings -en natuurverbindingsgebieden.

4.3.1. Vlaams Ecologisch Netwerk

Het VEN wordt gedefinieerd als een samenhangend en georganiseerd geheel van gebieden van de

open ruimte, waarin een specifiek beleid inzake het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuur wordt uitgevoerd, gebaseerd op de biotische en abiotische kenmerken, de onderlinge samenhang en de aanwezige en potentiële natuurwaarden.

Het is duidelijk dat natuur hier de hoofdfunctie is en dat de invulling gebeurt door zowel een reglementair beleid (voorschriften voor activiteiten, plannen en projecten) maar ook door een actief realisatiebeleid in functie van natuurbehoud, natuurontwikkeling en natuurherstel. Binnen de vijf jaar zal tezamen 125.000 hectare GEN en GENO afgebakend worden. Voor deze 125.000 hectare worden binnen een periode van tien jaar natuurrichtplannen opgesteld.

Bijzondere aandacht wordt besteed aan de relatie VEN en waterhuishouding. Decreet wordt bepaald dat de administratieve overheid binnen het VEN een beheer voert dat gericht is op het terugdringen van de risico's van verdroging, het herstel van verdroogde natuurgebieden en het beheer van waterlopen met het oog op het behoud en herstel van de natuurwaarden.

De aanduiding van GEN en GENO wordt gekoppeld aan een reeks gebiedscategorieën van de geldende plannen van aanleg.

4.3.2. Integraal Verwevings -en Ondersteuningsnetwerk (IVON)

Het IVON bestaat uit natuurverwevingsgebieden en natuurverbindingsgebieden. Belangrijk is dat voor het IVON de administratieve overheid – met andere woorden de administratieve overheden van het Vlaams Gewest maar ook de andere besturen die onderworpen zijn aan het bestuurlijk toezicht zoals provincies, gemeenten, Polders en Wateringen en de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke instellingen die belast zijn met taken van openbaar nut – zorg draagt voor het behoud van de aanwezige natuurwaarden en maatregelen neemt ter bevordering van de actuele natuurwaarden, alsook stimulerende maatregelen ter bevordering van de biologische diversiteit.

4.3.3. Natuurverwevingsgebieden

De natuurverwevingsgebieden kunnen worden aangeduid in alle gebieden die in aanmerking komen voor de aanduiding van GENO, evenals in de landbouwgebieden met landschappelijke waarde en de recreatiegebieden.

Ook hier wordt in het decreet een taakstelling vooropgesteld, zowel in de tijd als naar oppervlakte : 150.000 hectare af te bakenen binnen een periode van vijf jaar en het opstellen van natuurrichtplannen binnen een periode van tien jaar. De overheden zijn gehouden een beleid te voeren dat gericht is op het behoud van de kwaliteit van de habitat en de kwantiteit van de natuurwaarden en van een voor de natuurwaarden gunstige waterhuishouding. Ook het behoud of het herstel van voor de natuurwaarden gunstige structuurkenmerken van de waterlopen wordt als bindende taak voor de overheden vooropgesteld.

Voor de burgers gelden in tegenstelling tot het VEN geen specifieke reglementaire bepalingen andere dan die horizontaal gelden. Er wordt wel gewerkt met stimulerende maatregelen en de mogelijkheid wordt geboden om beheersovereenkomsten af te sluiten.

4.3.4. Natuurverbindingsgebieden

Ten aanzien van de natuurverbindingsgebieden wordt geen oppervlaktetaakstelling aangegeven noch een koppeling gemaakt met bestemmingscategorieën van de plannen van aanleg. Het beleid is gericht op het instandhouden en verbeteren van de verbindingsfunctie, het onderhoud en ontwikkeling van lijn- en puntvormige elementen en overige verbindungselementen met inbegrip van de waterlopen, alsook op de instandhouding en de ontwikkeling van de bestaande natuur en dit via stimulerende maatregelen. In het ontwerp van decreet is, naar analogie met de regeling in het monumenten- en het landschappendecreet, in een specifieke premieregeling voorzien voor het beheer en de ontwikkeling van lijn- en puntvormige elementen conform het natuurrichtplan.

Er zijn geen reglementaire bepalingen specifiek gebonden aan de natuurverbindingsgebieden. De algemeen geldende horizontale maatregelen kunnen hier wel van toepassing zijn.

4.3.5. Natuurreservaten

Reservaatvorming blijft één van de meest klassieke en ook de meest efficiënte vormen van natuurbehoud. De bijdrage aan biodiversiteit van de beheerde natuurreservaten is zeer groot. Volgens de minister is dit een voldoende reden om dit beleid krachtig te versterken.

Voor de erkende reservaten binnen agrarische gebieden, conform artikel 36, paragraaf 2, gelden geen afstandsregels in het kader van Vlareem. Dit

werd als extra waarborg opgenomen om aantasting van de agrarische structuur te vermijden.

5. Specifieke instrumenten gebiedsgericht beleid

Wat de realisatie van het gebiedsgericht beleid betreft, wil de minister nog stilstaan bij drie instrumenten : het recht van voorkoop, de beheersovereenkomsten en de natuurinrichting.

5.1. Het recht van voorkoop

Dit is een belangrijk instrument voor het natuurbehoud en heeft reeds zijn diensten bewezen, onder meer binnen de ruilverkaveling. Het is van toepassing voor de gronden gelegen in :

- het VEN met uitzondering van de gronden uitgesloten door de Vlaamse regering ;
- de natuurreservaten en hun afgebakende uitbreidingsperimeter binnen groen- en bosgebieden of het VEN ;
- een door de Vlaamse regering afgebakende perimeter binnen de groen- en bosgebieden gelegen binnen het IVON ;
- een natuurinrichtingsproject.

De voorgestelde procedure is geïnspireerd op de procedure zoals aangegeven in de wet van 22 juli 1970 met betrekking tot de ruilverkaveling met kracht van wet. Het recht van voorkoop kan niet ten nadele van de landbouw worden gebruikt vermits het recht van voorkoop ingevolge de pachtwetgeving voorrang heeft.

5.2. De vrijwillige beheersovereenkomsten

Een beheersovereenkomst is een overeenkomst waarbij de grondgebruiker zich vrijwillig ertoe verbindt om gedurende een bepaalde termijn een vooraf bepaalde prestatie te leveren die gericht is op het bereiken van een hogere kwaliteit dan de basismilieukwaliteit, door het onderhouden of ontwikkelen van natuurwaarden en tegen betaling van een vooraf bepaalde vergoeding.

Voor gronden die onder de pachtwetgeving vallen en de laatste vijf jaar verpacht werden, kunnen deze beheersovereenkomsten enkel afgesloten worden met beroepslandbouwers.

Het decreet voorziet in zes gevallen voor de toepassing van het instrument van de beheersovereenkomsten voor zover het belang van het natuurbe-

houd en de natuurontwikkeling ermee gediend is, namelijk :

- in functie van een vastgestelde beheersvisie voor het beheer, het herstel en de ontwikkeling van de natuurwaarde in de groen- en bosgebieden ;
- binnen de perimeter van het goedgekeurd natuurrichtplan in het VEN ;
- in natuurverwevingsgebieden ;
- in natuurverbindingsgebieden ;
- in door de Vlaamse regering aangewezen habitats of ecosystemen ;
- ter bevordering van de natuurwaarde in de vallei-gebieden, agrarische gebieden met ecologisch belang en natuurontwikkelingsgebieden.

5.3. De natuurinrichting

Natuurinrichtingsprojecten worden ingesteld ter realisatie van het VEN en de groen- en bosgebieden. De procedure en instrumenten van natuurinrichting zijn geïnspireerd op deze van de ruilverkaveling. Zo kunnen infrastructuurwerken, kavelwerken, herverkaveling, vestiging van erfdienstbaarheden, recht van voorkoop, bewaringsmaatregelen en dergelijke, opgenomen in de ruilverkavelingswetgeving, eveneens ingezet worden in het kader van de natuurinrichting. Belangrijke verschillen met het ruilverkavelingsinstrument liggen op het vlak van de doelstellingen en de samenstelling van het uitvoerend en adviserend orgaan.

6. Overige bepalingen

Daarnaast handelt het decreet in specifieke hoofdstukken over de bescherming van plant- en diersoorten, over het doelgroepenbeleid en het handhavingsbeleid.

In hoofdstuk X met de overgangsbepalingen wordt de relatie gelegd met het bosdecreet en het decreet op de bescherming van landschappen voor respectievelijk de bossen en de gerangschikte landschappen die binnen het VEN gelegen zijn.

Zowel het bosbeheersplan als het beheersplan voor beschermde landschappen binnen het VEN moeten zich richten naar het natuurrichtplan ; tevens worden de compensatieplicht bij ontbossing en maatregelen ter versterking van de ecologische functie in het bosdecreet ingevoerd.

Dit ontwerpdecreet is volgens de minister een belangrijke stap naar een echt toekomstgericht natuurbeleid. Tijdens de lange voorbereidingstijd werd overleg gepleegd met de verschillende betrokken sectoren. Daarbij werd getracht tot een synergie te komen die het decreet een voldoende groot maatschappelijk draagvlak moet geven.

II. ALGEMENE BESPREKING

Namens de SP-fractie verheugt de heer Bruno Toback zich over het feit dat er eindelijk een ontwerp van decreet betreffende het natuurbeleid ter bespreking voorligt. Afgezien van het resultaat van die besprekingen, zal het decreet alleszins een stap vooruit betekenen in vergelijking met de verouderde wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud.

De spreker juicht met name het principe van de horizontale maatregelen toe, waaruit volgt dat natuurwaarden op zich relevant en maatschappelijk belangrijk genoeg zijn om er een bescherming aan te geven. Veel zal in dit kader echter afhangen van het omzetten van dit principe in de nodige uitvoeringsbesluiten en de toepassing daarvan. Verder verheugt de spreker zich over het invoeren van het begrip "gebiedsgericht beleid". Ook hier is het van groot belang om via uitvoeringsbesluiten de VEN- en IVON-gebieden af te bakenen en om bovendien te zorgen voor een afstemming van het gebiedsgericht beleid op het beleid inzake ruimtelijke ordening.

Het lid is van oordeel dat het ontwerp van decreet op het technische vlak en op het vlak van concrete beleidsmaatregelen aan de overheid heel wat bruikbare instrumenten aanreikt om een degelijk natuurbeleid in Vlaanderen te voeren. Dat beleid moet gericht zijn op het vrijwaren en daar waar mogelijk versterken van de bestaande natuurwaarden en van de biodiversiteit. Ook biedt het ontwerp van decreet mogelijkheden om tot een betere samenwerking en symbiose te komen tussen de verschillende gebruikers van de open ruimte. Het ontwerp van decreet reikt een kader aan waarbinnen een samenwerking met de landbouwers kan totstandkomen, waarbinnen beheersovereenkomsten kunnen worden afgesloten of – daar waar dit laatste door de betrokkenen niet wenselijk wordt geacht – om tot aankoop aan een verantwoorde prijs over te gaan. Deze mogelijkheden zijn van die aard dat ze zullen bijdragen tot een betere relatie tussen landbouw, natuur en de andere gebruikers van de open ruimte.

De spreker benadrukt verder dat het ontwerp van decreet een goed beleid inzake de natuurreservaten mogelijk maakt. Het reservatenbeleid is weliswaar slechts een onderdeel van het algemene beleid inzake natuurbehoud, maar niettemin zijn de geboden garanties van essentieel belang voor zowel de toekomstige als de reeds bestaande reservaten.

De spreker pleit er ten slotte voor dat na de goedkeuring van het voorliggende ontwerp van decreet snel de nodige uitvoeringsbesluiten worden genomen. De SP-fractie zal hier nauwlettend op toezien.

De heer Leonard Quintelier meent dat het voorliggende decreet de mogelijkheid zal bieden om in de toekomst een duurzaam natuurbeleid te voeren. Uit de teksten valt af te leiden dat de bestaande ecosystemen en de verscheidenheid van de soorten de nodige bescherming zullen genieten. Dat is zeker nodig gelet op de huidige versnippering van bossen en andere groene ruimten in Vlaanderen. Door principes als natuurbehoud, -herstel en -ontwikkeling te kaderen in een gebieds- en kwaliteitsgericht natuur- en soortenbeleid, zal het mogelijk zijn om de versnippering tegen te gaan en om grotere natuureenheden verder te ontwikkelen en kansen te geven. Tegelijk biedt het ontwerp van decreet mogelijkheden om een preventief beleid te voeren, gericht op het voorkomen van de verdere afbouw van de verscheidenheid. De spreker steunt het uitgangspunt dat er ook buiten de natuurgebieden – in het bijzonder in de landbouwgebieden – gestreefd wordt naar een samenwerking tussen de verschillende actoren. Ook op die manier kan de verscheidenheid van natuurwaarden en het behoud van soorten worden gewaarborgd.

Het ontwerp van decreet biedt volgens het lid een goede juridische grondslag voor de gemeenten om in samenwerking met de sectoren landbouw en natuur een beleid van natuurbehoud en -ontwikkeling te voeren. Honderden gemeenten beschikken momenteel over een Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan (GNOP). Zij hebben daarmee een eerste stap gezet naar een meestal succesvolle samenwerking. Het voorliggende ontwerp van decreet biedt de mogelijkheid om die samenwerking in de toekomst verder uit te bouwen en te verdiepen.

Het lid waarschuwt voor het ontstaan van allerlei nieuwe procedures die het de landbouwers moeilijk maken om nog normaal te werken, zodat ze dreigen af te haken. De procedures moeten zo doorzichtig mogelijk worden gemaakt en een degelijke afstemming op het beleid inzake ruimtelijke

ordering is noodzakelijk. Verder moet de samenwerking op het terrein nog versterkt worden. Het recent opgerichte Forum Landbouw-Natuur is in dat opzicht een eerste stap. Op die manier kan een steviger draagvlak ontstaan voor het realiseren van de doelstellingen van het voorliggende ontwerp van decreet.

De spreker besluit dat de CVP-fractie achter het ontwerp van decreet staat. Dat neemt niet weg dat er naar aanleiding van de artikelsgewijze bespreking nog een aantal opmerkingen zullen worden geformuleerd. De grote lijnen van het decreet moeten evenwel onaangetast blijven.

De heer Johan Malcorps benadrukt de nood aan een offensief natuurbeleid in Vlaanderen. Hij staft deze stelling met een verwijzing naar het laatste Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen. Daaruit blijkt dat tal van plant-, zoogdier- en broedvogelsoorten bedreigd worden en soms zelfs al verdwenen zijn. Dit is volgens de spreker te wijten aan enerzijds de vermindering van de milieukwaliteit en anderzijds het verlies van biotopen ingevolge de versnippering en het teloorgaan van grote open ruimten. Momenteel wordt in Vlaanderen slechts 11.250 hectare of 0,75 percent van de oppervlakte beschermd als reservaat. In Nederland gaat het om 5 percent van de oppervlakte en streeft men naar 10 percent. In Duitsland wordt die 10 percent nu al bereikt.

De spreker erkent dat er een dringende behoefte is aan een nieuwe decretale regeling ter vervanging van de verouderde wet op het natuurbehoud. Het voorliggende decreet staat of valt echter met de eruit voortvloeiende uitvoeringsbesluiten. Deze zouden tegen het einde van het jaar in het Belgisch Staatsblad moeten zijn verschenen. Het lid roept de commissie op hier nauwlettend op toe te zien.

Het lid haalt het oordeel van de Raad van State aan, waarin wordt gewezen op het heterogeen karakter van de bepalingen in dit decreet. Sommige aspecten zijn in detail uitgewerkt terwijl er voor andere aangelegenheden zeer ruime bevoegdheden aan de Vlaamse regering worden toegekend, bijvoorbeeld wat het nemen van horizontale maatregelen betreft. De spreker meent dan ook dat er slordig logistiek werk werd geleverd, wat volgens hem een illustratie is van wantrouwen tussen de betrokken sectoren of partijen of beide.

De heer Johan Malcorps wijst op de nieuwe visie die er de laatste jaren is ontstaan op natuur en natuurbehoud en die verwoord werd in het unaniem advies van de Mina-Raad in 1993 over de

Groene Hoofdstructuur (GHS) : "natuurbehoud gaat om het ontwikkelen en herstellen van ruimtelijke netwerken van elkaar versterkende natuurwaarden, in de context van een geschikte milieukwaliteit en een maatschappelijke aanvaarding en waardering". De oorspronkelijke bedoeling was om de structuur van een ecologisch netwerk als een patroon of raster bovenop de gewestplannen te leggen. De Mina-Raad betwijfelt nu of die nieuwe visie, waarover er toch consensus bestond, een consequent uitvoerbare grondslag heeft gekregen met dit decreet.

Door te kiezen voor een afbakening van het natuurnetwerk binnen bepaalde bestemmingen op het gewestplan ondergraaft men volgens de spreker de essentie van een coherent natuurbeleid. De bestemmingen op de gewestplannen werden indertijd ingekleurd zonder dat het de bedoeling was om een ecologisch netwerk uit te bouwen en zonder dat er met problemen als versnippering of isolatie rekening werd gehouden. Als de planologische bestemmingen op de huidige gewestplannen het uitgangspunt blijven voor de afbakening van de gebiedscategorieën van de natuurlijke structuur, zal er volgens de spreker een wetenschappelijk volkomen ongeloofwaardig natuurnetwerk totstandkomen. Uit de voorliggende tekst blijkt immers dat landbouwgebieden niet in aanmerking komen voor de afbakening van het ecologisch netwerk en dat de landbouwexploitatie niet in het gedrang mag komen in verwevingsgebieden. Is er dan nog wel een apart decreet inzake het natuurbehoud nodig ? Zijn het niet juist de ecologisch interessante zones buiten de reeds beschermde groengebieden waarvoor aparte maatregelen vereist zijn ?

Het lid maakt de vergelijking tussen de toenmalige, wetenschappelijk onderbouwde groene hoofdstructuur (GHS) en het nu voorliggende VEN en IVON. In de GHS was er in totaal voorzien in 531.700 hectare met bijzondere aandacht voor natuurbehoud. Daarvan was er 149.400 hectare bestemd voor natuurkerngebieden, 204.100 hectare voor natuurontwikkelingsgebieden en 178.200 hectare voor natuurverbindingsgebieden. De hoeveelheid oppervlakte met als hoofdfunctie natuur is in dit decreet, en in het ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, verminderd van 353.000 hectare tot 125.000 ha, ofwel een vermindering met 65 percent. De totale oppervlakte bestemd voor natuurbehoud wordt verminderd van 531.700 hectare naar 275.000 ha, wat neerkomt op een halvering. De natuurbuffergebieden worden integraal geschrapt.

De spreker maakt verder een vergelijking tussen het voorliggende ontwerp van decreet en de groe-

ne bestemmingen op de gewestplannen. Die laatste geven een oppervlakte aan van 152.200 hectare, wat meer is dan wat in het VEN voorzien is. Het lid besluit hieruit dat men met dit decreet, en met het ruimtelijk structuurplan, zelfs geen standstill kan garanderen voor de natuur in Vlaanderen. Hij benadrukt tevens dat de aard van de geboden bescherming, met name voor het IVON, een afzwakking inhoudt in vergelijking met de GHS. In deze verwevingsgebieden zijn de beschermingsmaatregelen immers minimaal en moet men, afgezien van vrijwillige beheersovereenkomsten, terugvallen op horizontale beschermingsmaatregelen.

De spreker vraagt zich af of men met dit decreet een aantal belangrijke internationale verplichtingen (vogelrichtlijn-, habitatrichtlijn- en Ramsargebieden) wel zal kunnen nakomen. Een groot deel van de voor het natuurbehoud belangrijke internationaal erkende gebieden valt immers binnen landbouwzones volgens de gewestplannen, en wordt op die manier uitgesloten van een gebiedsgerichte werking. Dit druist in tegen de geest van de internationale afspraken, waaraan dit decreet uitvoering moest geven.

De heer Malcorps wijst op de inflatie aan verschillende procedures die in het leven worden geroepen in het kader van dit decreet en van de uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Een dergelijke wildgroei moet volgens hem absoluut worden gestopt om te vermijden dat het ruimtelijk beleid ondoorzichtig wordt en om een maximale duidelijkheid en rechtszekerheid te bieden aan alle grondgebruikers. De spreker steunt daarom het voorstel van de Mina-Raad om een harmonisatie door te voeren van de procedures nodig voor de afbakening van VEN en IVON enerzijds en van de daar logisch op aansluitende 'groene' gewestplanwijzigingen anderzijds. Dit zou concreet kunnen toegepast worden met betrekking tot de in het RSV beloofde 38.000 hectare 'groene gewestplanwijzigingen'.

Voor Agalev is het onaanvaardbaar dat GEN en GENO bijna uitsluitend in groengebieden mogen worden afgebakend. Verder dringt de fractie aan op buffergebieden voor reservaten en VEN-gebieden om bescherming te bieden tegen externe invloeden.

De spreker laat opmerken dat dit decreet niet enkel handelt over het natuurbehoud maar ook over het natuurlijk milieu. Het is evident dat het natuurbeleid integraal deel uitmaakt van het milieubeleid. Niettemin heeft het lid de indruk dat men er in dit ontwerp van decreet om politiek-opportunistische redenen voor opteert het natuur-

beleid te verzelfstandigen. Hij benadrukt dat de inspraak inzake natuurbehoud moet blijven plaatsvinden in de Mina-Raad en dus niet mag verschuiven naar een nieuw orgaan dat zou worden opgericht op basis van het huidige protocol tussen bepaalde vertegenwoordigers van de boeren- en natuurorganisaties. Het natuurbehoud betreft immers een collectief belang dat ver uitstijgt boven de belangen van landbouworganisaties, bepaalde terreinbeherende natuurverenigingen of de bosbouw- en recreatiesector. Natuur is als deel van het gemeenschapspatrimonium een waarborg voor de algemene milieukwaliteit en een bron van zuivere lucht, gezondheid en ontspanning voor iedereen. In dit licht betreurt de spreker dat de landbouworganisaties tot in de kleinste details hun stempel op het ontwerp hebben gedrukt.

Volgens het lid wordt het zo goed als onmogelijk gemaakt om ten aanzien van de landbouwers beperkende maatregelen op te leggen, zelfs in gebieden waar natuurbehoud als hoofdfunctie wordt weerhouden. Het voorzien in een reeks van mogelijke ontheffingen inzake biociden- en mestreglementering is bijvoorbeeld een regelrechte provocatie. Zeker in het VEN zouden er volgens de spreker extra reglementaire bepalingen moeten worden ingevoerd op het vlak van het ploegen, afstandsregels, het gebruik van bestrijdingsmiddelen en mest, enzovoort.

Het ontwerp van decreet is volgens de spreker dus zeker geen evenwichtige overeenkomst tussen landbouw- en natuur. Het voorkooprecht blijft ook in gebieden met een hoofdfunctie natuur ongeschikt aan het voorkooprecht in de pachtwet. Ook in de relatie tussen landinrichting en natuurinrichting is er onevenwicht. Waar natuurinrichting niet buiten het VEN of bepaalde groene bestemmingen mag, laat het decreet wel toe dat er ruilverkavelingen doorgaan voordat het VEN en het IVON definitief zijn afgebakend. De spreker pleit dan ook voor een absolute stop op de uitvoering van nieuwe ruilverkavelingsprojecten.

De spreker haalt verder het probleem aan van de erkenning en subsidiëring van reservaten in agrarisch gebied. Het ontwerp van decreet sluit in feite uit dat ecologisch waardevolle gebieden, bijvoorbeeld waardevolle poldergebieden, worden erkend als ze nog geschikt zijn voor de landbouw, dit overigens in tegenstelling tot de huidige wetgeving. Ook hier hebben de landbouwers hun stempel op het decreet gedrukt en moet men vaststellen dat er van een verzoening en samengaan van landbouw- en natuurbelangen niets te merken valt.

In het kader van de financiering van de uitvoering van dit decreet is de spreker verontrust over de telkens terugkerende bepaling dat verplichtingen maar kunnen worden nagekomen "binnen de perken van de begroting". Hij wijst op het onevenwicht tussen de vergoedingen ten belope van 1 miljard frank die in het kader van het mestactieplan aan de landbouwers worden toegekend en het krediet voor 1997 van 350 miljoen frank voor de aankoop van natuurgebieden. Tevens pleit hij ervoor de afdeling Natuur van de administratie extra te ondersteunen.

De spreker besluit dat het voorliggende decreet weliswaar een verbetering is in vergelijking met de wet op het natuurbehoud, maar dat er anderzijds slordig legistiek werk werd geleverd en dat er veel kansen werden gemist. Hij spreekt de hoop uit dat er via amendementen nog tal van bijstellingen kunnen gebeuren.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht stelt dat een nieuw decreet inzake het natuurbehoud meer dan nodig is. Het is evenwel de vraag of de voorliggende tekst de achteruitgang van de natuur in Vlaanderen kan tegengaan. Van de vroegere groene hoofdstructuur blijft nauwelijks iets over, terwijl de bestaande bestemmingen op de gewestplannen gerespecteerd zullen blijven in afwachting van de hertekening ervan via het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De spreker meent dat de oppervlakte aan natuurgebieden in Vlaanderen in vergelijking met het Europees gemiddelde veel te klein is. Om daaraan iets te doen zijn er veel middelen nodig. Er is echter geen enkele waarborg dat de nodige middelen ook zullen worden uitgetrokken om het vooropgestelde doel te bereiken. Wat de band met het ruimtelijk structuurplan betreft, betreurt de spreker de gebrekkige afstemming tussen beide regelingen. De gehanteerde begrippen dekken niet altijd dezelfde lading, de procedures zijn verwarrend en onduidelijk.

De spreker overloopt kort een aantal punten waarop zij kritiek heeft. Volgens haar leiden de verschillende regelingen in de natuursector – gewestplannen, Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, mestactieplan, duinendecreet, bosdecreet, decreet houdende bescherming van landschappen en het decreet natuurbehoud – tot een Babylonische spraakverwarring. Zij verwijst verder naar het feit dat het Vlaams Parlement niet langer wordt betrokken bij de gebiedsgerichte invulling.

Ook de manier waarop dit ontwerp van decreet het eigendomsrecht aantast via het voorkooprecht is volgens haar onaanvaardbaar. Er is bovendien een

gebrek aan overleg met de eigenaars bij het opstellen van beheersovereenkomsten. Ook zijn de verschillende procedures tot afbakening van gebieden geen voorbeeld van openheid en transparantie. Dat zal tot veel verwarring en onduidelijkheid bij de bevolking en de kleine eigenaars leiden. Het lid doet daarom een oproep om de verschillende procedures eenvoudiger te maken.

De spreker stelt vast dat veel belangengroepen over het voorliggende decreet werden geconsulteerd. Een belangrijke groep, met name de gemeenten, die in vele gevallen toch al een GNOP hebben opgemaakt, werd evenwel over het hoofd gezien. Bij de opmaak van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen werden de gemeenten wel bij de inspraak- en adviesprocedure betrokken. Wil men de natuur en het natuurlijk milieu daadwerkelijk beschermen en uitbreiden, dan moet iedereen daaraan meewerken en zijn verantwoordelijkheid opnemen. In dat opzicht zijn de gemeenten broodnodig, omdat zij dicht bij de bevolking staan en een belangrijke sensibiliserende rol kunnen vervullen.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht stelt voor dat de tekst van het ontwerp van decreet, na een grondige bespreking en eventuele amendering in het parlement, via de gemeenten aan de bevolking wordt voorgelegd. Anders geeft men duidelijk aan dat men de eigen beleidsuitgangspunten van openheid en samenwerking met de gemeentebesturen niet ernstig neemt.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

De amendementen werden gepubliceerd in de Stukken 690 (1996-1997) – Nummers 2 tot 5 naargelang de datum van indiening.

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Bij artikel 1 worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen aangenomen.

Artikel 2

Door de heer Johan Malcorps worden op dit artikel 5 amendementen ingediend.

Een eerste amendement strekt ertoe in 7° de definitie van natuur te vervangen door een nieuwe omschrijving waarin wordt verwezen naar de ecosystemen waartoe de levende organismen behoren en waarin de "tuinen en plantsoenen en de gebouwen" niet langer worden uitgesloten (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener meent dat een verwijzing naar het ecosysteem en dus naar de samenhang tussen planten, dieren en mensen hier gepast is. Een ecosysteem is ruimer dan een levensgemeenschap. Het is verder niet duidelijk waarom tuinen, plantsoenen en gebouwen uitgesloten zouden moeten worden van stimulerende maatregelen. Het begrip natuur moet volgens hem een zo breed mogelijke definitie krijgen.

Dit amendement wordt met 14 stemmen aangenomen.

Een tweede amendement van de heer Johan Malcorps hangt samen met het eerste en strekt ertoe 9° te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Volgens de indiener wordt de definitie van "natuur in de bebouwde omgeving" overbodig als men in 7° een aangepaste definitie van "natuur" hanteert.

Dit amendement wordt met 1 stem tegen 8 bij 5 onthoudingen verworpen.

Een derde amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe een 15°bis in te voegen met een definitie van "natuurbeleid" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener stelt dat de titel van Hoofdstuk III spreekt van "natuurbeleid", zodat het gepast is om het begrip "natuurbeleid" ook in de definities van dit artikel op te nemen.

Dit amendement wordt met 6 stemmen tegen 8 verworpen.

Een vierde amendement strekt ertoe in 17° de definitie van "soortenbehoud" te vervangen door "soortenbehoud : natuurbescherming, natuurontwikkeling en natuurbeheer gericht op de vestiging of bevordering van soorten en ondersoorten" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener is in eerste instantie van oordeel dat de definitie van "soortenbehoud" moet worden vervangen door een defini-

tie van "soortenbehoudsplan". Indien dit niet nodig of wenselijk zou zijn, moet de definitie worden aangepast naar analogie met de definitie van "natuurbehoud". Een vijfde amendement van de heer Malcorps, dat bij het vorige aansluit, strekt ertoe een 17° bis in te voegen met een definitie van "soortenbehoudsplan" die luidt als volgt : "het geheel van maatregelen inzake natuurbescherming, natuurontwikkeling en natuurbeheer gericht op de vestiging of bevordering van soorten en ondersoorten" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2).

Deze amendementen worden met 6 stemmen tegen 8 verworpen.

De heer Johan Malcorps wijst er verder op dat het begrip "natuurlijke structuur", dat voorkomt in hoofdstuk V, niet wordt omschreven in artikel 2.

Een amendement van de heer Johan Sauwens strekt ertoe in het volledige ontwerp van decreet en in artikel 2, 23° tot 26° de begrippen VEN, GEN, GENO en IVON te vervangen door respectievelijk Groene Hoofdstructuur, natuurkerngebied, natuurontwikkelingsgebied en natuurverwevingsgebied (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Volgens de indiener worden al te vaak afkortingen gebruikt die onnodig verwarring zaaien over inhoud en betekenis van de gehanteerde begrippen. Er ontstaat een vakjargon dat ontoegankelijk is voor niet-ingewijden. Deze vaststelling staat haaks op de wil van het Vlaams Parlement om de burger dichter bij het beleid te betrekken. In het kader van natuurbehoud is het gebruik van duidelijke begrippen dan ook meer dan aangewezen.

De minister verdedigt het gebruik van de begrippen en letterwoorden zoals ze in het ontwerp worden beschreven. De begrippen die het lid voorstelt zijn eveneens moeilijk over te brengen bij de bevolking. VEN en GEN hebben in een andere betekenis ook met natuur te maken.

De heer Dirk Van Mechelen deelt de bekommernis van de heer Sauwens voor een toegankelijk taalgebruik. Er moet echter ook rekening worden gehouden met de historische geladenheid van termen zoals Groene Hoofdstructuur.

Het amendement van de heer Sauwens wordt met 10 tegenstemmen bij 4 onthoudingen verworpen.

Een amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe een 29° met een definitie van "natuurrichtplan" toe te voegen die luidt als volgt "een plan opgesteld in opdracht van de Vlaamse regering voor elk gebied dat behoort tot de GEN, de

GENO of IVON, waarin voor deze gebieden het beheer met als doel het vrijwaren van de natuurwaarden wordt vastgelegd" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener stelt dat het natuurrichtplan een essentieel begrip is in dit decreet, zodat het past hiervan een definitie te geven in artikel 2.

De minister heeft er in principe geen bezwaar tegen dat het begrip "natuurrichtplan" in de definities zou worden opgenomen. De formulering moet wel nader worden onderzocht.

Het amendement van de heer Lachaert wordt met 6 stemmen tegen 8 verworpen.

Een amendement voorgesteld door de heren Peter Desmet en Bruno Tobback strekt ertoe een 29° toe te voegen met een verwijzing naar de afkorting en de volledige benaming van het Mina-fonds (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4). De indieners menen dat dit de volgende artikelen van het ontwerp van het decreet meer leesbaar zou maken.

Dit amendement wordt met 14 stemmen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 14 stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK II

Officiële structuren inzake natuurbeleid

AFDELING I

De Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud

Artikel 3

Een amendement voorgesteld door de heer Patrick Lachaert strekt ertoe aan de eerste zin de woorden ",voorgedragen voor één derde door de erkende natuurverenigingen, voor één derde door verenigingen van gebruikers en voor één derde door verenigingen van eigenaars" toe te voegen" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener is van oordeel dat alle betrokken groepen deskundigen moeten kunnen voordragen. Op die manier zou men een evenwaardige vertegenwoordiging krijgen van landbouwers, eigenaars en natuurverenigingen. In de tekst van het ontwerp van decreet wordt de samenstelling volledig overgelaten aan de Vlaamse regering. Het is volgens het lid echter aangewezen garanties

in te bouwen met betrekking tot de aanwezigheid van de betrokken sectoren in de Raad voor Natuurbehoud.

De heer Bruno Tobbacq wijst erop dat de Raad voor Natuurbehoud volgens de tekst van het ontwerp wordt samengesteld uit deskundigen inzake natuur en niet uit vertegenwoordigers van belangengroepen. Het amendement van de heer Lachaert zou tot gevolg hebben dat de Raad voor twee derden wordt samengesteld uit vertegenwoordigers die andere belangen hebben te verdedigen dan de natuurverenigingen. Het lid kan daarom het amendement niet steunen.

Verwijzend naar het advies van de Raad van State bij artikel 7 van het voorontwerp stelt de heer Johan Malcorps dat er een interne tegenstrijdigheid bestaat tussen de samenstelling van de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud en zijn opdracht. De opdracht is een advies afleveren toegespitst op natuurbehoud, terwijl men volgens de memorie van toelichting spreekt van deskundigen uit verschillende sectoren. Hij stelt voor om dezelfde definities inzake samenstelling te hanteren als voor de Vlaamse Hoge Bosraad in het bosdecreet. Het lid dient een amendement in dat ertoe strekt aan het artikel toe te voegen dat "minstens de helft van de leden wordt aangewezen door de wetenschappelijke instellingen en/of de natuurbehoudsverenigingen" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4).

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht vraagt welk advies voorrang zal hebben indien er over een gelegenheid zowel door de Mina-Raad als de Raad voor Natuurbehoud advies wordt uitgebracht. Ondergraaft men via de Raad voor Natuurbehoud niet de bevoegdheden van de Mina-Raad? Aan wie zal er een advies worden gevraagd betreffende de uitvoeringsbesluiten bij dit decreet? Verder meent het lid dat in artikel 4 aan de Raad een zeer ruime adviesbevoegdheid wordt toegekend. In het voorliggende ontwerp van decreet moeten daarom de krijtlijnen van de samenstelling van de Raad voor Natuurbehoud worden ingeschreven.

De heer Dirk Van Mechelen haalt het voorbeeld aan van een advies over de afbakening van bepaalde gebieden. De natuurdeskundigen in de Raad voor Natuurbehoud kunnen een wetenschappelijke beoordeling geven van het betrokken territorium in functie van de natuurwaarden. Maar waar wordt de discussie over de belangen van de eigenaars en gebruikers gevoerd? Het lid vraagt hoe dit is geregeld in het kader van het decreet houdende bescherming van landschappen.

Volgens de minister bevatten het artikel en de memorie van toelichting reeds de krijtlijnen voor de samenstelling van de Raad. Wat het amendement van de heer Lachaert betreft, stelt de minister dat men niet mag vergeten dat er reeds andere maatschappelijke raden bestaan die breed zijn samengesteld, zoals de SERV en de Mina-Raad. De Raad voor Natuurbehoud is in essentie een sectorraad, zoals bijvoorbeeld de Hoge Jachtraad en de Vlaamse Hoge Bosraad. De sectorraden verenigen hun invalshoek tot datgene wat hun als sectorraad bezighoudt, in casu natuurbehoud en natuurbescherming. De ruimere weerslag en de maatschappelijke context valt niet onder de bevoegdheid van de sectorraden, maar wel onder die van de Mina-Raad en SERV.

Wat de belangen van eigenaars en gebruikers betreft, verwijst de minister naar de procedure van het openbaar onderzoek. De sectorraad natuur zal een voorstel tot afbakeningsplan beoordelen in functie van natuurcriteria. Om de gevolgen van die afbakening in kaart te brengen voor eigenaars, gebruikers en andere belanghebbenden, zal de weg van het openbaar onderzoek worden gevolgd. De overheid moet dan in dat kader haar verantwoordelijkheid opnemen.

De heer Johan Sauwens meent dat men inderdaad de vergelijking kan maken met de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, waarin een aantal personen zetelen als deskundigen en niet als vertegenwoordigers van belangengroepen. Zij doen een objectief-wetenschappelijke toetsing van de landschappen of de monumenten die voor bescherming worden voorgedragen. De spreker oordeelt dat in het decreet moet worden verduidelijkt hoe de Raad voor Natuurbehoud zal zijn samengesteld en hoe die zal functioneren. In het algemeen meent het lid dat er zeer veel bevoegdheden aan de Vlaamse regering worden overgelaten. Het Vlaams Parlement heeft geen vat op de inhoud van de uitvoeringsbesluiten, noch op het tijdstip waarop die worden genomen. De spreker verwijst in dit verband naar het decreet van 16 april 1996 houdende bescherming van landschappen, waarvoor nog steeds geen uitvoeringsbesluiten werden gepubliceerd.

De minister antwoordt dat de eerste uitvoeringsbesluiten van het decreet houdende bescherming van landschappen eendaags worden gepubliceerd; de andere volgen binnenkort. Wat de uitvoeringsbesluiten inzake het voorliggende ontwerp van decreet betreft, stelt de minister dat een aantal reeds in het najaar van 1997 aan de Vlaamse regering kunnen worden voorgelegd zodat er – na het

advies van de Raad van State – in het voorjaar van 1998 een definitieve beslissing over kan vallen. De minister vraagt wel een onderscheid te maken tussen enerzijds een aantal vanzelfsprekendheden die onmiddellijk kunnen worden geregeld – bijvoorbeeld betreffende de afbakening van het VEN, de erkenning van de regionale landschappen, de mogelijkheid om aan natuurinrichting te doen, het voorkoopprecht, de invulling van het horizontaal beleid – en anderzijds een aantal complexere aangelegenheden die allicht meer tijd zullen vragen. Over deze laatste aangelegenheden zou er voor eind 1998 een beslissing moeten zijn getroffen. De minister opteert voor een bundeling van de uitvoeringsbesluiten, zoals dat ook gebeurde voor bijvoorbeeld het milieuvergunningen- en het bodemsaneringsdecreet. Op die manier verkrijgt men een overzichtelijk vademecum van alle toepasselijke uitvoeringsbesluiten.

De minister legt in een volgende vergadering de grote lijnen van het ontwerp van uitvoeringsbesluit inzake de samenstelling van de Raad voor Natuurbehoud aan de commissie voor. De Raad zou 26 natuurdeskundige leden tellen, waarvan tien afkomstig uit universiteiten, tien uit particuliere natuurverenigingen en zes deskundigen uit sectoren die raakvlakken hebben met het natuurbehoud, zoals landbouw, bosbouw, recreatie, jacht en visserij.

Het amendement van de heer Malcorps wordt ingetrokken.

Het amendement van de heer Lachaert wordt met 5 stemmen tegen 9 verworpen.

Het artikel wordt met 9 stemmen bij 5 onthoudingen aangenomen.

Artikel 4

Een amendement voorgesteld door de heer Patrick Lachaert strekt ertoe in het derde lid het woord "vijf" te vervangen door "drie" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Op die manier kan volgens de indier een beter evenwicht tot stand worden gebracht tussen het initiatiefrecht van de voorzitter van de Raad en de leden.

De minister verklaart dat de Raad naast de voorzitter nog 25 leden zal tellen. Het initiatiefrecht

kan dus reeds door een vijfde van de gewone leden worden uitgeoefend.

Het amendement van de heer Lachaert wordt met 5 stemmen tegen 9 verworpen.

Het artikel wordt met 12 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen.

AFDELING 2

Het Instituut voor Natuurbehoud

Artikel 5

De heer Johan Sauwens vraagt of het Instituut voor Natuurbehoud inzake personeelsbestand wel voldoende zal gewapend zijn om het steeds uitbreidende en gedeeltelijk ook nieuwe takenpakket waar te maken. Welke middelen zullen daarvoor worden vrijgemaakt? De directeur van het Instituut heeft tijdens de hoorzittingen immers aangebonden op een verdrievoudiging van het personeelsbestand.

De minister wijst erop dat door dit decreet niet alleen het Instituut voor Natuurbehoud extra opdrachten krijgt, maar ook de afdeling Natuur van de administratie Aminal, die eigenlijk reeds onderbezet is. Er zullen daarom voorstellen inzake verruiming van het personeelskader aan de minister van Ambtenarenzaken worden voorgelegd. De minister zal aan de afdeling Natuur een nota vragen met een raming van de gevolgen van de ruimere taakstelling op het vlak van personeelsbestand.

In een volgende vergadering stelt de minister een raming van de kostprijs van de acties 108, 114 en 120 van het nieuwe milieubeleidsplan 1997-2001 (MINA-plan 2) ter beschikking van de commissieleden. Het gaat om acties ter verfijning van de verwerving van natuur- en bosgebieden, het opstellen en uitvoeren van een actieplan bosbouw en het voorbereiden en uitvoeren van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

Het artikel wordt met 14 stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK III

Artikel 8

Doelstellingen en planning van het natuurbeleid

AFDELING 1

Algemene doelstellingen van het natuurbeleid

Artikel 6

Een amendement voorgesteld door de heer Johan Malcorps strekt ertoe de woorden "de natuurlijke milieus" te vervangen door "het natuurlijk milieu" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Het betreft een tekstcorrectie overeenkomstig de definitie van natuurlijk milieu in artikel 2, 15°.

Dit amendement wordt met 14 stemmen aangenomen.

Een tweede amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe vóór de tekst van het artikel de woorden "Onverminderd de bepalingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid," in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener beoogt hiermee een betere afstemming op het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM). In het ontwerp worden dikwijls begrippen, doelstellingen en principes uit het algemene milieubeleid aangehaald. Er moet over worden gewaakt dat ze geen andere inhoud krijgen dan in het DABM.

De minister heeft geen bezwaar tegen een uitdrukkelijke verwijzing naar het DABM. Het ontwerp van decreet houdt immers rekening met de algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Het amendement wordt met 14 stemmen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt eveneens met 14 stemmen aangenomen.

Artikel 7

Bij artikel 7 worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 14 stemmen aangenomen.

Een amendement voorgesteld door de heer Johan Malcorps strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt "Het natuurbeleid berust onder meer op het voorzorgsbeginsel en het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden, het standstill-beginsel en het beginsel dat de vervuiler betaalt." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2) Volgens de indiener is niet alleen het standstill-principe relevant voor het natuurbehoud. Daarom is het beter de beginselen opgesomd in artikel 1.2.1., paragraaf 2 van het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid over te nemen. De indiener stelt verder dat het oorspronkelijke artikel 8 minder te maken heeft met algemene doelstellingen dan wel met de horizontale maatregelen. In die zin stelt hij in een ander amendement voor het oorspronkelijke artikel 8 in te voegen als een artikel 12bis (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2).

De minister is geen voorstander van een verplaatsing van artikel 8 omdat volgens hem de inhoud van dit artikel wel onder de algemene doelstellingen valt. Het verschuiven van het artikel naar het hoofdstuk IV Algemene maatregelen ter bevordering van het natuurbehoud zou een beperking van de draagwijdte met zich meebrengen. Verder is de minister van oordeel dat het, wat de door de indiener opgesomde beginselen betreft, volstaat dat in artikel 6 wordt verwezen naar het DABM. Impliciet wordt dan ook verwezen naar de in dat decreet opgenomen principes.

De heer Johan Malcorps meent dat als het standstill-beginsel expliciet wordt genoemd, men ook de andere beginselen uit het DABM moet opsommen.

De minister antwoordt dat het standstill-beginsel hier uitdrukkelijk wordt vermeld omdat dit belangrijk is in het kader van de horizontale maatregelen. Daardoor wordt het mogelijk doorheen het hele ontwerp het principe van de bescherming van de bestaande natuur, zowel kwantitatief als kwalitatief, als leidraad te nemen.

De amendementen van de heer Malcorps worden ingetrokken.

Het artikel wordt met 14 stemmen aangenomen.

Artikel 9

Een amendement voorgesteld door de heer Johan Malcorps strekt ertoe het artikel 9 te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Volgens de indiener hoort dit artikel niet thuis in een hoofdstuk dat de algemene doelstellingen omschrijft. Bij de horizontale en gebiedsgerichte maatregelen wordt reeds telkens een voorbehoud vanuit een bepaalde sector ingebouwd. Als het de bedoeling is om een logisch geheel te verkrijgen, volstaat het dat men één keer duidelijk maakt dat met bepaalde belangen rekening moet worden gehouden. In dat licht is volgens de spreker zeker het tweede lid van dit artikel overbodig.

De minister antwoordt dat artikel 9 zowel op de algemene maatregelen als op het horizontaal beleid slaat, evenals op de soortenbescherming. Het artikel heeft geen betrekking op het gebiedsgericht beleid omdat men met de algemene maatregelen en het horizontaal beleid buiten de bestemmingsplannen kan opereren, meer bepaald om de instandhouding van de bestaande natuur buiten de huidige bestemmingen mogelijk te maken. Dit is echter enkel mogelijk binnen de randvoorwaarden van de bindende en verordenende ruimtelijke plannen. De minister herinnert in dit verband aan de discussie over het voorstel van decreet houdende bescherming van de landschappen (stuk 69 (BZ 1995) – Nrs. 1 tot 4). Om die reden wordt in het artikel niet verwezen naar hoofdstuk V, dat handelt over het gebiedsgericht beleid, maar wel naar de algemene maatregelen, bijvoorbeeld de implementatie van internationale overeenkomsten via artikel 8, naar de horizontale maatregelen vervat in artikel 13 evenals de algemene maatregelen inzake soortenbescherming in hoofdstuk VI.

Het amendement van de heer Malcorps wordt met 1 stem tegen 8 bij 5 onthoudingen verworpen.

– Eerste lid

De heer Patrick Lachaert vraagt in welke mate rekening werd gehouden met de opmerkingen van de Raad van State inzake het gebruik van de juiste juridische terminologie.

De minister antwoordt dat met de meeste opmerkingen van de Raad van State, die vooral betrekking hadden op de inhoud van de begrippen, rekening werd gehouden. Ten opzichte van het voorontwerp werden een aantal definities ingevoegd om de gehanteerde begrippen te verduidelijken. De

minister zegt uiteraard geen bezwaar te hebben tegen voorstellen tot verdere verduidelijking.

Een amendement voorgesteld door de heer Patrick Lachaert strekt ertoe om in het eerste lid en in het gehele ontwerp van decreet de woorden "plannen van aanleg" telkens te vervangen door de woorden "uitvoeringsplannen, van kracht in de ruimtelijke ordening," (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4). De indiener wijst op de juridische onduidelijkheid die de term "plannen van aanleg" met zich meebrengt: er zijn immers slechts twee soorten plannen van aanleg, met name de algemene en de bijzondere. Onder het voorgestelde begrip "uitvoeringsplannen" vallen daarentegen de gewestplannen, de plannen van aanleg en de verordeningen die voorzien zijn in het decreet houdende de ruimtelijke planning.

Dit amendement wordt met 14 stemmen aangenomen.

Een volgend amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe in het eerste lid de woorden "en Hoofdstuk VI" te vervangen door de woorden ", Hoofdstuk V en Hoofdstuk VI" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Het is volgens de indiener noodzakelijk de draagwijdte van dit artikel, namelijk het niet kunnen opleggen van erfdiensbaarheden, uit te breiden tot hoofdstuk V, dat handelt over het gebiedsgericht beleid met betrekking tot de natuurlijke structuur. Dat zou meer rechtszekerheid creëren, zonder te verhinderen dat met het oog op natuurbehoud beperkingen aan de exploitatie van bedoelde gronden worden opgelegd.

Volgens de minister zou een verwijzing naar hoofdstuk V problemen creëren omdat het in dit artikel gaat om maatregelen die betrekking hebben op de algemene doelstellingen, terwijl hoofdstuk V handelt over het gebiedsgericht beleid. Op die manier zou men de essentie zelf van het gebiedsgericht beleid ondermijnen.

Het amendement van de heer Lachaert wordt ingetrokken.

– Tweede lid

De heer Leonard Quintelier verwijst, wat het tweede lid van dit artikel betreft, naar het advies van de Raad van State en naar de memorie van toelichting. In de versie van het voorontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu die op 24 juli 1996 door de Vlaamse regering werd goedgekeurd en aan de Raad van State werd overgemaakt, kwam deze bepaling niet voor. In de

memorie van toelichting bij deze versie staat op bladzijde 11 : "de instandhouding van de natuur wordt beoogd, maar de agrarische bedrijfsvoering en het teeltplan van de agrarische percelen kunnen niet worden geregeld". De Raad van State had in zijn advies betreffende het voorontwerp gesteld dat deze beperking niet uit de tekst van het ontwerp blijkt en hierdoor impliciet aangegeven dat deze bepaling in het decreet moest worden opgenomen (zie het advies van de Raad van State met betrekking tot het toenmalige artikel 13bis, dat uiteindelijk artikel 9 werd). In de versie goedgekeurd door de Vlaamse regering op 27 mei 1997 werd deze bepaling dan op volgende wijze opgenomen in het ontwerp : "De instandhouding van de natuur wordt beoogd maar de bedrijfsvoering conform de ruimtelijke bestemming kan niet worden geregeld behoudens het historisch permanent grasland." Vermits het gaat om algemene maatregelen ter bevordering van de milieukwaliteit voor natuur en de toepassing van het standstill-beginsel buiten het gebiedsgericht beleid, is het volgens het lid logisch dat de vrijheid van agrarische bedrijfsvoering wordt gewaarborgd.

De heer Jef Van Looy sluit zich aan bij deze opmerking. De huidige formulering in het tweede lid van artikel 9 is volgens het lid te eng. Het is aangewezen toe te voegen dat het teeltplan van de agrarische percelen niet kan worden geregeld.

De heer Johan Sauwens ziet geen enkele reden om in dit hoofdstuk, dat de algemene doelstellingen van het natuurbeleid omschrijft, specifieke vragen inzake het teeltplan of andere bekommernissen van de landbouwsector aan bod te laten komen. Het lid heeft, zoals de heer Malcorps, vragen bij de motivatie van de minister om dit artikel onder het hoofdstuk algemene doelstellingen van het natuurbeleid in het decreet op te nemen.

Een amendement van de heren Leonard Quintelier en Bruno Tobback strekt ertoe het tweede lid van artikel 9 te vervangen door wat volgt : "De instandhouding van de natuur wordt beoogd maar de bedrijfsvoering en het teeltplan conform de ruimtelijke bestemming kan niet worden geregeld met uitzondering van het historisch permanent grasland in de groengebieden, parkgebieden, buffergebieden, bosgebieden, valleigebieden, brongebieden, natuurontwikkelingsgebieden, agrarische gebieden met ecologisch belang, agrarische gebieden met bijzondere waarde, VEN, IVON en binnen de perimeter van gebieden afgebakend volgens of in uitvoering van internationale verdragen, overeenkomsten en richtlijnen inzoverre grasland binnen deze perimeter als habitat is opgenomen." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Bij de

verantwoording wordt verwezen naar de opmerking van de Raad van State bij artikel 13bis van het voorontwerp : de beperkingen blijken niet duidelijk uit de tekst van het voorliggende ontwerp (cfr. supra).

Een amendement van de heren Georges Beerden en Jef Van Looy strekt ertoe het tweede lid van artikel 9 te vervangen door wat volgt : "De instandhouding van de natuur wordt beoogd maar de bedrijfsvoering en het teeltplan van de agrarische percelen kunnen niet worden geregeld, met uitzondering van het permanent historisch grasland in het VEN en in valleigebieden, vallei- en brongebieden en agrarische gebieden met ecologische waarde of met bijzondere waarde." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Bij de verantwoording wordt eveneens verwezen naar de opmerking van de Raad van State bij het voorontwerp.

De minister stelt voor dat over de definitie en aanduiding van historisch permanent grasland verder overleg zou worden gepleegd in het Forum Landbouw-Natuur.

De heer Johan Malcorps stelt dat hierdoor de parallelle besluitvorming wordt aangemoedigd. Het Forum Landbouw-Natuur is immers geen officieel overlegorgaan.

De minister antwoordt dat werd afgesproken dat het forum gedurende een jaar zou functioneren op experimentele basis. Indien de evaluatie positief is, zal hij na de experimentele periode een meer structurele oplossing voorstellen.

Het amendement van de heren Quintelier en Tobback wordt met 6 stemmen tegen 6 verworpen.

Het amendement van de heren Beerden en Van Looy wordt met 5 stemmen tegen 4 bij 5 onthoudingen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 4 stemmen tegen 7 bij 3 onthoudingen verworpen.

AFDELING 2

Het natuurrapport

Artikel 10

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe aan paragraaf 1, eerste lid toe te voegen dat het natuurrapport "een herkenbaar maar

integraal deel" uitmaakt van het milieuraapport bedoeld in artikel 2.1.3 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener stelt dat dit amendement is ingegeven door dezelfde bekommernis als vorige amendementen : er wordt naar een betere afstemming op het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid gestreefd. Bovendien wordt op die manier discussie vermeden over de vraag of het natuurrapport en het natuurbeleidsplan integraal deel uitmaken van het milieuraapport en het milieubeleidsplan.

De minister bevestigt dat het de bedoeling is om het natuurrapport in het milieu- en natuurrapport Vlaanderen (MIRA) onder te brengen.

Het amendement van de heer Malcorps wordt met 13 stemmen aangenomen.

Een tweede amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe een nieuwe paragraaf in te voegen, waarin staat dat het natuurrapport om de twee jaar wordt vastgesteld (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2).

De minister stelt dat decretaal is vastgelegd dat het milieu- en natuurrapport om de twee jaar wordt opgesteld. Het is overbodig dit hier te herhalen.

Verwijzend naar artikel 11 stelt de heer Johan Malcorps dat de vermelding van de periode van 5 jaar inzake het opstellen van een algemeen beleidsplan door de Vlaamse regering dan eveneens overbodig is. Ook die periode van vijf jaar is immers decretaal bepaald.

De minister gaat akkoord met deze zienswijze.

Het amendement van de heer Malcorps wordt ingetrokken en in de eerste regel van artikel 11 worden de woorden "om de vijf jaar" geschrapt.

De heer Dirk Van Mechelen, voorzitter, herinnert aan het voornemen van de commissie om op een later tijdstip de diverse termijnen opgenomen in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid te bekijken en, indien nodig, beter op elkaar af te stemmen. Ook de onderlinge afstemming van het milieubeleidsplan en het natuurbeleidsplan, waarvan sprake in het volgende artikel, kan dan worden bekeken.

Het gewijzigde artikel wordt met 14 stemmen aangenomen.

Artikel 11

– Paragraaf 1

Het amendement van de heer Johan Malcorps dat ertoe strekt in paragraaf 1, eerste lid de woorden "om de vijf jaar" te schrappen, wordt ingetrokken (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4). Naar aanleiding van de discussie bij artikel 10 werd de voorgestelde wijziging reeds als tekstcorrectie aangebracht.

Een volgend amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe in paragraaf 1, tweede lid, een zin in te voegen waarin staat dat het natuurbeleidsplan een herkenbaar maar integraal deel uitmaakt van het milieubeleidsplan bedoeld in artikel 2.1.7 en 2.1.11 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener verwijst naar het soortgelijke amendement op het vorige artikel. Zijn vrees is dat er wordt geopteerd voor een ont koppeling van milieu en natuur. Hij verwijst in dit verband naar de memorie van toelichting, waarin wordt gesteld dat het natuurbeleidsplan een strategisch basisplan is waarin beleidslijnen voor de lange termijn worden uitgezet. In de tekst van het artikel spreekt men daarentegen van het natuurbeleidsplan als een uitvoeringsplan. Dit schept verwarring.

De minister erkent dat er enige verwarring kan ontstaan ingevolge de memorie van toelichting. De tekst van het artikel werd gewijzigd maar de memorie werd op dit punt niet meer aangepast. De minister verduidelijkt dat het natuurbeleidsplan een uitvoeringsplan is van het gewestelijke milieubeleidsplan (MINA-plan), dat een overkoepelend plan is. Een ander voorbeeld van een dergelijk uitvoeringsplan is het afvalstoffenplan. In het MINA-plan, het eigenlijke strategische basisplan, worden de objectieven en te ontwikkelen acties aangegeven, die vervolgens worden uitgewerkt en geconcretiseerd in uitvoeringsplannen, bijvoorbeeld inzake natuurbehoud. Daarom stelt de minister voor het amendement niet te weerhouden. Hij heeft er geen bezwaar tegen dat het gedeelte natuurbeleid herkenbaar in het MINA-plan wordt opgenomen. Hij verduidelijkt evenwel dat het uitvoeringsplan natuurbeleid veel ruimer van opzet is dan het gedeelte natuur in het MINA-plan.

Een amendement van de heren Leonard Quintelier, Bruno Tobback, Georges Beerden, Jef Van Looy en Hugo Marsoul strekt ertoe in het tweede lid het woord "uitvoeringsplan" te vervangen door "actieplan" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). De indieners streven op die manier naar conformiteit

met het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. Het actieplan verfijnt, en vult, waar nodig, de doelstellingen van het van kracht zijnde milieubeleidsplan aan. Het actieplan omvat een aantal deelplannen zoals opgenomen in paragraaf 2 van artikel 11 en kan volgens de indieners gedetailleerde acties bevatten.

Op vraag van de heer Johan Malcorps, bevestigt de minister dat het natuurbeleidsplan aan eenzelfde openbaar onderzoek als het milieubeleidsplan wordt onderworpen.

Het amendement van de heer Malcorps wordt ingetrokken.

Het amendement van de heren Quintelier, Tobback, Beerden, Van Looy en Marsoul wordt met 14 stemmen aangenomen.

– Paragraaf 2

De heer Johan Malcorps heeft vragen bij de procedure voor het opstellen van de deelplannen. In paragraaf 2, 1) en 2) is sprake van een nadere uitwerking van het gebiedsgericht beleid en een invulling van het VEN en IVON binnen de onderscheiden gebiedscategorieën. Wat is de verhouding van de procedure voor het opstellen van het plan tot de procedure voor de afbakening van het VEN en IVON ?

De minister antwoordt dat de bepalingen over de deelplannen in paragraaf 2 enkel tot doel hebben de inhoud van het natuurbeleidsplan vast te leggen. Op die manier heeft men de garantie dat de vijf opgesomde onderwerpen in het plan aan bod komen. De afbakening van het VEN en het IVON zal niet in het deelplan zelf gebeuren en in die zin is er geen overlapping van procedures. In het plan kunnen wel voorwaarden voor de afbakening worden opgenomen en kunnen strategieën en acties voor de invulling ervan worden uitgewerkt.

Een amendement voorgesteld door de heer Johan Malcorps strekt ertoe in paragraaf 2, 4° na het woord "doelstellingen" de woorden "de initiatieven inzake educatie en voorlichting" toe te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener stelt dat het de bedoeling is om educatie en voorlichting uitdrukkelijk op te nemen als doelstelling in het natuurbeleidsplan.

Het amendement wordt met 13 stemmen bij 2 othoudingen aangenomen.

De heer Johan Sauwens heeft vragen bij de uitvoering van deze decretale bepalingen. Welke rol zal

het Vlaams Parlement kunnen spelen inzake het natuurbeleidsplan ? Hoe zal de bindendverklaring voor bijvoorbeeld gemeenten en provincies verlopen ? Krijgen de bepalingen voor de burger pas een dwingend karakter op het ogenblik dat er bouwvergunningen en dergelijke moeten worden afgeleverd ? Kan men aan bijvoorbeeld de NV Aquafin opleggen wat men niet van eigenaars of andere privé-personen kan vragen ?

Hierbij aansluitend vraagt de heer Patrick Lachaert hoe men bepalingen bindend kan verklaren voor de overheid, terwijl die niet bindend zijn voor de burger. Verwijzend naar het richtinggevend gedeelte van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, dat bindend is voor de overheid maar niet voor de burger, is hij van oordeel dat het hier een juridische fictie betreft.

De heer Dirk Van Mechelen vraagt wat in paragraaf 2, 5° met ondersteuning van provinciale en lokale overheden wordt bedoeld.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht verwijst naar haar tussenkomst in de algemene bespreking en betreurt dat de gemeentebesturen niet werden geraadpleegd bij het opstellen van dit ontwerp.

De minister verwijst naar de discussies over bindendverklaring die reeds werden gevoerd naar aanleiding van de decreten inzake de ruimtelijke planning en de milieubeleidsplanning. Hij geeft als voorbeeld dat men een gemeente kan verplichten een structuurplan op te stellen terwijl men dat niet aan de burger kan opleggen. Dergelijke bepalingen hebben slechts indirect gevolgen voor de burgers. Theoretisch kan men aan Aquafin verplichtingen opleggen inzake waterzuivering die niet gelden voor private maatschappijen die aan waterzuivering doen.

De minister stelt verder dat een deel van het actieplan betrekking zal hebben op de taken die aan de gemeenten en provincies worden toevertrouwd ter uitvoering van het natuurbeleidsplan. Hier zijn de gemeentelijke natuur- en ontwikkelingsplannen (GNOP's) belangrijk. In het gemeentelijk milieuconvenant wordt nu reeds in een ondersteuning voorzien voor het opstellen van deze plannen. Het natuurbeleidsplan en de actieplannen worden aan een openbaar onderzoek onderworpen.

Wat de rol van het Vlaams Parlement betreft, stelt de minister dat het natuurbeleidsplan zal worden meegedeeld aan het parlement dat er een discussie aan kan wijden, zoals recent nog is gebeurd voor het ontwerp uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen 1997-2001. Het staat het parlement vrij om

eventueel in een motie of resolutie een standpunt te bepalen.

Het gewijzigde artikel wordt met 14 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 12

In de zesde regel worden de woorden "van milieu-beleidsplan" geschrapt. Het gaat om een tekstcorrectie naar aanleiding van de bespreking van het vorige artikel.

Het artikel wordt met 15 stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK IV

Algemene maatregelen ter bevordering van het natuurbehoud

Artikel 13

– Paragraaf 1

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe in paragraaf 1, op de vierde tot de zevende regel, de woorden "evenals voor de instandhouding van het natuurlijk milieu binnen de groen-, park-, buffer- en bosgebieden van de geldende plannen van aanleg" te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener stelt dat dit hoofdstuk over algemene maatregelen ter bevordering van het natuurbehoud handelt. Het heeft geen zin hier maatregelen op te nemen die gebonden zijn aan bepaalde gewestplanbestemmingen. Het volgende hoofdstuk wordt daaraan gewijfd.

De minister pleit voor het behoud van de zinsnede. De Vlaamse regering krijgt hierdoor meer mogelijkheden om algemene maatregelen te nemen in de opgesomde gebieden.

Het amendement van de heer Malcorps wordt ingetrokken.

De heer Jef Van Looy verwijst naar het standstill-beginsel en merkt op dat in dit artikel, dat handelt over de algemene maatregelen ter bevordering van het natuurbehoud, sprake is van "ontwikkeling en herstel". Wat moet in deze context onder ontwikkeling en herstel worden verstaan ?

De minister antwoordt dat door ontwikkeling en herstel een hogere natuurwaarde van het betrokken gebied, bijvoorbeeld een hogere kwaliteit van de habitat, wordt nagestreefd. De opsomming in 1° tot 6° slaat enkel op de instandhouding van het natuurlijk milieu binnen de groen-, park-, buffer- en bosgebieden.

Om de leesbaarheid van de tekst te verbeteren, wordt in de vierde regel van paragraaf 1, tussen de woorden "gebied" en "evenals" een komma geplaatst.

– Paragraaf 2

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe in paragraaf 2 de woorden "binnen de perken van de begroting" te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Volgens de indiener is deze formulering overbodig en ongepast. Er kan immers geen enkele maatregel worden genomen zonder dat die past in de begroting. Op andere plaatsen in het decreet is er geen verwijzing naar een budgettaire beperking, hoewel de daar voorgestelde maatregelen eveneens middelen vergen. Dat is bijvoorbeeld het geval in de artikelen 41 tot 43 die handelen over de verwerving van onroerende goederen en de koopplicht. Het is beter de verwijzing naar de begroting overal te schrappen, eerder dan ze ook in de vermelde artikelen op te nemen.

De minister antwoordt dat dit artikel handelt over algemene maatregelen. De budgettaire consequenties daarvan kunnen soms moeilijk worden voorzien. De regering kan zich niet engageren tot het uitvoeren van de algemene maatregelen indien er in de begroting geen middelen voor worden uitgetrokken. Ook voor de onteigening, de koopplicht en de vergoeding, die verder in het decreet ter sprake komen, geldt dat men binnen de perken van de begroting moet blijven. Het zou dus inderdaad mogelijk zijn deze zinsnede ook in de andere door het lid genoemde artikelen op te nemen. Voor sommige van deze maatregelen kan eventueel wel een beroep worden gedaan op het planschadefonds, zoals voor de uitvoering van het duinendecreet gebeurt.

Het amendement van de heer Malcorps wordt ingetrokken.

Het artikel wordt met 15 stemmen aangenomen.

Artikel 14

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe op de derde en vierde regel de woor-

den "in de onmiddellijke omgeving" te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De zorgplicht kan volgens de indiener niet worden beperkt tot de onmiddellijke omgeving. Deze kwalificatie kent geen parallel in de rechtspraak betreffende artikel 1382 van het burgerlijk wetboek. Zelfs de evenwichtsleer, die geldt tussen twee naburige eigendommen, wordt ruimer toegepast dan enkel "in de onmiddellijke omgeving".

De minister bevestigt dat het algemeen principe van de zorgplicht niet tot de onmiddellijke omgeving kan worden beperkt. Een te algemene formulering zou dit artikel echter weinig bruikbaar maken. De schade moet immers duidelijk kunnen worden aangetoond om zich burgerlijke partij te stellen.

De heer Bruno Tobback meent dat het zwaartepunt van het artikel ligt in de woorden "iedereen ... die weet of redelijkerwijze kan vermoeden". Aan de hand daarvan kan ook de notie "onmiddellijke omgeving" worden geïnterpreteerd.

Het amendement wordt met 2 stemmen tegen 10 bij 3 onthoudingen verworpen.

Het artikel wordt met 14 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 15

– Eerste lid

De heer Patrick Lachaert stelt vast dat in het artikel sprake is van het beroep en van de oprichting en de samenstelling van een beroepscollege. Bij wie moet de aanvraag in eerste aanleg worden ingediend en hoe zal het beroepscollege worden samengesteld ?

De minister antwoordt dat een uitvoeringsbesluit zal bepalen bij welke instantie de aanvraag moet worden ingediend en waar beroep kan worden aangetekend. Het lijkt aangewezen dat de regering zich bij het opstellen van de procedureregels laat inspireren door bestaande vergunningstelsels. Voor een milieuvergunning is bijvoorbeeld een beroep mogelijk bij de Bestendige Deputatie of de minister naargelang het om een inrichting van klasse 2 of 1 gaat. Waar een aanvraag wordt ingediend, moet volgens de minister ook in de uitvoering van dit ontwerp van decreet afhankelijk worden gemaakt van het voorwerp van de aanvraag : wat is de impact van de activiteit en overstijgt die de

grenzen van de betrokken gemeente ? Een gewone melding en kennisgeving wordt volgens de minister best zoveel mogelijk op gemeentelijk niveau afgehandeld.

Een amendement van de heren Leonard Quintelier, Freddy De Vilder, Jef Van Looy, Jacky Maes en Bruno Tobback strekt ertoe in de voorlaatste en laatste regel de woorden "de oprichting en samenstelling van een beroepscollege" te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4). De indieners wijzen erop dat in ons rechtssysteem de beslissing over het beroep tegen overheidsbeslissingen gebruikelijk door een politiek verantwoordelijk overheidsorgaan wordt genomen. Concreet zou het hier moeten gaan om de minister en niet om een beroepscollege.

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

De heer Jef Van Looy laat opmerken dat in artikel 16, in tegenstelling tot artikel 15, ook sprake is van een melding en kennisgeving, naast een vergunning of toestemming.

Een amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe op de derde en vierde regel, na het woord "vergunning", de woorden "de melding" in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4).

Dit amendement wordt met 7 stemmen tegen 8 verworpen.

– Nieuw tweede lid

Een amendement van de heer Patrick Lachaert en mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht stelt voor een tweede lid toe te voegen dat luidt als volgt : "Als de beslissing over de vergunningsaanvraag niet binnen de voorziene termijn aan de aanvrager wordt toegezonden, wordt de vergunning geacht te zijn verleend" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 3). Volgens de indieners moet de burger zich maximaal kunnen verweren tegen het stilzitten of de nalatigheid van de overheid. Een weigering van de vergunning ten gevolge van het uitblijven van een beslissing zou alle nadelen van een fout van de overheid bij de burger leggen, en dat moet worden vermeden.

Dit amendement wordt met 9 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 14 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 16

– Paragraaf 1

De heer Leonard Quintelier komt terug op de melding van activiteiten. In de huidige tekst van het ontwerp van decreet staat dat, als voor een activiteit een kennisgeving of melding aan de overheid vereist is, deze overheid voorwaarden kan opleggen om er zorg voor te dragen dat er geen vermijdbare schade aan de natuur ontstaat. Het lid oordeelt dat de overheid geen voorwaarden kan opleggen indien geen vergunning vereist is. Er zou meer duidelijkheid moeten zijn over het verschil tussen een vergunningsaanvraag en een eenvoudige melding.

De heer Patrick Lachaert sluit zich daarbij aan en laat opmerken dat als gevolg van deze bepaling voor een activiteit die wordt gemeld strengere voorwaarden kunnen worden opgelegd dan wanneer een vergunning zou worden aangevraagd. Een beroep bij de Bestendige Deputatie is dan onontvankelijk.

De heer Georges Beerden stelt dat men dit kan vermijden door een vergunning aan te vragen als een melding zou volstaan.

De heer Bruno Tobback wijst op het belang van de algemene zorgplicht opgenomen in artikel 14 en verder uitgewerkt in artikel 16. Bovendien is het zo dat een gemeentebestuur dat vergunningsvoorwaarden koppelt aan een melding haar bevoegdheid overschrijdt en dan is een beroep bij de Raad van State mogelijk.

De minister stelt voor dat de Vlaamse regering een code van goede natuurpraktijk zou opstellen, naar analogie met de code van goede landbouwpraktijk. De gemeenten kunnen de meldingen dan beoordelen aan de hand van dit vademecum en op die manier schade aan de natuur vermijden.

De heer Dirk Van Mechelen, voorzitter, laat opmerken dat in paragraaf 6 reeds sprake is van richtlijnen vanwege de Vlaamse regering voor het beoordelen van activiteiten en voor de op te leggen voorwaarden.

– Paragraaf 2

De heer Johan Sauwens heeft vragen bij de concrete toepassing van dit artikel. In paragraaf 2 staat dat de overheid de vergunning of toestemming weigert indien een activiteit onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur kan veroorza-

ken in gebieden van het VEN. Er zijn echter nog goedgekeurde verkavelingen in groengebieden. Wie betaalt de schade indien een bouwvergunning wordt geweigerd ?

De minister antwoordt dat ingeval van rechtsgeldige verkavelingen in het VEN voorwaarden voor de bouw van een woning kunnen worden opgelegd. Indien de overheid oordeelt dat de vergunning moet worden geweigerd, zal het Vlaamse Gewest een schadevergoeding betalen. Een andere mogelijkheid is dat, na een grondig onderzoek van de concrete situatie, bepaalde goedgekeurde verkavelingen uit de afbakening van het VEN worden gesloten. Ook bij de bescherming van de duinen door het duinendecreet werden verkavelingen uitgesloten.

– Paragraaf 3

De heer Peter Desmet vraagt wat in paragraaf 3 wordt bedoeld met "bijzonder gewichtige redenen van algemeen belang". Kan de minister hiervan voorbeelden geven ? Het lid verwijst naar de vogelrichtlijn waarin staat dat afwijkingen kunnen worden toegestaan om buitengewone redenen van hogere orde. Als voorbeeld daarvan wordt het gevaar voor overstroming geciteerd.

De minister bevestigt dat het om een belang van een hogere orde moet gaan. In concrete gevallen zal men vaak algemene belangen tegen elkaar moeten afwegen. Het kan echter nooit om een privaat belang gaan. In de tweede zin van paragraaf 3 staat bovendien dat alle maatregelen worden genomen om de mogelijke schade te beperken en dat kwantitatieve en kwalitatieve compensatiemaatregelen worden opgelegd aan de aanvrager of de persoon die de melding of de kennisgeving heeft vericht.

– Paragraaf 6

De heer Jef Van Looy merkt op dat ook in de laatste regels van paragraaf 6 sprake is van herstel- en compensatiemaatregelen. Volgens het lid moeten die compensatiemaatregelen echter in verhouding staan tot de schade aan de natuur.

De minister bevestigt dat het om een evenredige compensatie moet gaan.

De heer Bruno Tobback stelt dat de evenredigheid ook moet worden gezocht in de kwaliteit van de compensatie. Een waardevol stuk natuur kan niet zomaar door een nieuwe aanplanting worden vervangen.

De heer Jef Van Looy meent dat in gebieden buiten het VEN de mogelijkheid moet bestaan om natuur te verplaatsen. In deze gebieden moet immers nog de mogelijkheid bestaan om te wonen en werken.

– *Paragrafen 1 tot 6*

Naar aanleiding van de bespreking van dit artikel stellen de heren Hugo Marsoul, Freddy De Vilder, Leonard Quintelier en Bruno Tobback amendementen voor die ertoe strekken de paragrafen van artikel 16 anders te schikken en nieuwe bepalingen toe te voegen.

De indieners stellen voor paragraaf 2, tweede lid te vervangen door wat volgt : "Als voor een activiteit als bedoeld in het eerste lid geen vergunning of toestemming, maar wel een melding of kennisgeving is vereist, dient de aanvrager zich te gedragen naar de code van goede natuurpraktijk. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels inzake deze code van goede natuurpraktijk. De aanvrager of de persoon die de melding of de kennisgeving doet, toont aan dat de activiteit geen vermijdbare of onherstelbare schade aan de natuur zal veroorzaken." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Aan paragraaf 6 wordt een tweede en derde lid toegevoegd, die luiden als volgt : "Buiten het VEN en in andere dan groengebieden, parkgebieden, buffergebieden en bosgebieden kan de Vlaamse regering een vergunning verlenen voor verplaatsing van kleine landschapselementen op voorwaarde dat de natuur in kwantiteit en in kwaliteit niet vermindert.

Binnen het IVON, in andere dan groengebieden, parkgebieden, buffergebieden en bosgebieden kan slechts vergunning voor verplaatsing van kleine landschapselementen worden verleend indien het kadert binnen een goedgekeurd natuurrichtplan." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

De indieners stellen eveneens voor paragraaf 4 te schrappen en de resterende paragrafen te herschikken : paragraaf 6 wordt paragraaf 2 en de paragrafen 2 en 3 worden respectievelijk 3 en 4 (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Bij de verantwoording van deze amendementen verwijzen de indieners naar de discussie over de melding : voorwaarden verbinden aan meldingen is volgens hen juridisch niet afdwingbaar. Er is bovendien het voornemen van de minister om een code van goede natuurpraktijk op te stellen. Verder stellen zij dat verplaatsing van kleine landschaps-

elementen mogelijk moet zijn onder beperkende voorwaarden en zonder dat de natuur in kwaliteit en kwantiteit wordt verminderd.

Op vraag van de heer Bruno Tobback, bevestigt de minister dat snel werk zal worden gemaakt van het opstellen van de code van goede natuurpraktijk. Na de goedkeuring van dit ontwerp van decreet zal onmiddellijk een werkgroep worden samengesteld met de opdracht een ontwerpcode op te stellen.

Op vraag van hetzelfde lid, verklaart de minister dat de bestaande vergunningsplicht voor vegetatiewijziging blijft gelden in de agrarische gebieden met ecologisch belang en de landschappelijk waardevolle agrarische gebieden.

De amendementen van de heren Marsoul, De Vilder, Quintelier en Tobback worden met 8 stemmen tegen 4 bij 3 onthoudingen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 8 stemmen bij 7 onthoudingen aangenomen.

HOOFDSTUK V

Gebiedsgericht beleid met betrekking tot de natuurlijke structuur

De commissie gaat akkoord met de afkorting van de titel van dit hoofdstuk tot "Gebiedsgericht beleid".

AFDELING 1

Het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN)

Artikel 17

– *Paragraaf 1*

De voorzitter herinnert aan de opmerkingen van de heer Johan Malcorps tijdens de algemene bespreking over de vermindering van de hoeveelheid oppervlakte met als hoofdfunctie natuur tot 125.000 hectare. Het lid maakte daarbij de vergelijking met de cijfers voor de Groene Hoofdstructuur.

De minister verwijst naar het unanieme advies van de Mina-Raad van 19 januari 1993 over de Richtnota Groene Hoofdstructuur Vlaanderen. Hierin was sprake van 75.000 tot 100.000 hectare natuurkerngebied en 25.000 tot 50.000 hectare natuurontwikkelingsgebied, samen 125.000 hectare. Die oppervlakte zal in uitvoering van het voorliggende ontwerp van decreet worden afgebakend als VEN. Daarbij komt 150.000 hectare die in de natuurverwegingsgebieden van het IVON zal worden opgenomen. Wat in dit ontwerp van decreet wordt voorgesteld, is volgens de minister dus conform met het toenmalige advies van de Mina-Raad, dat als een belangrijk uitgangspunt bij de totstandkoming van het decreet werd beschouwd.

De heer Johan Sauwens stelt een amendement voor dat ertoe strekt in paragraaf 1, tweede lid, na de woorden "oppervlakte van" het woord "minimum" in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). De indiener meent dat de Vlaamse regering de uitbouw van het Vlaams Ecologisch Netwerk niet mag beperken tot een oppervlakte van 125.000 ha. De intrinsieke natuurwaarden moeten mee de uiteindelijke totale oppervlakte bepalen. Derhalve dient de oorspronkelijke doelstelling van 125.000 hectare omgezet te worden in een minimale ondergrens. Op die manier kan de Vlaamse regering een meer offensief beleid uitstippelen inzake natuurbehoud.

Het amendement wordt met 5 stemmen tegen 8 bij 2 onthoudingen verworpen.

– Paragraaf 2

De heer Jef Van Looy merkt op dat in paragraaf 2, 1° met betrekking tot de grote eenheden natuur (GEN) sprake is van gebieden die natuurelementen over een oppervlakte van minstens de helft van het gebied bevatten. In paragraaf 2, 2°, b) is er bij de grote eenheden natuur in ontwikkeling (GENO) sprake van de aanwezigheid van belangrijke fauna- en floraelementen. Wat moet in deze context onder "belangrijke" worden verstaan?

Ook de heer Patrick Lachaert wijst op de relativiteit van de kenmerken in 2°, b) en c) ten aanzien van de meetbare kenmerken in 1° die betrekking hebben op de oppervlakte van het gebied.

De minister antwoordt dat over GEN weinig discussie kan bestaan: het zijn gebieden die over minstens de helft van de oppervlakte natuurelementen bevatten en dat is een meetbaar gegeven. Bij GENO gaat het om gebieden waar de natuur in ontwikkeling is. Zij moeten minstens één van de

drie in paragraaf 2, 2° genoemde kenmerken vertonen. In a) gaat het over de aanwezigheid van natuurelementen waarvan de gezamenlijke oppervlakte, in tegenstelling tot de GEN, kleiner is dan de helft van het gebied. De kenmerken b) en c) hebben te maken met de mogelijkheid om aan natuurontwikkeling te doen in de desbetreffende gebieden. Belangrijke fauna- en floraelementen zijn onder meer af te leiden uit de Biologische Waarderingskaart, de rode lijsten en andere inventarisaties. Daarnaast komen terreinen die door hun eigenschappen of ligging potentie hebben voor de ontwikkeling van hoge natuurwaarden in aanmerking voor opname in GENO.

Het ongewijzigde artikel wordt met 8 stemmen bij 7 onthoudingen aangenomen.

Artikel 18

Een amendement voorgesteld door de heer Johan Malcorps strekt ertoe op de laatste regels de woorden "zonder dat dit disproportionele gevolgen heeft voor de gebieden buiten het VEN" te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Er moet volgens de indiener voldoende wederkerigheid zijn bij het inbouwen van garanties voor de verschillende sectoren. Wanneer maatregelen binnen een ecologisch netwerk geen disproportionele gevolgen mogen hebben buiten dit netwerk, dan moet ook het omgekeerde gelden. Daarnaast is het zeer de vraag wie gaat bepalen wat disproportioneel is. In dit ontwerp is geen enkele garantie daaromtrent ingebouwd. Rekening houdend met de druk die momenteel heerst op de potentiële VEN-gebieden en met het feit dat de categorie buffergebieden in dit ontwerp is weggefallen, is het volgens het lid aangewezen deze bepaling gewoon te schrappen, eerder dan ze eenzijdig te behouden.

De minister antwoordt dat de zinsnede "zonder dat dit disproportionele gevolgen heeft voor de gebieden buiten het VEN" bewust wordt opgenomen om een verkeerde interpretatie van het artikel te vermijden. Als voorbeeld van een disproportioneel gevolg verwijst hij naar mogelijke wateroverlast ten gevolge van ingrepen in de waterhuishouding in een VEN-gebied. Omgekeerd bepaalt artikel 14 dat iedereen die handelingen verricht of hiertoe de opdracht verleent, en die weet of redelijkerwijze kan vermoeden dat de natuurelementen in de onmiddellijke omgeving daardoor kunnen worden vernietigd of ernstig geschaad, verplicht is de maatregelen te nemen die redelijkerwijze van hem kun-

nen worden verwacht om de vernietiging of de schade te voorkomen, te beperken of te herstellen.

Het amendement van de heer Malcorps wordt met 2 stemmen tegen 13 verworpen.

Een amendement voorgesteld door mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heren Patrick Lachaert en Arnold Van Aperen strekt ertoe de woorden "disproportionele gevolgen heeft voor de gebieden buiten het VEN" te vervangen door de woorden "gevolgen heeft die de bedrijfsvoering in gebieden buiten het VEN in het gedrang kunnen brengen" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4). Volgens de indieners is disproportioneel een bijzonder rekbaar en weinig juridisch begrip. De bedoeling moet zijn dat de ingrepen op de waterhuishouding van die aard zijn dat een goede, rendabele agrarische bedrijfsvoering in de gebieden buiten het VEN niet onmogelijk wordt gemaakt. De heer Patrick Lachaert verwijst in dit verband naar de notie "goed nabuurschap", die wel is omschreven in de rechtspraak.

De minister antwoordt dat de aanneming van het amendement een verenging van de huidige tekst tot gevolg zou hebben. Er kunnen ook disproportionele gevolgen zijn voor bijvoorbeeld de woonfunctie in de gebieden buiten het VEN, waarbij geen bedrijfsvoering kan worden ingeroepen.

De heer Bruno Tobback meent dat "in het gedrang brengen" eveneens een rekbaar begrip is dat tot diverse interpretaties aanleiding kan geven. Het begrip "disproportionele gevolgen" werd reeds in de rechtspraak gehanteerd bij afwegingen rond de aantasting van het eigendomsrecht.

Het amendement van mevrouw De Maght-Aelbrecht en de heren Lachaert en Van Aperen wordt ingetrokken.

Op vraag van de heer Dirk Van Mechelen verduidelijkt de minister dat onder "de administratieve overheid" ook de Polders en Wateringen moeten worden verstaan. Een definitie van administratieve overheid is opgenomen in artikel 2, 22°.

Het artikel wordt met 8 stemmen tegen 1 bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 19

Bij artikel 19 worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 9 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 20

– *Beschermde landschappen*

De heer Johan Sauwens stelt bij amendement voor om in 1° en 2° de beschermde landschappen toe te voegen aan de opsomming van de gebiedscategorieën die als GEN of GENO kunnen worden aangeduid (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). De indiener stelt dat in het verleden vele gebieden omwille van hun natuurwaarde als beschermd landschap werden erkend. Dit was vaak het enige beschikbare instrument om ze te behouden voor de toekomst. Vanuit deze vaststelling lijkt het volgens het lid raadzaam de beschermde landschappen op te nemen in de lijst van gebieden die kunnen aangeduid worden als GEN of GENO.

De minister stelt dat de bescherming van een landschap vanuit een andere finaliteit gebeurt dan de aanduiding als GEN of GENO. Bij de bescherming kan bijvoorbeeld ook worden uitgegaan van de visuele of cultuurhistorische waarde. Bovendien is het zo dat de bescherming als landschap los staat van de bestemming volgens het gewestplan. De Raad van State heeft herhaaldelijk benadrukt dat de bescherming van een landschap de realisering van de normale bestemming niet mag belemmeren.

Het amendement van de heer Sauwens wordt met 2 stemmen tegen 8 bij 5 onthoudingen verworpen.

– *Ontginningsgebieden*

Een amendement voorgesteld door de heren Georges Beerden, Freddy De Vilder, Leonard Quintelier en Bruno Tobback strekt ertoe in 2°, tweede streep, de woorden "ter realisering van de nabestemming" te vervangen door de woorden "die één van de in dit artikel genoemde bestemmingen als nabestemming hebben" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Een aantal ontginningsgebieden heeft als nabestemming landbouw. Volgens de heer Leonard Quintelier is het logisch dat enkel ontginningsgebieden met een nabestemming zoals bedoeld in de eerste zin van artikel 20 in een GENO worden opgenomen. Zo kunnen bijvoorbeeld een aantal droge ontginningsgebieden nog als weide dienst doen.

De minister gaat akkoord met deze verduidelijking. Hij merkt tevens op dat in vele andere geval-

len de nabestemming landbouw niet meer kan worden gerealiseerd omdat de terreinen na ontginning niet werden opgevuld. Indien er in die gevallen een natuurwaarde aanwezig is, kan het gewestplan worden aangepast en kan het gebied in een GENO worden opgenomen.

Het amendement van de heren Beerden, De Vilder, Quintelier en Tobback wordt met 15 stemmen aangenomen.

– *Internationaal beschermde of belangrijke gebieden*

Een amendement voorgesteld door de heer Johan Malcorps strekt ertoe aan 2° een vierde streepje toe te voegen, dat luidt als volgt :

"– de via het besluit van de Vlaamse regering van 14 februari 1996 voorgestelde habitatgebieden in uitvoering van de richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, de waterrijke gebieden van internationale betekenis aangeduid bij KB van 2 september 1984 en de integraal beschermde vogelrichtlijngebieden (speciale beschermingszones in de zin van artikel 4 van de richtlijn 79/409/EEG van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand)" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5) De indiener stelt dat door het opnemen van deze gebieden het Vlaamse gewest de internationale verplichtingen kan nakomen die voortvloeien uit de Europese vogel- en habitatrichtlijn en de Ramsar-conventie. In de memorie van toelichting staat overigens dat het evident is dat de internationaal beschermde en belangrijke gebieden onderdeel uitmaken van het VEN of het IVON. Het lid dringt daarom aan op een vermelding van deze gebieden in artikel 20 of in artikel 50, dat handelt over de natuurrichtplannen.

De minister benadrukt dat ook de aanduiding van de vogelrichtlijn- en habitatgebieden en de waterrijke gebieden van internationale betekenis vanuit een andere finaliteit gebeurt dan de afbakening van het VEN. Bij de aanduiding van deze gebieden wordt geen rekening gehouden met de bestemming volgens het gewestplan. Wat het nakomen van de internationale verplichtingen betreft, verwijst de minister naar artikel 7 dat handelt over de uitvoering van bepalingen die voortvloeien uit internationale overeenkomsten en verdragen. Artikel 8 maakt het de Vlaamse regering mogelijk terzake maatregelen te nemen. In artikel 13 tenslotte, dat handelt over de horizontale maatregelen ter bevordering van het natuurbehoud, worden de internationaal beschermde en belangrijke gebieden uitdrukkelijk vermeld.

De heren Johan Sauwens en Johan Malcorps oordelen dat dit een fundamentele tekortkoming is in het ontwerp van decreet. Bij de inkleuring van de gewestplannen in de jaren zestig en zeventig werd nauwelijks rekening gehouden met de noden inzake natuurbehoud. De gewestplannen werden destijds onvoldoende nauwkeurig opgesteld om vandaag als basisinstrument voor het natuurbehoud te dienen. Het is duidelijk dat bij de voorbereiding van het voorliggende ontwerp een politiek akkoord werd gesloten waarbij werd afgesproken om niet aan de ruimtelijke bestemming, en dus aan landbouwzones, te raken. Volgens de sprekers hadden men echter ook een andere keuze kunnen maken.

De heer Jef Van Looy stelt dat ook voor de instandhouding van landschappen en vogelrichtlijngebieden het behoud van de actuele landbouwfunctie belangrijk kan zijn.

De minister herhaalt dat het respecteren van de bestemming op het gewestplan het uitgangspunt is. Indien men oordeelt dat bepaalde gebieden een verkeerde functie hebben gekregen, zijn er in de ruimtelijke ordening procedures om het gewestplan te wijzigen. De administratie ruimtelijke ordening werkt overigens aan een actualisering van de uitvoeringplannen. Het decreet betreffende het natuurbehoud is volgens de minister echter niet het geijkte instrument om de bestemming van gebieden te wijzigen.

Het amendement van de heer Johan Malcorps wordt met 2 stemmen tegen 10 bij 3 onthoudingen verworpen.

– *Militaire domeinen*

De heer Jef Van Looy snijdt de problematiek aan van de militaire domeinen. Deze kregen geen kleur op de gewestplannen maar bevatten anderzijds wel bossen en gronden waarop aan actieve landbouw wordt gedaan. Kan het de bedoeling zijn dat deze domeinen in hun geheel in een GEN of GENO worden opgenomen ?

Ook de heren Dirk Van Mechelen en Johan Sauwens informeren naar de draagwijdte van de verwijzing naar militaire domeinen in dit artikel. Zij pleiten ervoor dat de Vlaamse decreetgever en regering hier hun volledige bevoegdheid zouden gebruiken. Het Vlaamse gewest is bevoegd voor het leefmilieu en het recht op de bescherming van het leefmilieu is een grondrecht. Waarom naar aanleiding van de bespreking van dit ontwerp van decreet geen duidelijk stelling innemen over de

aanduiding van militaire domeinen als GEN of GENO ?

Er ontspint zich in de commissie een discussie over de mogelijkheid om militaire domeinen in het VEN op te nemen en, als gevolg daarvan, beperkende maatregelen op te leggen aan de militaire overheden. Tot besluit van deze discussie wordt gesteld dat in artikel 20 onder militaire domeinen de huidige militaire domeinen moeten worden verstaan tot ze een nieuwe bestemming krijgen. De witte vlekken op het gewestplan kunnen dus in overdruk in een GEN of GENO worden opgenomen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat de militaire domeinen worden gedesaffecteerd en een nieuwe bestemming op het gewestplan krijgen. Die bestemming kan groen zijn. Niet alle militaire domeinen of onderdelen ervan lenen zich echter tot een bestemming als groen-, park of bosgebied en in die gevallen kunnen ze uiteraard een andere bestemming krijgen, bijvoorbeeld als agrarische zone of woongebied.

De minister benadrukt in dit verband dat bij de aanduiding als GEN of GENO steeds een beoordeling moet worden gemaakt op basis van de criteria opgesomd in artikel 17.

De minister stelt verder dat men in militaire domeinen reglementaire bepalingen kan opleggen maar dat deze niet in strijd mogen zijn met militaire activiteiten. Dit betekent dat militaire oefeningen en dergelijke niet kunnen worden verboden. Er wordt momenteel met de militaire overheid over een protocol onderhandeld. Daarbij wordt de mogelijkheid nagegaan om in bepaalde periodes geen oefeningen te laten plaatsvinden.

– Agrarische gebieden met ecologische waarde

De heer Jef Van Looy vraagt aandacht voor de agrarische gebieden met ecologische waarde, die op de gewestplannen geel met groene strepen werden gekleurd. In de zogenaamde ruimtebalans van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen werden deze gebieden als landbouwgrond meegerekend. Het ecologische belang van deze gronden is echter niet steeds bewezen, ondanks de aanduiding op het gewestplan. In sommige delen gaat het om zuivere landbouwgrond ; in andere gevallen is er een duidelijke samenhang met natuurgebieden. Welke delen zullen in een GENO worden opgenomen ? Er zijn ook groengebieden waarin aan landbouw wordt gedaan. Is er geen mogelijkheid om tot een uitwisseling over te gaan, zoals ook reeds door de Mina-Raad werd bepleit ?

De heer Patrick Lachaert stelt dat in de ruimtebalans van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen 750.000 hectare agrarisch gebied werd opgenomen. De agrarische gebieden met ecologisch belang en de agrarische gebieden met bijzondere waarde werden in dit verband als landbouwgebied beschouwd. De landbouwsector scheen hiermee akkoord te kunnen gaan. In het voorliggende ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu wordt nu een belangrijke nuancering aangebracht : deze gebieden kunnen in een GENO worden opgenomen. Het begrip agrarische zone wordt volgens het lid daardoor een mistig begrip in de ruimtelijke ordening.

De minister antwoordt dat het om een relatief beperkt aantal hectaren agrarisch gebied met ecologisch belang gaat, meer bepaald ongeveer 13.000 hectare. Uiteindelijk moet voor deze gebieden, op basis van de criteria in artikel 17, worden nagegaan of op het terrein voldoende natuurelementen en/of natuur in ontwikkeling aanwezig is om ze in een GENO op te nemen. De bestemming blijft dan echter landbouwgebied met ecologisch belang. Indien wordt vastgesteld dat het om gebieden zonder ecologisch belang gaat, kan dit bij de actualisering van de uitvoeringsplannen van de ruimtelijke ordening worden rechtgezet.

Het gewijzigde artikel wordt met 8 stemmen bij 7 onthoudingen aangenomen.

Artikel 21

De artikelen 21 tot 23 handelen over de procedure voor afbakening van een GEN of GENO. De amendementen bij artikel 21 moeten dan ook samen met de amendementen bij de volgende artikelen worden bekeken. Voor de duidelijkheid van het verslag worden de amendementen die een grondige wijziging van de procedure beogen en die voor meerdere artikelen gevolgen hebben nu reeds vermeld.

– Paragraaf 1

Een amendement voorgesteld door mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heer Patrick Lachaert strekt ertoe paragraaf 1 te vervangen door wat volgt : "Voor de afbakening van een GEN of GENO stelt de Vlaamse regering een afbakeningsplan op." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 3). Deze inkorting van paragraaf 1 hangt samen met twee volgende amendementen van mevrouw De Maght-Aelbrecht en de heer Lachaert die ertoe strekken

artikel 22 te schrappen en artikel 23 te vervangen door een nieuwe tekst waarin de procedures voor de afbakening van een GEN of GENO worden gewijzigd en tot één procedure herleid (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 3). De indieners stellen vast dat in het voorliggende ontwerp de procedures voor het opstellen van de afbakeningsplannen variëren afhankelijk van de vraag over welk gebied het gaat. Daarenboven wijken zij nog eens af van de procedures die worden voorgesteld in het voorontwerp van decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. Dit komt de duidelijkheid en rechtszekerheid niet ten goede, zoals ook reeds door de Raad van State werd opgemerkt. Om toch een zekere mate van gelijklopendheid te verkrijgen, stellen de indieners voor om in dit ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud de procedure uit het voorontwerp van decreet op de ruimtelijke ordening, zij het in aangepaste vorm, over te nemen.

Amendementen in bijkomende orde bij artikel 22 en 23 voorgesteld door mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heer Patrick Lachaert strekken ertoe aan het achtste lid de volgende zin toe te voegen: "Het plan wordt ter bekrachtiging voorgesteld aan het Vlaams Parlement." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 3). In de verantwoording stellen de indieners dat in de huidige procedure het parlement volledig wordt genegeerd. Het gaat nochtans om een ingrijpende maatregel met bijzonder veel rechtsgevolgen. Teneinde een maatschappelijk debat over de invulling van dit plan mogelijk te maken, moet het laatste woord bij het parlement liggen, conform de min of meer gelijklopende procedure die wordt gebruikt in het duinendecreet.

De heer Johan Malcorps zegt te begrijpen waarom, zoals in het ontwerp van decreet wordt voorgesteld, voor de afbakening van een GEN of GENO gelegen in de gebieden opgesomd in paragraaf 1 van artikel 21 een snellere procedure kan worden gevolgd dan voor de afbakening in andere gebieden. Het heeft geen zin een omslachtige werkwijze te volgen indien het voor de groene gebieden ook eenvoudiger kan.

De heer Bruno Tobback sluit zich hierbij aan. Het nemen van milieumaatregelen in gebieden met een groene bestemming moet zonder openbaar onderzoek kunnen gebeuren.

Een ander probleem is volgens de heer Johan Malcorps dat de procedure in artikel 23 niet overeenstemt met de regelgeving in het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Op het terrein worden de ontworpen regels nu reeds verschil-

lend geïnterpreteerd en vreest men voor de cumulatie van procedures en onderzoeken. Het lid pleit daarom wel voor een afstemming van de procedure in artikel 23 op de regels die in de ruimtelijke ordening voor een gewestplanwijziging gelden. Door een vereenvoudigde procedure kan de rechtszekerheid beter worden gewaarborgd. Er kan een geïntegreerd openbaar onderzoek plaatsvinden en het verband met het eerder vastgestelde Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen kan duidelijker worden gelegd. Ook de Mina-Raad is gewonnen voor een koppeling van de procedure voor afbakening van een GEN of GENO aan die van een gewestplanwijziging. In het voorliggende ontwerp is echter van gewestplanwijziging geen sprake. Enkel in de memorie van toelichting wordt er summier naar verwezen.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heer Patrick Lachaert kunnen instemmen met de zienswijze van de heer Malcorps en trekken hun amendementen in. Zij dienen later een nieuw amendement in dat ertoe strekt paragraaf 2 van artikel 23 te vervangen door een nieuwe tekst. Daarin wordt een gelijklopende procedure met de procedure in de ruimtelijke ordening voorgesteld (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt er eveneens toe de tekst van paragraaf 2 van artikel 23 te vervangen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Op basis van de opmerkingen van de Mina-Raad bij het voorontwerp wordt een koppeling van de geplande afbakening aan de procedure voor de gewestplanherzieningen voorgesteld. Over deze amendementen wordt bij artikel 23 gestemd.

De minister verwijst naar de hoorzitting met de Mina-Raad, SERV en VLACORO en stelt in principe akkoord te kunnen gaan met een aanpassing in de zin van een grotere gelijklopendheid met de procedures van de ruimtelijke ordening.

Een amendement van de heren Georges Beerden en Jef Van Looy strekt ertoe paragraaf 1 van artikel 21 te vervangen door wat volgt "Voor de afbakening van een GEN of GENO gelegen in de gebieden zoals opgesomd in artikel 20 stelt de Vlaamse regering een afbakeningsplan op" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Dit amendement hangt samen met het amendement van dezelfde indieners dat ertoe strekt artikel 22 te schrappen. In het kader van de openbaarheid van bestuur en de vereenvoudiging van procedures is het volgens de indieners opportuun in één procedure met een openbaar onderzoek voor GEN, GENO en IVON te voorzien. De eigenaars en de gebruikers krijgen

op die manier steeds inspraak. Andere amendementen van de heren Georges Beerden en Jef Van Looy strekken ertoe de bepalingen in artikel 23 en 30 aan te passen aan de voorgestelde vervanging van artikel 21, paragraaf 1 en schrapping van artikel 22 (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Het amendement van de heren Beerden en Van Looy bij paragraaf 1 van artikel 21 wordt met 7 stemmen tegen 5 bij 3 onthoudingen aangenomen.

– *Paragrafen 1 en 2*

Een amendement van de heren Leonard Quintelier, Bruno Tobback, Georges Beerden en Freddy De Vilder strekt ertoe aan paragraaf 1 van artikel 21 de woorden "al dan niet in samenwerking met natuurlijke dan wel publiekrechtelijke of privaatrechtelijke personen" toe te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Het gaat om een samenvoeging van het eerste lid van paragraaf 2 met paragraaf 1 van dit artikel.

Dit amendement wordt met 12 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding aangenomen.

Als gevolg hiervan wordt het eerste lid van paragraaf 2 geschrapt.

– *Paragraaf 3*

Een amendement van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heren Patrick Lachaert en Arnold Van Aperen strekt ertoe in paragraaf 3 na het woord "Raad" de woorden "de Vlaamse Hoge Bosraad" in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4). De indieners stellen dat, indien men een goede integratie van de sectoren bos en natuur nastreeft, men de bossector eveneens bij het opstellen van de afbakeningsplannen moet betrekken.

Een amendement van de heren Leonard Quintelier, Freddy De Vilder, Jef Van Looy, Jacky Maes en Bruno Tobback met dezelfde strekking wordt ingetrokken (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4).

Het amendement van mevrouw De Maght-Aelbrecht en de heren Lachaert en Van Aperen wordt met 14 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Een amendement van de heren Leonard Quintelier, Freddy De Vilder, Jef Van Looy, Jacky Maes en Bruno Tobback strekt ertoe in paragraaf 3 de woorden "het andere gebieden dan groen, park, buffer- en bosgebieden betreft waar" te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4). Voor de beoordeling van de socio-economische gevolgen moet vol-

gens de indieners steeds het advies van de ALT worden gevraagd indien beroepslandbouw aanwezig is. De advisering door de Vlaamse Hoge Bosraad en de ALT vergroot het maatschappelijk draagvlak van het ontwerp van afbakeningsplan van GEN en GENO.

De heer Johan Malcorps pleit voor het behoud van de bestaande tekst.

De minister laat opmerken dat in paragraaf 1 reeds wordt bepaald om welke gebieden het gaat. In die zin heeft hij geen bezwaar tegen de voorgestelde schrapping.

Het amendement van de heren Quintelier, De Vilder, Van Looy, Maes en Tobback wordt met 13 stemmen voor bij 2 onthoudingen aangenomen.

Een amendement van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heren Patrick Lachaert en Arnold Van Aperen strekt ertoe in paragraaf 3 het woord "beroepslandbouw" te vervangen door "landbouw" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4). Volgens de indieners is het onduidelijk wat met de term beroepslandbouw wordt bedoeld. Aangezien het hier kan gaan om het verwerven van een volledig inkomen is dit niet steeds een adequate term. Steeds meer landbouwers schakelen immers over op een semi-professionele bedrijfsvoering omdat hun inkomen uit het landbouwbedrijf niet meer toereikend is. Om alle misverstanden uit te sluiten, wordt beter de term "landbouw" gebruikt, die alle soorten bedrijfsvoering omvat.

De heer Johan Malcorps pleit ook hier voor het behoud van de bestaande tekst. Voor de landbouw als liefhebberij hoeft volgens het lid het advies van de ALT niet te worden gevraagd.

De minister verwijst naar de definitie van beroepslandbouw die in het mestdecreet is opgenomen.

Het amendement van mevrouw De Maght en de heren Lachaert en Van Aperen wordt verworpen met 5 stemmen tegen 9 bij 1 onthouding.

Het gewijzigde artikel wordt met 5 stemmen tegen 4 bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 22

Het amendement van de heren Georges Beerden en Jef Van Looy, dat ertoe strekt artikel 22 te

schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5), werd reeds beproven bij artikel 21.

De minister stelt dat aan het streven naar een grotere openbaarheid, dat tot uiting kwam bij de bespreking van het vorige artikel en het amendement van de heren Beerden en Van Looy, kan worden tegemoetgekomen door in het derde lid van artikel 22 "colleges" te vervangen door "gemeenteraden". Het uitbrengen van het advies op lokaal niveau kan op die manier in een grotere openbaarheid geschieden. De betrokken burgers kunnen door hun vertegenwoordigers worden geïnformeerd en indien nodig geraadpleegd.

De heer Johan Sauwens deelt de zienswijze van de minister, maar stelt dat de termijn van 60 dagen te kort is voor een gemeenteraad om een gefundeerd advies uit te brengen. Het advies van de gemeente is volgens het lid essentieel omdat het een toetsing op lokaal niveau inhoudt van de voorstellen van de Vlaamse administratie.

Een amendement van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heren Leonard Quintelier, Bruno Tobback, Patrick Lachaert en Arnold Van Aperen strekt ertoe in het derde lid het woord "colleges" te vervangen door "gemeenteraden" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Andere amendementen van dezelfde indieners strekken ertoe diverse termijnen in artikel 22 aan te passen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). De belangrijkste termijnen in het tweede, vijfde, zesde en achtste lid worden telkens met 30 dagen verlengd.

Het amendement van de heren Beerden en Van Looy wordt met 7 stemmen tegen 5 bij 3 onthoudingen aangenomen.

Als gevolg daarvan wordt artikel 22 geschrapt en vervallen de amendementen van mevrouw De Maght-Aelbrecht en de heren Quintelier, Tobback, Lachaert en Van Aperen.

Artikel 23

Een amendement van de heren Georges Beerden en Jef Van Looy strekt ertoe paragraaf 1 te schrappen, evenals het eerste lid van paragraaf 2 (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Het hangt samen met hun amendement bij artikel 21 en 22.

Het amendement van de heren Beerden en Van Looy wordt met 7 stemmen tegen 5 bij 3 onthoudingen aangenomen.

Een amendement van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heer Patrick Lachaert strekt ertoe paragraaf 2 van artikel 23 te vervangen door een nieuwe tekst waarin voor het opstellen van het afbakeningsplan een meer gelijklopende procedure met de ruimtelijke ordening wordt voorgesteld. De procedure uit het voorontwerp van decreet op de ruimtelijke ordening wordt in aangepaste vorm overgenomen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt er eveneens toe de tekst van paragraaf 2 van artikel 23 te vervangen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Op basis van de opmerkingen van onder meer de Mina-Raad stelt de indiener een integratie met de procedure voor gewestplanherziening in de ruimtelijke ordening voor. Door een vereenvoudigde procedure en een geïntegreerd openbaar onderzoek wordt volgens de indiener de rechtszekerheid beter gewaarborgd. Bovendien kan duidelijker de band worden gelegd met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, waaraan via gewestplanwijzigingen uitvoering wordt gegeven, en zijn er meer garanties voor de uitvoering van het concept van een samenhangend ecologisch netwerk.

Het amendement van mevrouw De Maght en de heer Lachaert wordt met 5 stemmen tegen 9 bij 1 onthouding verworpen.

Het amendement van de heer Malcorps wordt met 1 stem tegen 8 bij 6 onthoudingen verworpen.

Een amendement in tweede orde van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heren Patrick Lachaert en Arnold Van Aperen strekt ertoe in de tweede paragraaf, zesde lid, na het woord "Raad", de woorden "de Vlaamse Hoge Bosraad" in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4).

De minister en de heer Bruno Tobback merken op dat de Vlaamse Hoge Bosraad nu reeds in artikel 21 wordt vermeld en dat een herhaling in artikel 23 overbodig lijkt.

Het amendement van mevrouw De Maght-Aelbrecht en de heren Lachaert en Van Aperen wordt ingetrokken.

Het gewijzigde artikel wordt met 5 stemmen tegen 5 bij 5 onthoudingen verworpen.

Artikel 24

Bij artikel 24 worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 9 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 25

– Paragraaf 1

Een amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe in paragraaf 1, na de eerste zin, de volgende zin in te voegen : "Nochtans kunnen deze maatregelen de uitoefening van de bestaande structuurbepalende activiteiten en functies (landbouw, bosbouw, wonen en werken) niet aantasten zonder een billijke en voorafgaandelijk bepaalde vergoeding." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener oordeelt dat, niettegenstaande de prioriteit voor de functie natuur in een GEN, de andere bestaande zwakke functies niet kunnen worden genegeerd en dat hun voortzetting best wordt gewaarborgd. In geval van aantasting van deze functies moet in een billijke en voorafgaandelijk bepaalde schadevergoeding worden voorzien. Het lid verwijst in dit verband naar artikel 16 van de Grondwet van het federale België.

Volgens de heer Lachaert kunnen reeds gedane investeringen en hun verwachte inkomsten niet worden geschrapt zonder een correcte financiële compensatie. Het voorgestelde amendement komt tevens de multifunctionaliteit van de open ruimte ten goede. Uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen valt volgens het lid om dezelfde reden het begrip "uitdoving van zonevreemde bebouwing" weg.

De minister verwijst naar artikel 43 van het voorliggende ontwerp van decreet. Daarin staat dat, indien een onroerend goed wordt gebruikt dat binnen een GEN of GENO ligt, van het Vlaamse Gewest een vergoeding kan worden gevraagd in de mate dat inkomensverlies kan worden aangetoond ten gevolge van de maatregelen die, overeenkomstig artikel 25, paragraaf 3, 2° en artikel 26, paragraaf 3, 2°, in deze gebieden gelden. Bovendien geldt in sommige gevallen de koopplicht, die in artikel 42 wordt omschreven. De eigenaar van een onroerend goed kan van het Vlaamse Gewest de verwerving daarvan eisen indien hij aantoont dat, ten gevolge van de aanduiding van dit goed als een GEN of GENO, de waardevermindering van zijn

goed ernstig is ofwel dat de leefbaarheid van de bestaande legale bedrijfsvoering ernstig in het gedrang komt. Artikel 45 biedt dan weer de mogelijkheid beheersovereenkomsten af te sluiten en in het kader daarvan vergoedingen toe te kennen aan grondgebruikers voor de door hen geleverde inspanningen.

Het amendement van de heer Lachaert wordt na de bespreking van artikel 43 ingetrokken.

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe in paragraaf 1, 2° de woorden "zonder dat dit disproportionele gevolgen heeft voor de omliggende gebieden" te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener verwijst ter verantwoording naar de bespreking van artikel 18.

Dit amendement wordt met 2 stemmen tegen 8 bij 3 onthoudingen verworpen.

– Paragraaf 2

Een amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe in paragraaf 2, eerste lid, na de eerste zin de volgende zin toe te voegen : "Voor gebieden niet in eigendom van het Gewest dient dit natuurrichtplan opgemaakt te worden in samenspraak met de betrokken eigenaars." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Het zou volgens de indiener onaanvaardbaar zijn dat voor specifieke gebieden zonder inspraak van de eigenaar van het privé-beleid naar de publieke overheid wordt overgeschakeld. Het betreft hier volgens het lid een democratische leefregel. Indien die niet zou gelden, zou de burger op elk ogenblik kunnen worden blootgesteld aan rechtstreekse openbare inmenging in het concrete dagelijks beheer van zijn zaken.

De minister verwijst naar de artikelen 48 tot 50. Hij stelt voor de problematiek van het overleg met de eigenaars bij het opstellen van de natuurrichtplannen bij de bespreking van die artikelen te behandelen.

Na bespreking van de artikelen 48 tot 50 wordt het amendement van de heer Lachaert ingetrokken.

– Paragraaf 3

Een amendement voorgesteld door de heer Johan Malcorps strekt ertoe paragraaf 3, eerste lid, 2°, 1) te vervangen door "biociden te gebruiken" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Volgens de indiener lijkt het voor de hand te liggen dat in een GEN, waar de natuurfunctie primeert boven de andere functies, elk gebruik van biociden wordt verboden. Welis-

waar moeten uitzonderingen mogelijk zijn : de inleidende zin van paragraaf 3, 2° is echter voldoende duidelijk wat dit betreft en laat zowel individuele als algemene ontheffingen toe. De heer Malcorps stelt verder dat het niet nodig is in een kaderdecreet alle mogelijke uitzonderingen op te nemen die ook via uitvoeringsbesluiten kunnen worden toegestaan. Het zou overzichtelijker en legistiek meer correct zijn indien men de uitzonderingen bij besluit zou regelen.

De minister erkent dat de bepalingen betreffende het gebruik van biociden in een GEN of GENO ook via uitvoeringsbesluiten kunnen worden geregeld. In paragraaf 3, eerste lid, 2°, 1) wordt echter een verband gelegd tussen het voorliggende ontwerp van decreet en het decreet inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen. Daarin is voor bepaalde gronden uitdrukkelijk een ontheffing opgenomen. Het opnemen in het decreet sluit misverstanden uit en geeft nu reeds, vóór de goedkeuring van de uitvoeringsbesluiten, bepaalde garanties aan de gebruikers van de percelen.

De heer Johan Malcorps laat nog opmerken dat in de memorie van toelichting sprake is van ontheffingen voor onder meer landbouwpercelen die onder de bepalingen van artikel 15, paragraaf 1 tot 3 van het mestdecreet vallen. In de tekst van het ontwerp wordt daaraan paragraaf 4 van artikel 15 van het mestdecreet toegevoegd. Deze paragraaf handelt over gebieden waar de toegelaten hoeveelheid meststoffen gemoduleerd kan worden verstrengd in functie van de aanwezige natuurwaarden. Waarom worden ook deze gronden opgenomen in paragraaf 3, eerste lid, 2°, 1) ? Gelet op de aanwezige natuurwaarden zou het volgens het lid logisch zijn dat in deze gebieden het verbod op het gebruik van biociden onverminderd geldt.

De minister antwoordt dat de tekst van artikel 25, paragraaf 3, eerste lid, 2°, 1) van het ontwerp van decreet de Vlaamse regering de mogelijkheid biedt om ook in deze gebieden modaliteiten of middelen te specificeren voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen zonder nochtans tot een volledig verbod te kunnen overgaan. Het gaat in casu over de agrarische gebieden met ecologisch belang en de agrarische gebieden met bijzonder belang. De mogelijkheid om in deze gebieden gemoduleerd op te treden is in het mestdecreet opgenomen en wordt in dit ontwerp van decreet herhaald.

Het amendement van de heer Malcorps wordt met 2 stemmen tegen 8 bij 3 onthoudingen verworpen.

De heren Bruno Tobback en Leonard Quintelier hebben vragen bij het gebruik van de term "biociden". Op federaal niveau zou een regeling worden voorbereid waarbij de term biociden wordt voorbehouden voor een beperkt aantal bestrijdingsmiddelen die vooral voor huishoudelijk gebruik bestemd zijn. Het is niet de bedoeling van het ontwerp van decreet om enkel het gebruik van deze middelen te verbieden. Daarom lijkt de meer algemene omschrijving "bestrijdingsmiddelen" beter.

Een amendement voorgesteld door de heren Leonard Quintelier, Freddy De Vilder, Jacky Maes en Bruno Tobback strekt ertoe paragraaf 3, eerste lid, 2°, 1) te vervangen door wat volgt : "1) bestrijdingsmiddelen te gebruiken. Dit verbod geldt niet voor de percelen van de landbouwbedrijven waar in het kader van artikel 15, § 5, lid twee en vier, van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, een ontheffing geldt ; noch voor de percelen van landbouwbedrijven die onder de bepalingen van artikel 14 of artikel 15, § 1 tot 4 en § 6 van bovengenoemd decreet vallen ; noch voor gronden die louter om de reden dat deze verworven zijn in de periode tussen de aangifte 95 en de inwerkingtreding van het mestdecreet niet onder de toepassing van hogervermelde ontheffing vallen, behalve in bepaalde gevallen aangeduid door de Vlaamse regering, waarbij de modaliteiten of middelen nader kunnen worden gespecificeerd zonder nochtans tot een volledig verbod te kunnen overgaan." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Naast het vervangen van de term "biociden" door "bestrijdingsmiddelen" wordt door het amendement ook de tekst van 2°, 1) herschikt. Volgens de indieners is het immers evident dat ook voor de gronden die aangekocht zijn tussen 15 maart 1995 en 1 januari 1996 de mogelijkheid aanwezig is om in bepaalde gevallen beperkingen of modaliteiten op te leggen.

Het amendement van de heren Quintelier, De Vilder, Maes en Tobback wordt met 12 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Als gevolg daarvan wordt in de artikelen 2 en 35 de term "biociden" eveneens vervangen door "bestrijdingsmiddelen".

Een amendement voorgesteld door mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heren Patrick Lachaert en Arnold Van Aperen strekt ertoe aan paragraaf 3, eerste lid, 2°, 2) de woorden "behoudens in uitvoering van het bosdecreet" toe te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4). De indieners stellen dat voor de gebieden die gebonden zijn door het bos-

decreet reeds een regeling voor de wijziging van de vegetatie geldt. De huidige bepaling in het ontwerp van decreet doorkruist het bosdecreet en legt twee verschillende procedures op voor dezelfde handeling.

Een gelijklopend amendement voorgesteld door de heren Leonard Quintelier, Freddy De Vilder, Jacky Maes en Bruno Tobback strekt ertoe in paragraaf 3, eerste lid, 2°, 2), op de eerste regel vóór de woorden "de vegetatie" de woorden "behoudens in toepassing van een goedgekeurd beheersplan conform het bosdecreet van 13 juni 1990," in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). De indieners stellen dat hierdoor een doorkruising van het bosdecreet wordt vermeden en dat het amendement op die manier tegemoet komt aan de opmerking van de MINA-Raad bij dit artikel. Zij voegen eraan toe dat het niet de bedoeling is om werken op het vlak van waterhuishouding die leiden tot indirecte vegetatiewijziging onder deze uitzondering te laten vallen. De bestaande ontwatering en afwatering die niet in overeenstemming is met de natuurrichtplannen valt onder de toepassing van artikel 25, paragraaf 3, eerste lid, 2°, 4).

Het amendement van mevrouw De Maght-Aelbrecht en de heren Lachaert en Van Aperen wordt met 4 stemmen tegen 8 bij 2 onthoudingen verworpen.

Het amendement van de heren Quintelier, De Vilder, Maes en Tobback wordt met 9 stemmen bij 5 onthoudingen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 26

Artikel 26 handelt over de maatregelen die de Vlaamse regering kan nemen in een GENO. De amendementen zijn analoog aan de reeds besproken amendementen bij artikel 25, dat handelt over de maatregelen die in een GEN kunnen worden genomen. De amendementen die na de bespreking van het vorige artikel werden ingetrokken, worden hier niet opnieuw besproken.

Een amendement voorgesteld door de heer Johan Malcorps strekt ertoe paragraaf 3, eerste lid, 2°, 1) te vervangen door "biociden te gebruiken" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2).

Dit amendement wordt met 2 stemmen tegen 9 bij 3 onthoudingen verworpen.

Een amendement voorgesteld door de heren Leonard Quintelier, Freddy De Vilder, Jacky Maes en Bruno Tobback strekt ertoe paragraaf 3, eerste lid, 2°, 1) op dezelfde wijze te herschrijven als de overeenstemmende paragraaf van artikel 25 (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Dit amendement wordt met 9 stemmen tegen 1 bij 4 onthoudingen aangenomen.

Een amendement van de heren Leonard Quintelier, Freddy De Vilder, Jacky Maes en Bruno Tobback strekt ertoe in paragraaf 3, eerste lid, 2°, 2), op de eerste regel de woorden "behoudens in toepassing van een goedgekeurd beheersplan conform het bosdecreet van 13 juni 1990," in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Dit amendement wordt met 12 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

AFDELING 2

Het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk

Artikel 27

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe het tweede lid te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). In dit lid staat dat de maatregelen in het IVON de landbouw- en bosbouwexploitatie binnen het daartoe bestemde gebied niet mogen regelen, tenzij via het instrument van de beheersovereenkomsten. Volgens de indiener is het zeer de vraag of de overheid wel de mogelijkheid heeft de doelstellingen in het IVON te halen indien de landbouw- en bosbouwexploitatie niet ter sprake mag komen. Voor dit netwerk, waarvoor een oppervlakte van 150.000 hectare wordt vooropgesteld, beschikt de overheid dan in vele gevallen als enig instrument over de vrijwillige beheersovereenkomsten. Dit is volgens het lid onvoldoende om de verweving te realiseren.

De minister stelt dat de centrale gedachtegang blijft dat niet tegen de ruimtelijke bestemmingsplannen kan worden ingegaan. De basisbestem-

ming van de geldende plannen van aanleg blijft geldig. Voor het IVON zal de overheid trachten met stimulerende maatregelen, waaronder natuurrichtplannen en beheersovereenkomsten, de doelstellingen te bereiken. De minister verkiest deze benadering boven het bepalen van een streng reglementair kader en het eenzijdig opleggen van maatregelen, die volgens hem geen betere resultaten zouden opleveren. Deze beleidskeuze is bijvoorbeeld ook terug te vinden in het convenantenbeleid.

De heer Jef Van Looy merkt op dat in verwevingsgebieden verschillende functies aanwezig zijn. Het is belangrijk voor de realisatie van de verweving dat de andere functies dan natuur, onder meer landbouw, bosbouw en recreatie, hun plaats behouden.

Het amendement van de heer Malcorps wordt met 1 stem tegen 8 bij 5 onthoudingen verworpen.

De heer Dirk Van Mechelen, voorzitter, verwijst naar de discussie bij artikel 20 over de militaire domeinen. Uit de tekst van artikel 27, 1°, tweede lid volgt dat militaire domeinen als onderdeel van het IVON kunnen worden aangeduid.

De minister herhaalt dat men in militaire domeinen maatregelen kan nemen maar dat deze niet in strijd mogen zijn met militaire activiteiten.

De heer Johan Sauwens vraagt waarom industriezones niet als mogelijke natuurverwevingsgebieden worden vermeld. Bepaalde gebieden op de Antwerpse Linkeroever bevatten bijvoorbeeld bijzondere natuurwaarden. Ook hier geldt dat destijds bij het opstellen van de gewestplannen vaak onnauwkeurig werk werd geleverd. Door de vraag naar industriezones was er geen oog voor gebieden met ecologische waarde.

De heren Patrick Lachaert en Bruno Tobback laten opmerken dat in het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen een afbakening van dergelijke gebieden in industriezones wordt voorbereid, daarbij wordt voorlopig de term "ecologische infrastructuur" gehanteerd. Voor een aantal van deze gebieden zal een procedure voor de wijziging van de bestemming op het gewestplan worden ingezet.

De minister meent dat dergelijke gebieden vooral als natuurverbindingsgebied belang kunnen hebben. Dit zijn gebieden die ongeacht hun oppervlakte belangrijk zijn voor de migratie van planten en dieren tussen de gebieden van het VEN en/of

natuurreservaten en die strook- of lijnvormig zijn met een aaneenschakeling van kleine landschapselementen. Verbindingsgebieden kunnen volgens de minister in industriegebieden worden aangeduid.

Het artikel wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 28

– Paragraaf 1

Amendementen van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heren Patrick Lachaert en Arnold Van Aperen strekken ertoe in paragraaf 1, 2° en 3°, de woorden "disproportionele gevolgen heeft voor de omliggende gebieden" telkens te vervangen door de woorden "gevolgen heeft die de bedrijfsvoering in gebieden buiten het VEN in gedrang kunnen brengen" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4).

Deze amendementen worden na de bespreking van artikel 18 ingetrokken.

De amendementen van de heer Johan Malcorps die ertoe strekken in paragraaf 1, 2° en 3°, en in paragraaf 2, 3° en 4°, telkens de woorden "zonder dat dit disproportionele gevolgen voor de omliggende gebieden" te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2) worden eveneens ingetrokken.

Amendementen voorgesteld door de heren Leonard Quintelier, Bruno Tobback, Georges Beerden en Freddy De Vilder strekken ertoe in paragraaf 1, op de derde en vierde regel, de woorden "rekening houdend met" te vervangen door "zonder dat dit disproportionele gevolgen heeft voor". In 2° en 3° van paragraaf 1 kunnen dan de woorden "zonder dat dit disproportionele gevolgen heeft voor de omliggende gebieden" worden geschrapt. Deze zinsnede wordt immers naar de aanhef van paragraaf 1 verschoven (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). De indieners willen door deze aanpassingen de leesbaarheid van paragraaf 1 bevorderen.

Deze amendementen worden met 8 stemmen tegen 1 bij 5 onthoudingen aangenomen.

– Paragraaf 2

De heer Jef Van Looy stelt dat de tekstaanpassingen in paragraaf 1 ook tot gevolg hebben dat duidelijk wordt gemaakt dat het om de gevolgen voor de overige functies in het gebied gaat. In paragraaf 2,

3° en 4°, is echter nog steeds sprake van "disproportionele gevolgen voor de omliggende gebieden". Het is volgens het lid niet duidelijk wat hiermee wordt bedoeld. Is het niet juist om hier ook "overige functies" te schrijven ?

De minister antwoordt dat het in paragraaf 2, 3° inderdaad duidelijker zou zijn om "de overige functies" in plaats van "de omliggende gebieden" te schrijven.

De commissie gaat akkoord met deze bijkomende tekstcorrectie.

In paragraaf 2, 4° gaat het volgens de minister echter om maatregelen binnen de expliciet vermelde groen-, park-, buffer- en bosgebieden en de mogelijke gevolgen voor omliggende gebieden. De bepaling zegt niets over gevolgen voor eventuele overige functies in deze gebieden.

Een amendement voorgesteld door de heer Patrick Lachaert strekt ertoe in paragraaf 2, op de vierde regel, de woorden "en dit geldt ook voor de natuurrichtplannen" in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener stelt dat in het IVON, volgens de geest van dit ontwerp van decreet, slechts stimulerende maatregelen worden genomen en geen verplichte regelingen opgelegd. De decreetale bepaling in artikel 28 moet uitgebreid worden naar de natuurrichtplannen opgenomen in paragraaf 2 van artikel 50. Anders zouden de IVON-gebieden onder een GEN- of GENO-regime kunnen vallen, wat niet de bedoeling is.

De minister verklaart geen bezwaar te hebben tegen deze toevoeging, zij het dat ze overbodig lijkt. In het IVON kunnen geen maatregelen worden opgelegd aan eigenaars en grondgebruikers : ten aanzien van hen zijn enkel stimulerende maatregelen mogelijk. Dit geldt bijgevolg ook voor de natuurrichtplannen. De administratieve overheid daarentegen kan zichzelf in een natuurrichtplan wel een aantal verplichtingen opleggen. Deze hebben geen rechtstreekse gevolgen voor eigenaars en grondgebruikers.

Na dit antwoord van de minister wordt het amendement van de heer Lachaert ingetrokken.

Een amendement voorgesteld door de heren Leonard Quintelier, Bruno Tobback, Georges Beerden en Freddy De Vilder vervangt in paragraaf 2, 4°, het woord "proportionele" door "disproportionele" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Het betreft een loutere tekstcorrectie.

Dit amendement wordt met 8 stemmen tegen 1 bij 5 onthoudingen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 29

Bij artikel 29 worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 9 stemmen bij 5 onthoudingen aangenomen.

Artikel 30

Als gevolg van het aannemen van het amendement van de heren Beerden en Van Looy bij artikel 21, 22 en 23, wordt in het tweede lid de verwijzing naar "artikel 21 behoudens §4 en artikel 22" vervangen door "artikel 23".

Het gewijzigde artikel wordt met 2 stemmen tegen 7 bij 5 onthoudingen verworpen.

Artikel 31

Bij artikel 31 worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

AFDELING 3

Natuurreservaten

Artikel 32

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe het eerste lid te vervangen door wat volgt : "De Vlaamse regering kan terreinen die van belang zijn voor het behoud en de ontwikkeling van de natuur of voor het behoud en de ontwikkeling van het natuurlijk milieu aanwijzen of erkennen als reservaat." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener stelt dat, zoals reeds vermeld bij artikel 6, het gebruik van de term "natuurlijke milieus" in het meervoud in tegenspraak is met de

definitie ervan in artikel 2. Verder kan "flora, fauna, hun habitats" beter worden vervangen door "natuur", rekening houdend met de nieuwe omschrijving van dit begrip in artikel 2.

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 15 stemmen aangenomen.

Artikel 33

– Tweede lid

Een amendement voorgesteld door mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heren Patrick Lachaert en Arnold Van Aperen strekt ertoe in het tweede lid, op de laatste regel, na het woord "eigenaar" de woorden "en in gebeurlijk geval de pachter of de gebruiker," in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4). De vraag tot erkenning van gronden als natuurreservaat door de betrokken eigenaar brengt volgens de indieners bijkomende verplichtingen op het vlak van de bedrijfsvoering mee. Dit heeft grote gevolgen voor de gebruiker of de pachter van de betrokken gronden, die bij deze beslissing helemaal niet wordt betrokken. Aangezien de pachtwet de pachter het rustig genot van het betrokken goed garandeert, is de in het ontwerp voorgestelde regeling volgens de indieners in strijd met de pachtwet. De in het amendement voorgestelde tekst wil volgens de heer Patrick Lachaert vooral vermijden dat de eigenaar, zonder instemming van de eventuele pachter of gebruiker, de erkenning als natuurreservaat vraagt.

De heren Dirk Van Mechelen en Bruno Tobback laten opmerken dat het voorliggende amendement enkel de instemming van de pachter of gebruiker regelt indien de erkenning op verzoek van de beheerder gebeurt.

Het amendement wordt ingetrokken en de heren Patrick Lachaert en Arnold Van Aperen dienen een amendement in dat ertoe strekt in het tweede lid, op de voorlaatste regel, na het woord "eigenaar" de woorden "en/of diegene die het gebruiksrecht heeft, mits beider toestemming," in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). De indieners stellen dat de omschrijving "diegene die het gebruiksrecht heeft" verkieslijk is boven "pachter of gebruiker".

Dit amendement van de heren Lachaert en Van Aperen wordt met 13 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen.

Er ontspringt zich in de commissie een discussie over de mogelijkheid om uitgebate gronden in een Vlaams of erkend natuurreservaat op te nemen. De minister benadrukt dat het niet de bedoeling is om economisch geëxploiteerde gronden als Vlaams natuurreservaat aan te wijzen (artikel 33, eerste lid) of als natuurreservaat te erkennen (artikel 33, tweede lid). Verpachte gronden zullen volgens de minister dus niet in een aangewezen of erkend natuurreservaat worden opgenomen. Essentieel is immers dat men de beschikking heeft over het gebied om een beheersplan te kunnen uitvoeren en dat de erkenning op vrijwillige basis gebeurt, met andere woorden mits akkoord van de eigenaar, indien men niet de beschikking heeft over het gebied. Een voor het natuurbehoud verantwoorde economische exploitatie kan eventueel wel in het beheersplan worden opgenomen. De primaire functie blijft dan echter natuur.

De heer Johan Sauwens verzet zich tegen deze interpretatie van het artikel en meent dat ze een aanzienlijke verenging van de actieradius en het instrumentarium van het decreet tot gevolg heeft. Uitgebate gronden in gebieden met een belangrijke natuurwaarde kunnen volgens deze interpretatie nooit in een natuurreservaat worden opgenomen, tenzij mits instemming van de eigenaar.

De minister herhaalt zijn interpretatie en stelt dat, indien nodig, het Vlaamse gewest om redenen van natuurbehoud tot onteigening kan overgaan. Nadien kan het gebied dan als Vlaams natuurreservaat worden aangewezen. Verder biedt ook het voorkeepsrecht een aantal mogelijkheden om beschikking te krijgen over percelen. Ingeval van voor het natuurbehoud belangrijke, maar economisch geëxploiteerde gronden moet de overheid een verwervingsbeleid voeren. Het ontwerp van decreet bevat de nodige instrumenten daartoe.

De heer Patrick Lachaert laat opmerken dat het recht van voorkoop geen invloed heeft op het gebruiksrecht. Het is dus mogelijk dat er gebruiksovereenkomsten gelden voor gronden of domeinen die door het Vlaamse gewest worden gekocht. Ook de heer Jef Van Looy stelt dat onderdelen van gebieden die in de toekomst misschien als natuurreservaat worden aangewezen, momenteel nog door pachters worden bewerkt.

– *Derde lid*

Amendementen van de heer Patrick Lachaert strekken ertoe in het derde lid na de woorden "het VEN" de woorden "en mits akkoord van de betrokken eigenaar(s)," in te voegen en op de derde en vierde regel de woorden "onder meer" te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Bij de verantwoording wordt gesteld dat een grond enkel het statuut van natuurreservaat krijgt mits akkoord van de eigenaar. Het is dan ook logisch dat het reservaat slechts kan worden uitgebreid onder dezelfde voorwaarden, met name mits het akkoord van de eigenaar van de bedoelde gronden. De woorden "onder meer" hebben, gelet op het specifieke karakter van het artikel, geen betekenis.

De minister antwoordt dat de uitbreidingszones enkel binnen groengebieden en bosgebieden of het VEN kunnen worden vastgesteld en dat in deze gebieden overeenkomstig artikel 37 steeds het recht van voorkoop geldt.

De amendementen van de heer Lachaert bij het derde lid worden ingetrokken.

Het gewijzigde artikel wordt met 15 stemmen aangenomen.

Artikel 34

Een amendement van de heer Johan Sauwens strekt ertoe aan het eerste lid van paragraaf 3 de woorden "en waarin elke betrokken gemeente vertegenwoordigd is" toe te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Volgens de indiener moet de Vlaamse regering samen met de gemeenten de verantwoordelijkheid opnemen voor de Vlaamse natuurreservaten. Het beheer, de opstelling van het beheersplan, het stimuleren van het onderzoek en de natuureducatie in de natuurreservaten is volgens het lid een gedeelde opdracht. De lokale gemeenschap kan niet als de zoveelste partner worden beschouwd, maar moet actief worden betrokken bij het beleid inzake natuurbehoud. Het beleid zal hierdoor aan slagkracht winnen.

Dit amendement wordt met 13 stemmen tegen 2 aangenomen.

Op een vraag van de heer Johan Malcorps antwoordt de minister dat bij de erkende natuurreservaten het beheersplan op het ogenblik van de erkenning wordt opgesteld.

Het gewijzigde artikel wordt met 15 stemmen aangenomen.

Artikel 35

– *Eerste lid*

Een amendement voorgesteld door de heren Leonard Quintelier, Freddy De Vilder, Jacky Maes en Bruno Tobback strekt ertoe in het eerste lid, op de tweede regel, na het woord "onthefing" de komma te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Het gaat om een tekstcorrectie. De komma staat niet in de door de Vlaamse regering goedgekeurde versie en wijzigt de betekenis van het artikel.

Dit amendement wordt met 13 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen.

De heer Johan Malcorps stelt bij amendement voor om aan het eerste lid, een 12° toevoegen, dat luidt als volgt : "12° de activiteiten te verrichten die door de Vlaamse regering worden bepaald" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Het is volgens de indiener risikant om alle mogelijke verbodsbepalingen die eigen zijn aan natuurreservaten in het decreet in te schrijven. Het is immers denkbaar dat er bijkomende algemene verbodsbepalingen nodig zijn. Daarom moet de Vlaamse regering gemandateerd worden om bijkomende verbodsbepalingen op te leggen, zoals ook door de Mina-Raad wordt voorgesteld.

De minister antwoordt dat de lijst van verboden activiteiten niet uitputtend is, in die zin dat in het beheersplan ook andere verbodsbepalingen kunnen worden opgenomen.

Het amendement van de heer Malcorps wordt met 1 stem tegen 11 bij 3 onthoudingen verworpen.

De heer Peter Desmet stelt dat uit het antwoord van de minister blijkt dat de lijst van verbodsbepalingen nog kan worden aangevuld en verwijst in dit verband naar de strafbepalingen in hoofdstuk IX. Die kunnen volgens het lid tot gevolg hebben dat activiteiten die niet duidelijk decretaal worden omschreven toch strafbaar worden gesteld.

De heer Johan Sauwens vraagt waarom de verbodsbepalingen in artikel 35 ook gelden voor de Vlaamse natuurreservaten. Het gewest heeft immers de beschikking over deze gronden en heeft

zelf alle instrumenten in handen om de reservaten te beheren.

De minister antwoordt dat de verbodsbepalingen zowel gelden voor Vlaamse als voor erkende natuurreservaten. De overheid heeft een zekere voorbeeldfunctie en moet zelf de normen respecteren die ze aan de andere actoren oplegt. Bovendien is het volgens de minister logisch dat ook de Vlaamse natuurreservaten, de huidige zogenaamde "staatsreservaten", over een beheersplan beschikken en dat in dit plan de ontheffingen worden opgenomen. Dit is nu niet steeds het geval.

De heer Patrick Lachaert laat opmerken dat op sommige gronden die in de toekomst van een natuurreservaat deel zouden kunnen uitmaken, de infrastructuur aanwezig is om het waterpeil te wijzigen. Betekent de bepaling in artikel 35, 11° dat deze infrastructuur, zoals pompgemalen, moet worden verwijderd?

De minister stelt dat artikel 35, 11° niet inhoudt dat de bestaande infrastructuur moet worden verwijderd. Verder kunnen volgens de minister in het beheersplan bepalingen over het waterpeil worden opgenomen. Daarbij mag niet uit het oog worden verloren dat er geen disproportionele gevolgen voor de omliggende gebieden mogen zijn.

– *Voorlaatste lid*

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe het voorlaatste lid te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). In dit lid wordt gesteld dat de maatregelen geen erfdienstbaarheden voor de omliggende gebieden kunnen opleggen. Na analogie met wat in het bosdecreet wordt bepaald voor de externe bescherming van bosreservaten, zou het mogelijk moeten zijn ook voor de natuurreservaten een externe werking te garanderen door middel van beheersovereenkomsten.

Dit amendement wordt met 2 stemmen tegen 13 verworpen.

– *Laatste lid*

In een volgend amendement stelt de heer Johan Malcorps voor het laatste lid te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener stelt vast dat in dit artikel op twee plaatsen, namelijk in het eerste en laatste lid, over ontheffingen wordt gesproken. Ofwel gaat het twee keer om hetzelfde, namelijk om afwijkingen in het kader van het beheers-

plan en zijn die afwijkingen toegestaan om "redenen van natuurbehoud en natuureducatie" (zie artikel 34, paragraaf 1). In dat geval kan de inleidende bepaling in artikel 35 volstaan en moet ze niet op het einde worden herhaald. Indien het om een ander soort afwijkingen gaat, stelt zich de vraag of die afwijkingen vermeld staan in het beheersplan. Indien dit het geval is, moeten de gronden voor ontheffing zoals voorzien in artikel 35, volgens het lid worden verschoven naar artikel 34, dat als voorwerp de opmaak van de beheersplannen heeft. Indien ze niet vermeld worden in het beheersplan, dan stelt zich de vraag binnen welke context en welke procedure de ontheffingen worden verleend. De indiener meent dat de bijkomende mogelijkheden voor ontheffingen best kunnen worden geschrapt.

De minister antwoordt dat ontheffingen inderdaad in het beheersplan kunnen worden opgenomen, zoals in de aanhef van artikel 35 wordt vermeld. Deze bepaling biedt de mogelijkheid om voor elk natuurreservaat bepaalde ontheffingen uitdrukkelijk in het beheersplan op te nemen. De bepaling in het laatste lid van artikel 35 slaat op ontheffingen die niet in beheersplan zijn opgenomen en die, naast het natuurbehoud, ook in het belang van het wetenschappelijk onderzoek of de volksgezondheid kunnen worden verleend. Als voorbeeld verwijst de minister naar de algemene maatregelen inzake de muskusratbestrijding. Deze bepaling geeft de Vlaamse regering bovendien de mogelijkheid om, bij wijze van uitzondering, maatregelen te nemen zonder dat telkens het beheersplan moet worden gewijzigd.

Het amendement van de heer Malcorps wordt ingetrokken.

Het gewijzigde artikel wordt met 14 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Artikel 36

– *Paragraaf 1*

Op vraag van de heer Johan Sauwens verduidelijkt de minister dat in paragraaf 1 onder "rechtspersonen andere dan het Vlaamse gewest of de Staat" ook openbare besturen moeten worden verstaan. Het kan volgens de minister ook om verenigingen zonder winstoogmerk of gelijk welke andere rechtspersoon gaan.

– *Paragraaf 2*

De heer Jef Van Looy vraagt waarom geen gevolg werd gegeven aan de opmerking van de Raad van State bij paragraaf 2. In de memorie van toelichting wordt gesteld dat bij de erkenning van gronden als natuurreservaat in agrarisch gebied het advies van de afdeling Land van Ainal en van de ALT zal worden gevraagd. De verplichting tot het inwinnen van die adviezen zou volgens de Raad van State in de tekst van het artikel zelf moeten worden opgenomen.

De minister antwoordt dat de suggestie van de Raad van State niet werd overgenomen omwille van de rechtszekerheid. Het opsommen in het decreet van de instanties aan wie advies wordt gevraagd, zou tot gevolg kunnen hebben dat het advies van andere instanties, die niet worden genoemd, niet meer kan worden gevraagd.

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe paragraaf 2 te vervangen door wat volgt : "In de agrarische gebieden en de landschappelijk waardevolle agrarische gebieden kunnen natuurreservaten erkend worden." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). De indiener kan akkoord gaan met de stelling dat een erkenning in agrarische gebieden uitzonderlijk moet zijn en enkel kan indien er hoge natuurwaarden aanwezig zijn. De voorwaarden en de procedure die in het huidige artikel en in de memorie van toelichting worden vermeld, hebben volgens het lid echter tot gevolg dat voor die erkenning een monsterprocedure wordt ingesteld. De in het artikel bepaalde voorwaarden zijn zeer vaag : wat is normaal landbouwgebruik en wat is aantasting van de agrarische structuur ? Daarenboven zou in het Forum Landbouw-Natuur nog verder worden overlegd over de criteria voor erkenning. In de praktijk is een erkenning in agrarisch gebied daardoor zo goed als uitgesloten.

De minister erkent dat in de voorliggende tekst een aantal garanties werden ingebouwd die achteraf, nadat het decreet enkele jaren heeft gefunctioneerd, misschien overbodig zullen blijken. Omdat er vandaag nog enig wantrouwen tussen landbouw en natuur bestaat, is het echter aangewezen een aantal garanties decretaal vast te leggen. Het Forum Landbouw-Natuur zal onder meer dit soort afspraken verder opvolgen. De minister hoopt dat door het ontstaan van een overlegcultuur, en door de uitvoering van dit decreet op het terrein, het wantrouwen zal afnemen en een aantal waarborgen in de toekomst inderdaad overbodig zal blijken.

Het amendement van de heer Malcorps wordt met 2 stemmen tegen 8 bij 5 onthoudingen verworpen.

– *Paragraaf 3*

De heer Jef Van Looy vraagt aan welke specifieke criteria wordt gedacht voor de erkenning in valleigebieden, brongebieden en agrarische gebieden met ecologisch belang of agrarische gebieden met bijzondere waarde buiten het VEN.

De minister antwoordt dat de bepaling enkel in de mogelijkheid voorziet dat de Vlaamse regering, indien nodig, dergelijke criteria vaststelt. Dit in tegenstelling tot de gebieden in paragraaf 2, waarvoor de criteria decretaal worden vastgelegd. Er wordt gedacht aan criteria met betrekking tot de hoge natuurwaarden en de potentiële natuurwaarden. Ook het al dan niet ruimtelijk aansluiten met gebieden in het VEN kan een criterium zijn.

– *Paragraaf 5*

Op vraag van de heer Dirk Van Mechelen verduidelijkt de minister dat bij de hernieuwing van de erkenning opnieuw de hele erkenningsprocedure moet worden doorlopen.

Het artikel wordt met 11 stemmen tegen 1 bij 3 onthoudingen aangenomen.

AFDELING 4

Algemene maatregelen voor de bescherming van het natuurlijk milieu

ONDERAFDELING A

Verwerving

Artikel 37

– *Paragraaf 1, eerste lid*

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe het eerste lid van paragraaf 1 te vervangen door wat volgt : "De Vlaamse regering heeft het recht van voorkoop bij verkoop van gronden :

1. in het VEN, met uitzondering van de gronden uitgesloten door de Vlaamse regering ;

2. in natuurreservaten en hun uitbreidingsperimeter gelegen binnen de groen- en bosgebieden of het VEN, zoals bepaald in artikel 33, derde lid ;
3. in een door de Vlaamse regering afgebakende perimeter binnen de groen- en bosgebieden gelegen binnen het IVON ;
4. in de afbakening van een natuurinrichtingsproject." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2).

Het huidige artikel is volgens de indiener zeer onduidelijk geformuleerd. Bovendien wordt er twee keer hetzelfde gezegd, namelijk dat er voorkeurecht is voor de Vlaamse regering. Daarom wordt voorgesteld de tekst op te splitsen in vier punten.

Een amendement van de heren Leonard Quintelier, Freddy De Vilder, Jacky Maes en Bruno Tobback dat ertoe strekt in paragraaf 1, op het einde van het eerste lid, de woorden "heeft de Vlaamse regering het recht van voorkeurecht" te schrappen, wordt ingetrokken (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Het ging om een taalkundige rechtzetting die ook in het amendement van de heer Malcorps is opgenomen.

Een subamendement van de heren Hugo Marsoul, Bruno Tobback en Leonard Quintelier op het door de heer Malcorps voorgestelde amendement strekt ertoe in paragraaf 1, eerste lid, 2., na het woord "bosgebieden" de woorden "de bosuitbreidingsgebieden" in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). In de verantwoording staat dat de term "bosuitbreidingsgebieden" verwijst naar die gebieden die als bosuitbreidingsgebied zijn afgebakend op de uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening.

Dit subamendement van de heren Marsoul, Tobback en Quintelier wordt met 9 stemmen bij 6 othoudingen aangenomen.

Het amendement van de heer Malcorps tot herformulering van het eerste lid van paragraaf 1 wordt met 15 stemmen aangenomen.

Een amendement van de heer Johan Sauwens strekt ertoe in paragraaf 1, eerste lid, na de woorden "De Vlaamse regering" de woorden "de Vlaamse gemeenten" in te voegen" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). De indiener verwijst naar andere amendementen die hij heeft voorgesteld en die erop gericht zijn de gemeenten de mogelijkheid te geven om een actief beleid inzake natuurbehoud te voeren. Deze mogelijkheid wordt reëel wanneer

het recht van voorkeurecht wordt uitgebreid tot de gemeenten. Er is volgens de heer Sauwens een te verregaande centralisering van het Vlaamse milieu-beleid aan de gang. Natuurbehoud is niet alleen een zaak van het Vlaamse gewest en van ambtenaren of wetenschappers die voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werken. Het is de lokale gemeenschap die het beleid moet waarmaken. Het decreet betreffende het natuurbehoud moet volgens het lid een multiplicatoreffect hebben voor de lokale besturen.

De minister waarschuwt voor een te gemakkelijke afwenteling van de verantwoordelijkheid van het gewest op de gemeenten. Het Vlaamse gewest verbindt zich met dit decreet tot het halen van bepaalde doelstellingen inzake natuurbehoud. Dit engagement kan niet zonder meer naar de lokale besturen worden doorgeschoven. Verder stelt de minister dat het aanbod van gronden groter zal zijn dan de middelen om deze te verwerven. De uitoefening van het recht van voorkeurecht zal steeds goed moeten worden gemotiveerd. Een uitbreiding van het recht naar andere besturen lijkt daarom problematisch. De gemeenten beschikken bovendien reeds over de mogelijkheid om te onteigenen voor het algemeen nut.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heer Dirk Van Mechelen zijn het eens met de stelling dat de gemeenten actiever moeten worden betrokken bij het natuurbeleid. Ze zouden het echter logischer vinden dat aan de gemeenten de kans wordt geboden om een bepaalde opportuniteit inzake beschikbare gronden te melden aan het gewest, dat dan het recht van voorkeurecht kan uitoefenen. Het recht van voorkeurecht zelf is echter aan strikte voorwaarden gebonden en het lijkt aange-wezen dit tot het gewestelijk niveau te beperken.

Er ontspringt zich in de commissie een discussie over de mogelijkheid dat de Vlaamse regering, in bepaalde gevallen, aan de gemeenten de machtiging zou verlenen om in haar naam en volgens de door haar gestelde voorwaarden het voorkeurecht uit te oefenen. Dit naar analogie met de bepaling die in het tweede lid van paragraaf 1 is opgenomen en die betrekking heeft op de VLM.

De heer Hugo Marsoul vraagt zich af welke regels in dit geval voor de gemeenten zouden gelden. Hebben de gemeenten wel een voordeel bij dergelijke delegatie ?

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht vreest dat in geval van een delegatie de gemeenten ook steeds

voor de financiering van de aankoop zullen instaan.

De heer Johan Sauwens stelt dat er nu reeds een groter aanbod is dan dat er middelen beschikbaar zijn. Het gaat echter niet op dat alle beslissingen over de besteding van die middelen centraal, op niveau van het Vlaamse gewest, worden genomen. Het recht van voorkoop blijft bovendien een mogelijkheid : de gemeente kunnen van het recht gebruik maken maar zijn dit niet verplicht.

Het amendement van de heer Sauwens wordt met 4 stemmen tegen 10 bij 1 onthouding verworpen.

Amendementen van de heren Peter Desmet en Bruno Tobback strekken ertoe in paragraaf 1, eerste lid, eerste regel, de woorden "de Vlaamse regering" te vervangen door "het Vlaamse Gewest". Op de tweede regel wordt voorgesteld het woord "gronden" te vervangen door "onroerende goederen". (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). De indieners stellen dat enkel het Vlaamse Gewest rechtspersoonlijkheid heeft en het recht op voorkoop kan uitoefenen. Verder wordt in de huidige tekst van dit artikel gesproken van "gronden" en "goed". Voor een eenduidig taalgebruik wordt de term "onroerend goed" voorgesteld, die is algemeen en juridisch correct.

Deze amendementen worden met 15 stemmen aangenomen.

– Paragraaf 1, vierde en nieuw vijfde lid

Een amendement van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heren Patrick Lachaert en Arnold Van Aperen strekt ertoe aan paragraaf 1, vierde lid, de volgende zin toe te voegen : "Dit recht geldt niet tegenover leden van erkende bosgroeperingen waarvan de gronden deel uitmaken noch tegenover familieleden van de eigenaar indien zij het goed wensens te kopen." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4). Volgens de indieners is het de bedoeling versnippering te voorkomen. Versnippering kan het gevolg zijn van de uitoefening van het recht op voorkoop indien gronden losgemaakt worden van een erkende bosgroepering waarvan ze deel uitmaken. De vrijstelling van het recht op voorkoop bij verkoop aan familieleden is volgens de indieners analoog aan de bepalingen in de pachtwet.

Een amendement voorgesteld door de heren Leonard Quintelier, Bruno Tobback en Jef Van Looy strekt ertoe in paragraaf 1, na het vierde lid, een nieuw lid in te voegen dat luidt als volgt : "Dit recht van voorkoop geldt niet ingeval van verkoop

van het goed aan de echtgenoot, de afstammelingen of aangenomen kinderen of die van de echtgenoot van de eigenaar of van één der mede-eigenaars of aan de echtgenoten van de voormelde afstammelingen of aangenomen kinderen, die voor eigen rekening kopen en voor zover het goed niet opnieuw verkocht wordt binnen een termijn van twee jaar." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Door deze aanvulling worden volgens de indieners de belangen van de eigenaars in de toepassing van dit decreet op een gelijkwaardige wijze beschermd als de belangen van de eigenaars van verpachte gronden. Daarbij wordt verwezen naar artikel 52, 2° van de pachtwet.

Het amendement van mevrouw De Maght-Aelbrecht en de heren Lachaert en Van Aperen wordt ingetrokken.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heer Patrick Lachaert dienen een subamendement in op het door de heren Quintelier, Tobback en Van Looy voorgestelde amendement. Het subamendement strekt ertoe aan de voorgestelde tekst van het nieuwe lid de woorden " ; of in geval van verkoop van het goed aan leden van erkende bosgroeperingen" toe te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

De minister heeft geen bezwaar tegen de voorgestelde toevoeging. Het kan bij de uitoefening van het recht van voorkoop niet de bedoeling zijn erkende bosgroeperingen te hinderen bij het realiseren van hun doelstellingen. In de memorie van toelichting staat overigens dat het recht van voorkoop in regel niet zal worden toegepast als hierdoor de beheerssamenhang wordt verminderd, bijvoorbeeld ten aanzien van bosgroeperingen en samenhangende familiale complexen.

Het subamendement van mevrouw De Maght-Aelbrecht en de heer Lachaert op het amendement van de heren Quintelier, Tobback en Van Looy wordt met 13 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen.

Het amendement van de heren Quintelier, Tobback en Van Looy wordt met 14 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

– Paragraaf 1, laatste lid

Een amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe het laatste lid van paragraaf 1 te vervangen door wat volgt : "Enkel gronden die op basis van de decretale bepalingen kunnen aangewezen of erkend worden als natuurreserveat, komen in aanmerking voor de uitoefening van het

recht op voorkoop." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener stelt dat een te ruime mogelijkheid tot uitoefening van het recht op voorkoop de markteconomie kan verstoren. De doelstelling van het artikel, namelijk de vermeerdering en uitbreiding van de natuurreservaten, blijft door de voorgestelde tekst gehandhaafd.

De heer Bruno Tobback meent dat de formulering voorgesteld door de heer Lachaert een te verregaande beperking van het recht van voorkoop inhoudt. Elders in het decreet worden reeds andere beperkingen opgelegd aan de aanwijzing of erkenning als natuurreservaat.

Ook de minister stelt dat het recht van voorkoop niet tot natuurreservaten kan worden beperkt.

Het amendement van de heer Lachaert wordt ingetrokken.

Een amendement van de heren Peter Desmet en Bruno Tobback strekt ertoe in het laatste lid van paragraaf 1 het woord "gronden" te vervangen door "onroerende goederen" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

Een amendement van de heren Leonard Quintelier, Freddy de Vilder, Jef Van Looy, Jacky Maes en Bruno Tobback strekt ertoe in paragraaf 1, laatste lid, na de woorden "Vlaams natuurreservaat" de woorden "bosreservaat of domeinbos" in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4). De indieners stellen dat deze toevoeging de mogelijkheid inbouwt om de gronden, verworven door de uitoefening van het recht van voorkoop in het VEN en in de natuurreservaten en hun uitbreidingszone, aan te wijzen als bosreservaat conform de bepalingen van het bosdecreet.

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

– Paragraaf 2

Een amendement van de heren Peter Desmet en Bruno Tobback strekt ertoe in paragraaf 2, eerste regel, het woord "goed" te vervangen door "onroerend goed" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

De heer Patrick Lachaert wijst op de belangrijke informatieve taak die de notaris kan hebben bij de uitoefening van het recht van voorkoop. Het lid verwijst in dit verband naar de taak die aan de notaris wordt toebedeeld in de pachtwetgeving en het bodemsaneringsdecreet.

De heer Peter Desmet vraagt wanneer de notaris de Vlaamse regering kennis moet geven van de inhoud van de akte die is opgesteld. In feite wordt de koop reeds gesloten wanneer een compromis wordt ondertekend en niet wanneer de akte wordt verleden.

De minister verwijst naar de procedure zoals opgenomen in de wet van 22 juli 1970 met betrekking tot ruilverkaveling. Er kan eventueel een compromis worden opgesteld. In de eigenlijke akte moet de notaris echter een opschortende voorwaarde opnemen die betrekking heeft op de niet-uitoefening van het recht van voorkoop. De notaris moet aan de Vlaamse regering kennis geven van de inhoud van de akte. Indien het recht van voorkoop wordt uitgeoefend, kan de koop niet doorgaan, ook al werd een compromis gesloten.

De heer Patrick Lachaert meent dat de notaris de opschortende voorwaarde reeds in het compromis moet vermelden.

Een amendement voorgesteld door mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heer Patrick Lachaert strekt ertoe in paragraaf 2, op de eerste regel, na het woord "slechts" de woorden "uit de hand" in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Dit amendement wordt met 5 stemmen tegen 8 bij 2 onthoudingen verworpen.

Het gewijzigde artikel wordt met 8 stemmen bij 7 onthoudingen aangenomen.

Artikel 38

Een amendement van de heren Leonard Quintelier, Freddy De Vilder, Jef Van Looy, Jacky Maes en Bruno Tobback strekt ertoe in paragraaf 1 het woord "vijftien" te vervangen door "dertig" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4). Volgens de indieners is een termijn van dertig kalenderdagen voorafgaand aan de openbare verkoop meer realistisch met het oog op de eventuele uitoefening van het recht van voorkoop, rekening houdend met de noodzakelijke administratieve voorbereidingen. Voor de uitoefening van hetzelfde recht in het kader van de ruil-

verkaveling geldt eveneens de termijn van dertig dagen.

Op vraag van de voorzitter bevestigen de indieners dat het de bedoeling is in het voorlaatste lid de termijn van vijftien dagen te behouden. Eenmaal de procedure loopt, wordt de regering of de VLM geacht snel te kunnen reageren.

Het amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 15 stemmen aangenomen.

Artikel 39

Bij artikel 39 worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 11 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 40

Een amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe na het eerste lid een nieuw lid in te voegen, dat luidt als volgt : "Enkel de gronden die op basis van de decretale bepalingen kunnen aangewezen of erkend worden als natuurreservaat, komen in aanmerking voor de uitoefening van het recht op voorkoop door de erkende terreinbeherende verenigingen." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2).

Dit amendement, dat overeenstemt met een amendement van dezelfde indiener bij artikel 37, wordt ingetrokken.

De heer Jef Van Looy vraagt of het verlenen van het recht van voorkoop aan derden, in casu de terreinbeherende verenigingen, in de praktijk niet tot problemen zal leiden. Zo zou bijvoorbeeld de realisatie van de natuurinrichtingsplannen kunnen worden doorkruist door aankopen van de terreinbeherende verenigingen. Of er kunnen steeds gronden buiten het VEN en de groengebieden, die wel in een natuurinrichtingsplan zijn opgenomen, worden aangekocht. Uit paragraaf 1 van artikel 47 vloeit immers voort dat een natuurinrichtingsproject voor 10 percent buiten het VEN of de groen-, park-, buffer- en bosgebieden kan gelegen zijn.

De minister antwoordt dat het recht van voorkoop voor terreinbeherende verenigingen zeer beperkt is. Het kan enkel gaan om gronden die zij huren of in erfpacht hebben en die gelegen zijn in de bestemming groen-, park- en buffergroen- en bosgebied. Bovendien doet dit recht van voorkoop geen afbreuk aan de op dit ogenblik bestaande regelingen inzake recht van voorkoop, zoals de pachtwetgeving, die steeds voorrang hebben. Tenslotte is het recht van voorkoop van terreinbeherende verenigingen steeds ondergeschikt aan het recht van voorkoop van de Vlaamse regering, ook als zij de gronden in huur of erfpacht hebben. Het bestaan van een natuurinrichtingsproject op zich is dan ook een onvoldoende voorwaarde voor het uitoefenen van het recht van voorkoop door terreinbeherende verenigingen.

In een amendement van de heren Leonard Quintelier en Bruno Tobback wordt voorgesteld om in het eerste lid, na de woorden "derde lid," de woorden "in de bosreservaten" toe te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Door deze toevoeging krijgen de erkende terreinbeherende verenigingen ook recht van voorkoop in de bosreservaten.

Dit amendement wordt met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen aangenomen.

Amendementen voorgesteld door de heren Peter Desmet en Bruno Tobback strekken ertoe in het eerste lid het woord "gronden" telkens te vervangen door "onroerende goederen" en in het derde lid de woorden "de Vlaamse regering" te vervangen door "het Vlaamse Gewest" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Deze amendementen worden met 15 stemmen aangenomen.

Een amendement van de heren Leonard Quintelier, Bruno Tobback, Freddy De Vilder en Jacky Maes stelt voor om in het eerste lid de woorden "en gelegen in de bestemming groen, park- en buffergroen- en bosgebied krachtens de geldende plannen van aanleg" te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Deze zinsnede is overbodig wegens herhaling.

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 9 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 41

De heer Georges Beerden stelt dat de bevoegdheid om te onteigenen voor het algemeen nut in dit artikel te vaag is omschreven.

Een amendement van de heren Hugo Marsoul, Bruno Tobback en Leonard Quintelier stelt voor paragraaf 1 te vervangen door wat volgt : "Om redenen van natuurbehoud, kan het Vlaamse Gewest onroerende goederen, gelegen in het VEN en in de groengebieden, parkgebieden, buffergebieden en bosgebieden van de plannen van aanleg, duingebieden en binnen de perimeter van gebieden afgebakend volgens of in uitvoering van internationale verdragen, overeenkomsten en richtlijnen verkrijgen door onteigening ten algemenen nutte." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Volgens de indieners is het vanzelfsprekend dat omwille van natuurbehoud enkel kan worden onteigend binnen de gebieden van het VEN, de groene gebieden van de plannen van aanleg en duingebieden evenals omwille van de invulling van de internationale verplichtingen.

De heer Patrick Lachaert stelt dat onteigening steeds goed moet worden gemotiveerd. De voorgestelde toevoeging is in die zin overbodig. Volgens de rechtspraak van de Raad van State heeft de vrederechter, die de onteigeningsprocedure start, de bevoegdheid om de externe en interne wettigheid van het onteigeningsbesluit na te gaan. De vrederechter zal nagaan of de onteigening geschiedt voor de realisatie van het doel waarvoor de onteigening wordt gevraagd. De heer Dirk Van Mechelen laat opmerken dat onteigeningsdossiers ook grondig worden onderzocht door de Vlaamse administratie.

De heer Johan Sauwens meent dat de tekst van het amendement een aanzienlijke verenging van het instrument onteigening inhoudt. Bij onteigening van een onroerend goed volgt een volledige vergoeding van alle geleden schade, inclusief schade voortvloeiend uit het wegvallen van het gebruiks- of pachtrecht. Welke bezwaren zijn er dan tegen de onteigening van gronden met een bijzondere natuurwaarde in andere dan de genoemde gebieden ?

De heer Johan Malcorps stelt dat het aannemen van het amendement een stap achteruit zou betekenen ten opzichte van de huidige wet op het natuurbehoud. Daarin staat reeds dat om redenen van natuurbehoud onteigeningen ten algemenen nutte kunnen gebeuren. Het wantrouwen ten aanzien van het huidige ontwerp van decreet lijkt ech-

ter dermate groot dat in elk artikel de beperkingen van de beschikbare instrumenten moeten worden opgesomd.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht sluit zich hierbij aan en laat opmerken dat, indien later blijkt dat men gebieden vergeten is, telkens een herziening van het decreet noodzakelijk is.

De heer Jef Van Looy stelt dat een landbouwer door onteigening een belangrijk deel van zijn toekomstige inkomsten kan verliezen. Deze schade wordt niet altijd vergoed. Het lid vraagt verder of het Vlaamse gewest een onroerend goed kan onteigenen om het een andere bestemming te geven. Een andere vraag is wat onder "gebieden afgebakend volgens of in uitvoering van internationale verdragen, overeenkomsten en richtlijnen" moet worden verstaan. Blijft dit beperkt tot groengebieden of moeten hieronder ook de vogelrichtlijngebieden worden begrepen ?

De minister bevestigt dat een onteigening steeds goed moet worden gemotiveerd. Die verantwoording gebeurt op basis van de bestemming van het gebied op de uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening. De bedoeling is om enkel op te treden binnen de in het amendement opgesomde gebieden. Onder de "gebieden afgebakend volgens of in uitvoering van internationale verdragen, overeenkomsten en richtlijnen" vallen ook de vogelrichtlijngebieden. In die gebieden kunnen dus ook gronden worden onteigend. Belangrijk is echter dat onteigening enkel kan om redenen van natuurbehoud en dat er steeds een bijzondere argumentatie moet zijn. De huidige wet op het natuurbehoud wordt ook op die manier toegepast. Het aantal onteigeningen op basis van deze wet bleef beperkt tot enkele gevallen. De in het amendement van de heren Marsoul, Tobback en Quintelier voorgestelde toevoeging is enkel een verduidelijking van de intenties.

Het amendement van de heren Marsoul, Tobback en Quintelier wordt met 7 stemmen tegen 7 bij 1 onthouding verworpen.

Een amendement van de heer Johan Sauwens strekt ertoe in paragraaf 1 na de woorden "Vlaamse regering" de woorden "en de Vlaamse gemeenten" in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). De mogelijkheid tot onteigening ten algemenen nutte met het oog op natuurbehoud moet volgens de indiener in dit decreet uitdrukkelijk aan de Vlaamse gemeenten worden toegekend.

De heren Dirk Van Mechelen en Bruno Tobback laten opmerken dat de gemeenten nu reeds over de mogelijkheid beschikken om te onteigenen voor het algemeen nut, en dus ook om redenen van natuurbehoud.

Dit amendement wordt met 13 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen.

Een amendement van de heren Peter Desmet, Freddy De Vilder en Jacky Maes strekt ertoe in paragraaf 1 de woorden "de Vlaamse regering" te vervangen door "het Vlaamse Gewest" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

– Paragraaf 2

Een amendement van de heren Peter Desmet en Bruno Tobback strekt ertoe in het laatste lid van paragraaf 2 de woorden "de gewestdienst met afzonderlijk beheer Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuurbehoud" te vervangen door "het Mina-fonds" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4). In artikel 2 wordt het Mina-fonds reeds gedefinieerd.

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 8 stemmen bij 7 onthoudingen aangenomen.

Artikel 42

Een amendement van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heren Patrick Lachaert en Arnold Van Aperen strekt ertoe het eerste en tweede lid te vervangen door wat volgt :

"De eigenaar van een onroerend goed, gelegen in gebieden die worden aangeduid als GEN of GENO, kan steeds vragen volledig vergoed te worden door middel van een aankoop vanwege het Vlaamse Gewest op basis van de waarde welke het goed had voor de afbakening als GEN of GENO.

De aankoopprijs wordt op dezelfde wijze bepaald als bij de onteigeningsprocedure of een door de Vlaamse regering bepaalde procedure die gebaseerd is op een volledige schadeloosstelling conform de wetgeving met betrekking tot de onteigening" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4).

Volgens de indieners staat de verwerving ten gevolge van een waardevermindering die voortvloeit uit de opname van een onroerend goed in GEN of GENO, gelijk met een onteigening aangezien ze het gevolg is van een overheidsmaatregel. In dit geval moeten dan ook alle regels met betrekking tot de onteigening worden nageleefd.

In het structuurplan Vlaanderen wordt volgens de indieners een uitdoving voorzien van gebiedsvreemd grondgebruik in gebieden van natuurlijke structuur. De Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening stelt dat onder deze uitdoving "verwijdering door de overheid door middel van aankoop of onteigening" moet worden verstaan. VLACORO meent dat aan het individu een initiatiefrecht moet worden toegekend om zelf de onteigening of aankoop door de overheid aan te vragen. De overheid is volgens VLACORO verplicht om op deze vraag in te gaan en moet bijgevolg ook in de nodige middelen daartoe voorzien.

De minister pleit voor het behoud van de huidige tekst. De bepaling in het ontwerp van decreet is afgestemd op analoge bepalingen in het mestdecreet. Bij het bepalen van de waardevermindering is er volgens de minister steeds een evaluatie en een onderhandeling. In geval van betwisting zal de rechtbank oordelen.

De heer Patrick Lachaert merkt op dat uit de rechtspraak met betrekking tot artikel 37 van de stedenbouwwetgeving blijkt dat de eigenaar van een onroerend goed zich kan beroepen op artikel 1382 van het burgerlijk wetboek. Er kunnen dan andere vergoedingselementen dan de aankoopprijs in rekening worden gebracht. De overheid die uit budgettaire overwegingen de vergoeding beperkt, wordt door de rechtspraak doorgaans in het ongelijk gesteld.

De minister antwoordt dat de details over de berekeningswijze van de vergoeding in een uitvoeringsbesluit zullen worden opgenomen. Met de decretale bepaling op zich verwacht hij geen juridische moeilijkheden. Het is inderdaad mogelijk dat in de toekomst eigenaars de overheid op basis van artikel 1382 van het burgerlijk wetboek zullen dagvaarden ten gevolge van de uitvoering van dit decreet. Het is echter niet nodig deze mogelijkheid expliciet in het voorliggende ontwerp op te nemen.

Het amendement van mevrouw De Maght-Aelbrecht en de heren Lachaert en Van Aperen wordt met 5 stemmen tegen 9 bij 1 onthouding verworpen.

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe het eerste lid te vervangen door wat volgt : "De eigenaar van een onroerend goed kan van het Vlaamse Gewest de verwerving daarvan eisen indien hij aantoonst dat, ten gevolge van de aanduiding van dit goed als een GEN of een GENO :

– ofwel de waardevermindering van zijn goed zodanig ernstig is dat deze redelijkerwijze niet voor zijn rekening dient te blijven ;

– ofwel dat de leefbaarheid van de bedrijfsvoering zodanig ernstig in het gedrang komt, dat deze redelijkerwijze niet voor zijn rekening dient te blijven." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2).

De indiener verwijst naar de opmerkingen van de Mina-Raad bij dit artikel. De term "ernstig", die in de huidige tekst wordt gebruikt als maatstaf voor het al of niet aanvaarden van de koopplicht, is een term die niet bruikbaar is in het recht. Het is beter de term "redelijkerwijze" in te voeren. Deze notie is vergelijkbaar met de evenwichtsleer in het burgerlijk recht.

De heer Johan Malcorps verwijst eveneens naar de opmerking van de Raad van State over de verenigbaarheid van artikel 42 van het voorontwerp met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie. Het gaat dan meer bepaald over de vraag waarom de koopplicht niet wordt ingevoerd voor andere dan agrarische bedrijfsvoering. Het lid maakt tenslotte de algemene bedenking dat het milieubeleid betaalbaar moet blijven en niet mag afglijden naar een systeem waarbij de vervuiler wordt betaald.

De minister antwoordt dat het artikel werd gewijzigd naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State over het gelijkheidsbeginsel. Er is nu niet langer sprake van "agrarische bedrijfsvoering" maar van "bestaande legale bedrijfsvoering".

Op vraag van de heer Malcorps bevestigt de minister dat de aankoopverplichting niet kan worden gecumuleerd met de vergoeding voor patrimoniumverlies in het mestdecreet voor de strengere bemestingsnormen in sommige gebieden. In de laatste zin van artikel 42 staat dat wanneer een eigenaar van een onroerend goed gebruik maakt van de mogelijkheid van gedwongen aankoop door het Vlaamse Gewest, hij geen aanspraak meer kan maken op planschade, patrimoniumverlies, schadevergoeding of een andere aankoopverplichting in hoofde van het Vlaamse Gewest voor hetzelfde onroerend goed.

Het amendement van de heer Malcorps wordt met 2 stemmen tegen 8 bij 5 onthoudingen verworpen.

Een amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe in het eerste lid, op de voorlaatste regel, het woord "legale" te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Volgens de indiener kan het behoud van deze bepaling tot misverstanden leiden. Ze voegt trouwens niets toe aan de tekst omdat een stedenbouwkundig misdrijf nooit tot een schadeloosstelling aanleiding kan geven.

Dit amendement van de heer Lachaert wordt met 15 stemmen aangenomen.

Een volgend amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe in het tweede lid het woord "vergoeding" telkens te vervangen door het woord "aankoopprijs" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Dit zou volgens de indiener verduidelijken dat het hier een echte aankoop betreft en geen schadevergoeding.

Dit amendement van de heer Lachaert wordt met 15 stemmen aangenomen.

Amendementen van de heren Peter Desmet en Bruno Tobback strekken ertoe in artikel 42 telkens het woord "goed" te vervangen door "onroerend goed" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Deze amendementen worden met 15 stemmen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 8 stemmen bij 7 onthoudingen aangenomen.

Artikel 43

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe dit artikel te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). In GEN en GENO staat de natuurfunctie centraal. Het gebruik van bestrijdingsmiddelen in deze gebieden zou volgens de indiener de uitzondering moeten zijn. In vergoedingen voorzien voor het vermijden van biociden in GEN en GENO gaat in tegen de afbakeningsfilosofie van dit decreet.

Dit amendement wordt met 2 stemmen tegen 8 bij 5 onthoudingen verworpen.

Een amendement voorgesteld door de heer Patrick Lachaert strekt ertoe op de voorlaatste en laatste regel de woorden ", conform art. 25, §3, 2°, 1) of

artikel 26, §3, 2°, 1)" te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Het gelijkheidsbeginsel vereist volgens de indiener dat de schade veroorzaakt door elke maatregel wordt vergoed en niet enkel inkomensverlies ingevolge beperking van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Het lid meent dat het Arbitragehof zal oordelen dat gelijksoortige maatregelen gelijke rechtsgevolgen moeten hebben.

De heer Bruno Tobback betwist deze interpretatie van het gelijkheidsbeginsel. Vermits het hier gaat om gronden en goederen gelegen in bijzondere gebieden, aangeduid als GEN of GENO, is volgens het lid een bijzondere regeling, in casu enkel een vergoeding voor het inkomstenverlies dat voortvloeit uit het verbod bestrijdingsmiddelen te gebruiken, mogelijk.

De minister pleit voor het behoud van de huidige tekst van het artikel. Het verbod bestrijdingsmiddelen te gebruiken is een maatregel die een rechtstreekse invloed heeft op de exploitatie van de gronden. Dit geldt eveneens voor het gebruik van meststoffen, dat wordt geregeld overeenkomstig het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen. De andere maatregelen in de derde paragraaf van zowel artikel 25 en 26 hebben te maken met de fysische toestand van de bodem en het terrein en zijn aan afzonderlijke vergunningen onderworpen.

Op vraag van de heer Dirk Van Mechelen, bevestigt de minister dat tegenover het verbod werkzaamheden uit te voeren die rechtstreeks of onrechtstreeks het grondwaterpeil verlagen, alsook maatregelen die de bestaande ontwatering en afwatering versterken, geen vergoeding staat. De fysische toestand van het terrein wordt bij de afbakening als uitgangspunt genomen en er kunnen volgens de minister geen vergoedingen worden uitgekeerd voor het inkomstenverlies tengevolge van het verbod die toestand te wijzigen.

De heer Patrick Lachaert verwijst naar zijn amendementen bij de eerste paragraaf van zowel artikel 25 als 26 (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Daarin verdedigt hij de stelling dat de maatregelen in GEN en GENO de uitoefening van de bestaande structuurbepalende activiteiten en functies (landbouw, bosbouw, wonen en werken) niet kunnen aantasten zonder een billijke en voorafgaandelijk bepaalde vergoeding.

De heer Bruno Tobback merkt op dat het vooral groen-, park-, buffer-, bos en aanverwante gebieden zijn die als GEN of GENO kunnen worden aange-

duid. De maatregelen in artikel 25 en 26 stemmen overeen met de bestemming op het gewestplan. Het zou onlogisch zijn vergoedingen uit te trekken voor elke maatregel.

Het amendement van de heer Lachaert wordt ingetrokken.

Het ongewijzigde artikel wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 5 onthoudingen aangenomen.

Artikel 44

– Paragraaf 1

De heer Johan Sauwens stelt bij amendement voor om in paragraaf 1, na het woord "natuurverenigingen" de woorden "en door gemeenten" in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Dit amendement wordt met 5 stemmen tegen 8 bij 2 onthoudingen verworpen.

Een amendement voorgesteld door de heer Johan Malcorps strekt ertoe op het einde van paragraaf 1 de woorden "binnen de beperkingen van de begroting" te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2).

Dit amendement wordt ingetrokken na de bespreking van artikel 13.

Als tekstcorrectie worden de woorden "conform artikel 36, §1" tussen komma's geplaatst.

– Paragraaf 2

Een amendement van de heren Bruno Tobback en Peter Desmet strekt ertoe in het eerste lid, op de eerste regel, het woord "gronden" te vervangen door de woorden "onroerende goederen" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe het tweede lid van paragraaf 2 te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener verwijst naar zijn amendement bij artikel 36, waarin hij voorstelt de te gedetailleerde bepalingen van de paragrafen 2 en 3 te schrappen. Ook in paragraaf 2 van artikel 44 volstaat het volgens het lid te vermelden dat de voorwaarden voor verwerking, en de instemming ermee, door de Vlaamse regering worden bepaald. De Vlaamse regering

moet de vrijheid behouden om zelf te bepalen waar zij haar voornaamste bestedingen wil doen, voor zover die gebeuren op een correcte manier en na een correcte procedure. De huidige bepalingen in het tweede lid maken in de praktijk de aankoop van gebieden buiten het VEN, met het oog op de oprichting van erkende natuurreservaten, zo goed als onmogelijk.

De minister repliceert dat de gradatie in de subsidiëring die in het tweede lid van paragraaf 2 wordt aangebracht, logisch is. Er moet immers prioriteit worden gegeven aan de aankoop van gronden binnen het VEN. De aankoop van gronden gelegen in agrarische gebieden buiten het VEN kan slechts zeer uitzonderlijk gebeuren. In de huidige subsidieregeling bestaat ook een dergelijke gradatie. Het Forum Landbouw-Natuur zal verder overleg plegen over de voorwaarden waaronder gronden buiten het VEN als natuurreservaat kunnen worden erkend.

Het amendement van de heer Malcorps wordt met 2 stemmen tegen 8 bij 5 onthoudingen verworpen.

Een amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe in paragraaf 2, tweede lid, eerste regel, de woorden "aankoop van de" in te voegen na de woorden "De subsidiëring van de" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Het betreft hier een tekstverduidelijking.

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

Een amendement van de heren Leonard Quintelier, Bruno Tobback, Jef Van Looy, Freddy De Vilder en Jacky Maes met dezelfde strekking wordt ingetrokken (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4).

Een amendement van de heren Patrick Lachaert en Arnold Van Aperen strekt ertoe in paragraaf 2, derde lid, op de voorlaatste en laatste regel, de woorden "en eventuele pachter" te vervangen door "en eventueel diegene die het gebruiksrecht heeft" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). De indieners pleiten ervoor dat, naast de rechten van de eventuele pachter, ook de rechten van andere gebruikers worden beschermd.

Er ontspint zich in de commissie een discussie over de noodzaak om ook het akkoord van andere gebruikers te vragen bij de aankoop van de gronden.

De minister vreest dat dit de mogelijkheid tot aankoop volledig zal uithollen. Een tijdelijke gebruiker, een seizoenspachter of iemand met de toestemming om de grond kosteloos gedurende een bepaalde periode te gebruiken, zou de vrijwillige verkoop door de eigenaar kunnen blokkeren.

De heer Bruno Tobback maakt een vergelijking met de huurwetgeving en stelt dat de eigenaar daar ook een goed kan verkopen zonder het akkoord van de huurder.

Uit de verdere bespreking blijkt dat de rechten van de diverse gebruikers met een gebruiksovereenkomst hoe dan ook worden beschermd bij de verkoop van gronden, ook al gaat die bescherming minder ver dan de ruime bescherming die de pachtwet biedt aan de pachter met een geldige pachtovereenkomst. In bepaalde gevallen kan de gebruiker van de eigenaar een schadevergoeding vorderen. Daarom wordt voorgesteld de woorden "en eventuele pachter" te schrappen.

De heer Dirk Van Mechelen meent dat ook de woorden "op vrijwillige basis" overbodig zijn aangezien het akkoord van de eigenaar reeds inhoudt dat de overdracht op vrijwillige basis gebeurt.

Het amendement van de heren Lachaert en Van Aperen wordt ingetrokken.

Een amendement van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heer Patrick Lachaert strekt ertoe in het laatste lid van paragraaf 2 de woorden "op vrijwillige basis" en "en eventuele pachter" te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Dit amendement wordt met 14 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 8 stemmen bij 7 onthoudingen aangenomen.

ONDERAFDELING B

Vrijwillige beheersovereenkomsten

Artikel 45

– Paragraaf 1

Een amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe in paragraaf 1, op tweede regel, na de woorden "met de grondgebruikers" de woorden "

mits akkoord van de eigenaar," in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener meent dat de vrijwillige beheersovereenkomsten de venale waarde van het perceel kunnen aantasten, evenals deze van de omliggende percelen. Daarom moet ook met de eigenaar overleg worden gepleegd.

De heer Bruno Tobback stelt dat de gebruiker maar een overeenkomst kan sluiten binnen de beperkingen van zijn gebruiksrecht. Indien hij verder gaat dan de overeenkomst toelaat en de waarde van het goed aantast, kan de eigenaar een schadevergoeding van de gebruiker vorderen. Het lid verwijst in dit verband nog naar de bespreking van het vorige artikel. In de praktijk lopen de belangen van de gebruikers en eigenaars van gronden overigens vaak samen.

De heer Dirk Van Mechelen meent dat het akkoord van de eigenaar belangrijk kan zijn voor het welslagen van de beheersovereenkomst.

De minister zegt dat het in de beheersovereenkomsten doorgaans over de exploitatie van de gronden gaat, bijvoorbeeld het minder bemesten ervan. De pachter is in die gevallen de enige of voornaamste belanghebbende partij. Een onwillige eigenaar zou de vrijwillige overeenkomst met de gebruiker kunnen blokkeren.

De heer Jef Van Looy laat opmerken dat in de pachtwet bepalingen zijn opgenomen betreffende het verwaarlozen van gronden. Uitputting van de gronden, bijvoorbeeld door onderbemesting, kan de waarde bij verkoop ervan aantasten.

De heer Dirk Van Mechelen stelt als tussenoplossing voor om in de tekst op te nemen dat de eigenaars door de gebruikers in kennis worden gesteld van de beheersovereenkomst.

Het amendement van de heer Lachaert wordt ingetrokken.

Een amendement van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heer Patrick Lachaert strekt ertoe in paragraaf 1, op de tweede regel, na het woord "grondgebruikers" de woorden ", mits deze laatsten hiervan de eigenaar bij aangetekend schrijven in kennis stellen," in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Dit amendement wordt met 14 stemmen bij 1 onthouding aangenomen.

Een amendement voorgesteld door de heer Johan Sauwens strekt ertoe de laatste zin van paragraaf 1 te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). De beperking van de beheersovereenkomsten tot beroepslandbouwers vormt volgens de indiener een rem op de mogelijkheden van een actief beleid inzake natuurbehoud. Ook anderen moeten de mogelijkheid hebben beheersovereenkomsten af te sluiten. In de praktijk beheren natuurverenigingen of andere groeperingen soms gronden die na verpachting vrijkomen. De bekommernis voor de eventuele pachter, die reeds voldoende wordt beschermd door de pachtwetgeving, is geen reden om in bepaalde gebieden enkel met de beroepslandbouwers een overeenkomst af te sluiten. De onderliggende bedoeling van de bepaling lijkt eerder het areaal landbouwgrond zo ruim mogelijk te houden, ook al is er in bepaalde gevallen geen reden toe.

De minister antwoordt dat de bepaling een uitnodiging wil zijn aan de beroepslandbouwers om van het instrument beheersovereenkomst gebruik te maken. Het is niet de bedoeling het opzeggen van pachten in ruil voor beheersovereenkomsten aan te moedigen.

De heer Peter Desmet meent dat juridisch gezien van een pachtovereenkomst geen sprake kan zijn als er geen beroepslandbouw aanwezig is.

De heer Patrick Lachaert laat daarentegen opmerken dat in een beperkt aantal gevallen nog landbouwers in nevenberoep onder de toepassing van de pachtwet vallen.

Het amendement van de heer Sauwens wordt met 2 stemmen tegen 8 bij 5 onthoudingen verworpen.

Een amendement van de heer Johan Malcorps strekt ertoe aan paragraaf 1 de volgende zin toe te voegen: "In het geval er een pachtovereenkomst bestaat wordt de looptijd van de beheersovereenkomst gelijkgesteld met de looptijd van de pachtovereenkomst." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener verwijst naar de opmerking van de Miniraad bij dit artikel. Omdat een beheersovereenkomst meestal pas nuttig is als ze voor lange tijd kan worden gesloten, moet worden gestreefd naar overeenkomsten met pachters die nog lang de betrokken terreinen zullen exploiteren.

De heer Patrick Lachaert laat opmerken dat voor overeenkomsten, andere dan pachtovereenkomsten, die langer dan 9 jaar duren een notariële akte moet worden opgesteld.

De minister antwoordt dat de normale duur van een beheersovereenkomst vijf jaar is. Een langere looptijd acht hij niet opportuun omdat die de grondgebruikers zou kunnen afschrikken.

Het amendement van de heer Malcorps wordt ingetrokken.

– *Paragraaf 2*

Het amendement van de heer Johan Malcorps dat ertoe strekt in paragraaf 2, eerste lid, de woorden "binnen de beperkingen van de begroting" te schrappen, wordt ingetrokken (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2).

In antwoord op een vraag van de heer Jef Van Looy, verduidelijkt de minister dat het nalaten van bepaalde handelingen, bijvoorbeeld het niet bemesten van gronden, eveneens als een prestatie in de zin van het eerste lid van paragraaf 2 kan worden beschouwd.

In antwoord op een vraag van de heer Peter Desmet, verklaart de minister dat de vergoeding bij het opstellen van de beheersovereenkomst wordt bepaald. Ze wordt berekend op basis van de door de grondgebruiker geleverde inspanningen en de eventuele inkomstenderving ingevolge deze overeenkomst. De laatste zin van paragraaf 2 biedt de mogelijkheid om bijkomend ook een resultaatverbintenis aan te gaan. Indien de geleverde inspanningen ook goede resultaten op het terrein opleveren, bijvoorbeeld een hogere densiteit van zeldzame vogelsoorten, kan de vergoeding worden verhoogd.

Het gewijzigde artikel wordt met 11 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 46

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 11 stemmen bij 4 onthoudingen.

ONDERAFDELING C

Natuurinrichting

Artikel 47

Een amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe in paragraaf 1, eerste lid, na het woord "Raad," de woorden "en na akkoord van de betrokken eigenaars," in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Een natuurinrichtingsproject bevat cumulatieve maatregelen voor eenzelfde gebied. Voor dergelijke bijkomende ingreep is het volgens de indiener passend dat de betrokken eigenaar ermee instemt.

De heer Bruno Tobback wijst op het verschil tussen een beheersovereenkomst en een natuurinrichtingsproject. Het akkoord van de eigenaars vragen voor een natuurinrichtingsproject gaat volgens het lid te ver. Uiteraard moet de eigenaar wel op voorhand over de plannen van de overheid worden ingelicht.

De heren Georges Beerden en Jef Van Looy vragen welke regeling in de ruilverkaveling geldt en welke procedure voor natuurinrichting zal worden gevolgd.

De minister antwoordt dat de procedure en instrumenten van de natuurinrichting geïnspireerd zijn op deze van de ruilverkaveling. In de ruilverkaveling is evenmin het akkoord van de eigenaar vereist. Een kavelruil uit kracht van wet kan aan de eigenaars worden opgelegd. De eigenaars worden uiteraard wel behoorlijk geïnformeerd maar kunnen de kavelruil niet tegenhouden. Dit betekent niet dat met de belangen van de eigenaars geen rekening wordt gehouden. In paragraaf 3 van het artikel staat dat de Vlaamse Landmaatschappij wordt betrokken bij de uitvoering van een natuurinrichtingsproject. Er wordt voor deze oplossing gekozen omdat de VLM over de nodige ervaring en kennis inzake ruilverkaveling en landinrichting beschikt. De minister verklaart dat de Vlaamse regering zich bij het bepalen van de nadere uitvoeringsmodaliteiten verder zal laten inspireren door de procedure van de ruilverkaveling. Er zal naar

een parallellisme met de ruilverkaveling op het vlak van de procedure en administratieve afhandeling worden gestreefd.

De heer Johan Malcorps vraagt of de statuten en het organogram van de VLM aangepast zullen worden aan deze nieuwe taak op het vlak van natuurinrichting.

De minister antwoordt dat het een goede suggestie kan zijn om de statuten van de VLM aan te passen. Het organogram en het personeelskader behoren tot de bevoegdheid van de directie en de raad van bestuur van deze pararegionale instelling. Hij verwijst terzake naar de hoorzitting met de VLM. De nieuwe taken kunnen uiteraard een element zijn bij de bespreking van de dotatie aan de maatschappij.

Het amendement van de heer Lachaert wordt ingetrokken.

Een amendement voorgesteld door de heren Johan Malcorps en Johan Sauwens strekt ertoe in paragraaf 1, eerste lid, de woorden "90 percent" te vervangen door "75 percent" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). De heer Johan Malcorps merkt op dat volgens de huidige tekst een natuurinrichtingsproject voor minstens 90 percent van de oppervlakte gelegen is in gebieden van het VEN of in groen-, park-, buffer- en bosgebieden. Het lid meent dat in het ontwerp van decreet onvoldoende rekening wordt gehouden met de noodzaak om buffergebieden te creëren en pleit voor een verlaging van het percentage. De Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud pleit in zijn advies voor minstens 75 percent.

De minister antwoordt dat in het voorontwerp nog werd bepaald dat een natuurinrichtingsproject volledig in het VEN of in groen-, park-, buffer- en bosgebieden moest gelegen zijn. De nu in het ontwerp opgenomen mogelijkheid om voor 10 percent buiten deze gebieden te treden, is volgens de minister in de praktijk voldoende om buiten deze gebieden een aantal essentiële maatregelen te kunnen nemen.

De heer Jef Van Looy vraagt wat met deze 10 percent gebeurt na afronding van het natuurinrichtingsproject.

De minister antwoordt dat de bestemming van deze gebieden ongewijzigd blijft, ook na beëindiging van het natuurinrichtingsproject. De maatregelen die buiten het VEN, de groen-, park-, buffer- en bosgebieden kunnen worden genomen, zijn ove-

rigens beperkend opgesomd in het laatste lid van paragraaf 2.

Het amendement van de heren Malcorps en Sauwens wordt met 2 stemmen tegen 8 bij 5 onthoudingen verworpen.

Het artikel wordt met 8 stemmen bij 7 onthoudingen aangenomen.

Artikel 48

– Paragraaf 1

Een amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe op de vierde regel, na het woord "natuureducatie", de woorden "evenals om sociaal-economische redenen" in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). In de huidige tekst staat dat het natuurrichtplan om redenen van natuurbehoud en natuureducatie ontheffingen kan bevatten van de verbodsbepalingen die door of krachtens dit decreet zijn opgelegd. Volgens de indiener moet het mogelijk zijn om eveneens ontheffing van de verbodsbepalingen te verlenen aan economische activiteiten die een sociale betekenis hebben. Dit kan bovendien het harmonisch samengaan van verschillende activiteiten binnen eenzelfde natuurvriendelijk territorium bevorderen.

De heer Jef Van Looy vraagt of in paragraaf 1 niet in de mogelijkheid moet worden voorzien om voor het bestaande gebruik ontheffingen in het natuurrichtplan op te nemen.

De minister antwoordt dat de artikelen 25 en 26 voldoende mogelijkheden bieden voor het bestaande gebruik in GEN of GENO. Zo bepaalt de eerste paragraaf van deze artikelen dat de maatregelen in deze gebieden, naast de algemene maatregelen ter bevordering van het natuurbehoud en de bescherming van het natuurlijk milieu, onder meer betrekking kunnen hebben op het agrarische en recreatieve medegebruik. In de paragrafen 3 van artikel 25 en 26 is ook de mogelijkheid opgenomen om ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen.

De heer Johan Sauwens verwijst naar de fundamentele opmerking van de Raad van State bij paragraaf 1 van dit artikel. De Raad van State heeft kritiek op de bepaling dat het natuurrichtplan ontheffingen kan bevatten van alle verbodsbepalingen opgelegd door het decreet. Deze bepaling zou, in haar algemeenheid, niet in overeenstemming zijn met de hiërarchie der normen. De

gevallen waarin en de voorwaarden waaronder dergelijke ontheffingen mogelijk zijn, moeten nauwkeuriger in het ontwerp zelf worden aangegeven.

De minister antwoordt dat aan de opmerking van de Raad van State werd tegemoetgekomen door aan de bepaling toe te voegen dat het ontheffingen "om redenen van natuurbehoud en natuureducatie" betreft.

De heer Johan Sauwens meent dat ook na deze toevoeging de algemene regel wordt geschonden dat een uitvoerende maatregel niet van een decretale bepaling kan afwijken.

De heer Bruno Tobback stelt dat door toevoeging van de woorden "natuurbehoud en natuureducatie" de geest van de bepaling duidelijk wordt gemaakt : er kan enkel van de verbodsbepaling worden afgeweken om redenen die verbonden zijn met de doelstellingen van dit decreet, met name natuurbehoud en natuureducatie.

Op vraag van de heer Georges Beerden, geeft de minister een voorbeeld van een ontheffing om redenen van natuurbehoud. In bepaalde natuurgebieden geldt een principieel bemestingsverbod. Wanneer dit overeenstemt met het natuurdoeltype dat in het natuurrichtplan is vooropgesteld, kan op bepaalde weiden echter een beperkte bemesting worden toegelaten met de bedoeling de bestaande flora te behouden.

De heer Leonard Quintelier vraagt of de bepaling ook inhoudt dat in natuurgebieden grote natuureducatiecentra kunnen worden gebouwd.

De minister bevestigt dat een ontheffing kan worden verleend om in infrastructuur voor natuureducatie te voorzien. Die mag echter geen disproportionele gevolgen hebben voor de aanwezige natuurwaarden. Bovendien moet ook in het kader van de ruimtelijke ordening toelating worden verkregen voor het optrekken van gebouwen.

– Paragrafen 2 en 3

Een amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe in paragraaf 3, na "De administratieve overheid stelt" de woorden "in overleg met de betrokken eigenaars," toe te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Volgens de indiener is het belangrijk de eigenaars te betrekken bij het opstellen van het natuurrichtplan. Verwacht mag worden dat zij, conform de ervaring opgedaan met bijvoorbeeld het bosdecreet, een positieve bijdrage kunnen leveren. De betrokkenheid van de eigenaars

zal eveneens voorkomen dat meer dan nodig beroep wordt gedaan op de beroepsprocedure. De heer Patrick Lachaert verwijst naar zijn amendementen bij paragraaf 2 van artikel 25 en 26, die eveneens overleg met de betrokken eigenaars bij het opstellen van het natuurrichtplan tot voorwerp hebben (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2).

De minister meent dat de administratie moeilijk met de diverse individuele eigenaars overleg kan plegen voor het opstellen van het natuurrichtplan. Hij erkent wel dat een zekere betrokkenheid van de eigenaars de openbaarheid ten goede kan komen. Daarom stelt hij voor aan paragraaf 5 toe te voegen dat de Vlaamse regering ook een procedure voor inspraak en overleg moet bepalen.

De heer Dirk Van Mechelen stelt dat op die manier, naast de eigenaars, ook de gemeenten inspraak kunnen krijgen bij het opstellen van een natuurrichtplan. De heer Jef Van Looy sluit zich hierbij aan en wijst op de mogelijkheid om eveneens aan de gebruikers inspraak te verlenen.

De heer Bruno Tobback meent dat de huidige formulering van paragraaf 5 reeds toelaat dat in een procedure voor inspraak en overleg wordt voorzien.

De heer Patrick Lachaert trekt zijn amendement in, evenals een amendement bij paragraaf 2, dat tot doel had de eigenaars de mogelijkheid te bieden om in het kader van het natuurrichtplan een beheersplan op te stellen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2).

– Paragraaf 4

Een amendement van de heren Patrick Lachaert en Arnold Van Aperen strekt ertoe in paragraaf 4 de woorden "de gebruiker" te vervangen door "diegene die het gebruiksrecht heeft" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

– Paragraaf 5

Een amendement van de heer Patrick Lachaert en mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht strekt ertoe in paragraaf 5, na het woord "indiening" de woorden "inspraak, overleg" in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

– *Nieuwe paragraaf 6*

Een amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe een paragraaf 6 toe te voegen, die luidt als volgt : "Elke aantoonbare schade die het gevolg is van een natuurrichtplan geeft recht op vergoeding." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). De indiener stelt dat bij ernstige schade ten gevolge van een natuurrichtplan in een GEN of GENO de overheid gedwongen kan worden tot aankoop van het onroerend goed (artikel 42, paragraaf 1). Ook een "aanvaardbare" schade moet volgens het lid worden vergoed. Deze schade kan zowel het gevolg zijn van de bepalingen in de artikelen 25 en 26, die betrekking hebben op structuurbepalende activiteiten, als van specifieke maatregelen ten aanzien van fauna en flora.

De heer Freddy De Vilder vreest dat door deze toevoeging elke maatregel van de overheid tot een aanvraag voor schadevergoeding zal leiden.

De heer Bruno Tobback stelt dat er in de meeste gevallen waarschijnlijk geen rechtstreekse schade zal zijn die het gevolg is van een natuurrichtplan. Bovendien gaat het over gebieden die bijna volledig in een GEN of GENO zijn gelegen, dus over groene en aanverwante gebieden. Het is niet meer dan logisch dat de overheid hier maatregelen kan nemen in overeenstemming met de bestemming op het gewestplan.

De minister voegt eraan toe dat met eventueel voorzienbare schade rekening kan worden gehouden in het natuurrichtplan. In een GEN en GENO kunnen bovendien ontheffingen worden verleend.

De heer Johan Sauwens wijst op het algemene voorzorgsprincipe en de algemene rechtsregels inzake schade.

Het amendement van de heer Lachaert wordt ingetrokken.

Het gewijzigde artikel wordt met 11 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 49

De heer Johan Sauwens verwijst naar de opmerking van de Raad van State bij artikel 49. Uit de memorie van toelichting blijkt dat het beheersplan voor de eigenaars en grondgebruikers enkel bindend is met betrekking tot de verbodsbepalingen. Voor de overheid kunnen ook gebodsbepalingen

verbindend zijn. Dit onderscheid blijkt echter niet uit de tekst van het ontwerp zelf.

De minister verklaart het vanzelfsprekend te vinden dat de Vlaamse regering zich houdt aan een natuurrichtplan dat ze zelf heeft opgesteld en heeft goedgekeurd. Het natuurrichtplan kan een administratieve overheid verplichten om de maatregelen te nemen die het natuurrichtplan voorschrijft. Ten aanzien van eigenaars en grondgebruikers kunnen echter enkel de verbodsbepalingen worden opgelegd. Het natuurrichtplan kan voor grondeigenaars en -gebruikers wel het gewenste beheer aangeven. Paragraaf 4 van artikel 48 voorziet in de mogelijkheid om daarvoor vergoedingen uit te keren.

Op vraag van de heer Johan Malcorps, verduidelijkt de minister dat het in paragraaf 2 van artikel 49 gaat over ontheffingen die door de administratie kunnen worden verleend en die niet in het natuurrichtplan zijn opgenomen. De ontheffingen waarvan sprake in paragraaf 1 van artikel 48 zijn daarentegen opgenomen in het natuurrichtplan.

Het ongewijzigde artikel wordt met 9 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 50

Een amendement voorgesteld door de heer Johan Malcorps strekt ertoe paragraaf 1 te vervangen door wat volgt : "Voor elk gebied dat behoort tot het IVON en voor elk gebied afgebakend in uitvoering van internationale overeenkomsten, verdragen en richtlijnen, wordt een natuurrichtplan opgesteld." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). De indiener verwijst ter verantwoording naar de algemene bespreking en naar zijn amendement bij artikel 20.

Dit amendement wordt met 2 stemmen tegen 10 bij 3 onthoudingen verworpen.

Naar aanleiding van de bespreking van artikel 48 wordt het amendement van de heer Lachaert bij paragraaf 2 ingetrokken (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2).

Een nieuw amendement van de heer Patrick Lachaert en mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht strekt ertoe in paragraaf 5, op de derde regel, na het woord "indiëning" de woorden "inspraak, overleg" in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK VI

De bescherming van plant- en diersoorten en van hun levensgemeenschappen

Artikel 51

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 52

– Paragraaf 1

Het amendement van de heer Patrick Lachaert bij paragraaf 1 wordt ingetrokken na de bespreking van artikel 48 (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2).

Een volgend amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe in paragraaf 1 na het woord "diersoorten" de woorden "en plantensoorten" in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). In de verantwoording wordt gesteld dat het mogelijk is dat planten die beschermd worden, bijvoorbeeld distels, schade veroorzaken.

De minister antwoordt dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen diersoorten en plantensoorten. De diersoorten zijn breed beschermd. De plantensoorten zijn beschermd in functie van hun zeldzaamheid en daarbij stelt het probleem van schade zich niet als zodanig. De minister noemt als voorbeeld orchideeën en wollegras. Courante planten zijn niet beschermd.

Het amendement van de heer Lachaert wordt ingetrokken.

De heer Jef Van Looy laat opmerken dat wanneer men niet beschermde planten wil verdelgen, men ongewild beschermde plantensoorten mee kan beschadigen. Het lid wenst verduidelijking van de minister bij de zinsnede "in de mate dat deze schade niet redelijkerwijze kan worden voorkomen". Wat moet onder redelijkerwijze worden verstaan ?

De minister antwoordt dat in het jachtdecreet dezelfde terminologie wordt gebruikt. Er mag alleszins geen opzet in het spel zijn.

De heer Patrick Lachaert voegt daaraan toe dat iedereen gehouden is tot voorkoming van schade voor zover dit redelijk is.

Een amendement van de heren Peter Desmet en Bruno Tobback strekt ertoe in paragraaf 1 de woorden "de gewestdienst met afzonderlijk beheer Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur" te vervangen door "het Minifonds" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4).

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

– Paragraaf 2

Een amendement van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heren Patrick Lachaert en Arnold Van Aperen strekt ertoe in de eerste regel van paragraaf 2 de woorden "Een proces-verbaal" te vervangen door "Een tegensprekelijk proces-verbaal" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). De indieners stellen deze toevoeging voor om de rechtsbescherming van de schadelijder te garanderen.

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

HOOFDSTUK VII

Bepalingen inzake natuureducatie, doelgroepen, provinciale, gemeentelijke en functioneel gedecentraliseerde besturen

Artikel 53

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 54

Bij de bespreking van artikel 54 wordt het voorstel van decreet van de heer Johan Sauwens houdende

de regionale landschappen (Stuk 713 (1996-1997) – Nr. 1) in de discussie van het voorliggende ontwerp van decreet betrokken. De heer Johan Sauwens geeft toelichting bij zijn voorstel van decreet.

Het begrip regionaal landschap is van recente oorsprong. Het vervangt de vroegere begrippen natuurpark en landschapspark. Daarmee werd in de eerste plaats een gebiedsgericht natuurbehoud op historische grondslag beoogd. Het begrip regionaal landschap slaat daarentegen op het landschap in zijn geheel, waardoor zowel een ecologische, cultuurhistorische als esthetische dimensie aan bod komt.

De spreker beklemtoont dat het voorstel van decreet van een langetermijnvisie op het landschap vertrekt. Daarbij wordt niet gestreefd naar een stagnatie, maar naar een afwegen van nieuwe ontwikkelingen in functie van de kenmerkende, ruimtelijke eigenschappen die een gebied zijn eigen gezicht geven. De samenleving verandert en een landschap dus evenzeer, maar het is van belang ervoor te zorgen dat de veranderingen gebeuren met respect voor het verleden. Dit vereist een voortdurende waakzaamheid bij de vormgeving van nieuwe ruimte-eisen in een bestaand landschap. Om de historische betekenis en de identiteit van een landschap tot zijn recht te laten komen, hoeft evenwel niet per se het nieuwe in het bestaande te worden geïntegreerd. Ook door het nastreven van een bewust contrast bij de vormgeving van het nieuwe kan een landschap worden verrijkt. Van belang is dat de wordingsgeschiedenis van een landschap herkenbaar blijft.

Het Vlaamse Gewest kent volgens de indiener van het voorstel van decreet nog een grote verscheidenheid aan landschapstypes. Alhoewel er gradaties zijn in het natuurlijke en culturele aspect van deze landschappen, kan niet worden ontkend dat zelfs zeer natuurlijk ogende en in natuurwetenschappelijk opzicht hooggewaardeerde landschappen, zoals vallei- en heidegebieden, in hun ontstaan en actuele verschijningsvorm sterk door de mens zijn bepaald. Daarnaast kan worden vastgesteld dat de historisch gegroeide trekken van de nog te onderscheiden landschapstypes in een snel tempo vervagen en op vele plaatsen zelfs reeds verdwenen zijn.

In Vlaanderen is het cultuurtoerisme in hoofdzaak aan de steden gebonden. Het plattelandstoerisme is echter ook in volle ontplooiing en men ziet gaandeweg het belang van een gevarieerd landschap in. Niet alleen omwille van het toeristische belang, maar in de eerste plaats omwille van de intrinsieke

cultuur- en natuurhistorische waarden is het geboden de verscheidenheid aan representatieve landschapskenmerken van de verschillende geografische streken in stand te houden en waar mogelijk te herstellen en te beheren. Dit kan bij voorkeur gebeuren binnen de regionale landschappen als welomlijnde gebieden.

De bestaande vergunningstelsels voor de verschillende deelaspecten van het regionaal landschap bieden volgens de heer Johan Sauwens voldoende mogelijkheden voor de verwezenlijking van de doelstellingen. Er ontbreekt echter een initiatief waarbij de verschillende wetgevingen op elkaar worden afgestemd. Tegelijkertijd moet een decretale basis voor het beheer van de regionale landschappen worden gecreëerd waarin de verschillende aspecten van het regionaal landschap aan bod komen en een uniform beleid terzake mogelijk wordt. Bijgevolg worden in het voorstel van decreet geen nieuwe vergunningstelsels geïntroduceerd : de bestaande stelsels worden op een voor de burger doorzichtige wijze op elkaar afgestemd.

Het voorstel van decreet op de regionale landschappen is dan ook een kaderdecreet dat tot doel heeft het onderling overleg en meer bepaald de totstandkoming van een consensus te bevorderen door de verschillende wetten of decreten op elkaar af te stemmen. Enkel dan is de instelling van een beheersorgaan dat de instandhouding, het herstel en het beheer van specifieke landschappen beoogt zinvol. De praktische ervaring inzake landschapszorg leert volgens de indiener van het voorstel van decreet dat enkel uitgaan van een consensusmodel op het niveau van afzonderlijke streekprojecten en tussen de instanties die bij het direct beheer betrokken zijn niet effectief is, zeker niet op lange termijn. Bovendien wordt daardoor het algemeen belang op het niveau van het hele Vlaamse Gewest miskend.

Op basis van het voorstel van decreet, dat als een aanvulling op het ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu is opgevat, kan de Vlaamse regering via een besluit met een reglementair karakter duidelijk begrensde gebieden van tenminste 5.000 hectare, die een aansluitend geheel vormen en specifieke streekbepalende kenmerken vertonen, aanwijzen als regionale landschappen.

De aanwijzing van een regionaal landschap zal uitgaan van een globale visie op het landschap in het Vlaamse Gewest. Dit landschap is een dynamisch geheel. Er wordt niet alleen aandacht besteed aan

het behoud en herstel van streekbepalende kenmerken. Even belangrijk zijn de beheersaspecten waarin, rekening houdend met nieuwe eisen inzake ruimtegebruik, landschapsbouw en natuurontwikkeling aan bod komen. Deze globale visie moet in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen worden geïntegreerd.

In 1992 werden door de Vlaamse regering vijf proefprojecten gestart om gedurende twee jaar de mogelijkheden na te gaan van de instelling van regionale landschappen. Deze pilootprojecten kunnen door het voorstel van decreet juridisch onderbouwd worden, een grotere draagkracht verwerven en ruimere doelstellingen nastreven.

De heer Johan Sauwens is van oordeel dat de benadering waarvoor de Vlaamse regering nu heeft gekozen, met name het inschrijven van de term regionaal landschap in artikel 54 van het ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, een te beperkte invalshoek vormt. Enkel de ecologische dimensie en niet de cultuurhistorische en esthetische dimensie van de regionale landschappen komen aan bod. Het artikel hoort volgens het lid niet thuis in dit ontwerp van decreet en zou beter geschrapt worden. De spreker is van oordeel dat de regionale landschappen via een afzonderlijk decreet moeten worden geregeld.

De minister pleit voor het behoud van artikel 54. De brede omschrijving van een regionaal landschap, en de diverse aspecten die de heer Sauwens daarbij heeft aangehaald, kunnen perfect worden opgevangen door de definitie van regionaal landschap in het voorliggende artikel. Dit geldt ook voor de bevordering van het streekeigen karakter. In het artikel wordt bepaald dat het om een duurzaam samenwerkingsverband moet gaan en hoe het tot stand moet komen. Tevens wordt de klemtoon op het overleg met de doelgroepen gelegd en worden de doelstellingen aangeduid die de regionale landschappen kunnen nastreven.

Zoals door de heer Sauwens werd vermeld, bestaan er nu reeds regionale landschappen. Die hebben zichzelf ontplooid zonder regelgeving. De minister wil vermijden dat door diverse decretale bepalingen en een nieuw vergunningstelsel, een paternalistisch en verstikkend beleid zou worden gevoerd. Daartegenover stelt hij de benadering van het laten gedijen en ontwikkelen van de regionale landschappen via het creëren van een kader en het geven van impulsen om de betrokken doelgroepen te stimuleren. Artikel 54 heeft dan ook het bevorderen van het draagvlak van de regionale land-

schappen tot doel en niet het schetsen van een nieuw reglementair kader. Het uitvoeringsbesluit dat zal voortvloeien uit artikel 54, paragraaf 2, zal relatief eenvoudig zijn en zeer snel na het stemmen van dit decreet kunnen worden uitgevaardigd. Het zal betrekking hebben op de erkenning, organisatie, werking, subsidiëring en opheffing van regionale landschappen. De minister is dus tegen een apart decreet voor de regionale landschappen en pleit voor een geïntegreerde benadering via het decreet op het natuurbehoud.

De heer Johan Sauwens repliceert dat vanuit een decreet op het natuurbehoud alleen onmogelijk alle aspecten van het regionaal landschap legistiek op een degelijke wijze kunnen worden onderbouwd. Een belangrijke aanvulling in de vorm van een decreet op de regionale landschappen dringt zich op. Het lid betwist verder dat zijn voorstel van decreet aanleiding zou geven tot een paternalistische benadering en een nieuw vergunningstelsel. In het voorstel worden daarentegen de bestaande stelsels op een doorzichtige wijze op elkaar afgestemd. Verder wijst het lid erop dat het bestaande landschappendecreet de bescherming van landschappen op micro-schaal betreft, in de regel beperkt tot enkele tientallen hectaren. De regionale landschappen moeten op mesoschaal, tot 5.000 hectare en gespreid over verschillende gemeenten, worden gesitueerd. In die visie is het voorstel van decreet het logisch vervolg op het decreet houdende de bescherming van landschappen.

Het lid vraagt aan de minister welke administratie het beleid inzake de regionale landschappen zal opvolgen. Hij verwijst als voorbeeld naar de mijn-terreinen, die de grootste industrieel-archeologische site van Europa vormen en die in overleg met de betrokken gemeenten moeten worden beheerd. Het is duidelijk dat dergelijke regionale landschappen niet alleen ondersteuning van biologen nodig hebben, maar ook van archeologen, historici en andere experts. Het lid verwijst daarbij naar het beleid in Duitsland, Oostenrijk en Frankrijk waar ook de landbouw en de industriële en ambachtelijke activiteiten op een positieve manier bij het beleid inzake regionale landschappen worden betrokken en het landschapstoerisme actief wordt gestimuleerd. Het lid zegt te betreuren dat de Vlaamse regering momenteel deze piste niet wenst te volgen.

De heer Dirk Van Mechelen, voorzitter, verwijst naar een schrijven waarin het Vlaams Overleg voor de Regionale Landschappen (VORL) pleit voor het opnemen van de regionale landschappen in het decreet op het natuurbehoud. Het ontwerp van uit-

voeringsbesluit wordt reeds door de VORL en de Afdeling Natuur van Aminoral voorbereid.

De heer Johan Sauwens benadrukt dat hij de werking van de huidige regionale landschappen niet wil dwarsbomen. Hij wenst echter niet in te gaan op het verzoek van de VORL om artikel 54 zonder meer goed te keuren om de continuïteit van de werking niet in gevaar te brengen. Voor dit laatste draagt het Vlaams Parlement geen verantwoordelijkheid.

De heer Dirk Van Mechelen, voorzitter, sluit zich daarbij aan en benadrukt dat de commissie in haar werkzaamheden vooral oog moet hebben voor goed legistiek werk. Het huidige artikel 54 is zeer beperkt en kan enkel als een kapstok voor een ruimer kader worden gezien. Hij laat opmerken dat de mogelijkheid bestaat om het besluit van de Vlaamse regering ter uitvoering van artikel 54 ter bekrachtiging aan het Vlaams Parlement te laten voorleggen. De voorzitter herinnert verder aan de afspraak met de Vlaamse minister bevoegd voor monumenten, de heer Luc Martens, om na het zomerreces van 1997 een beleidsnota Monumenten te bespreken.

De heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, stelt als tussenoplossing voor het ontwerp van uitvoeringsbesluit in de commissie te bespreken vooraleer het aan de Vlaamse regering wordt voorgelegd. Het kan dan eventueel worden gewijzigd op basis van gegronde opmerkingen vanwege de commissie. Wat de continuïteit van de werking van de regionale landschappen betreft, signaleert de minister dat de Inspectie van Financiën bezwaren heeft tegen enkele voorgenomen beslissingen om, binnen het huidige kader, de actuele problemen van de regionale landschappen op te lossen. Vandaar ook het belang van de decretale bepaling in artikel 54.

De heer Johan Malcorps gaat akkoord met de grote lijnen van het voorstel van decreet van de heer Johan Sauwens en is het met de indiener eens dat de regionale landschappen meer dimensies hebben dan enkel de ecologische. In het voorliggende ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu doet men de regionale landschappen onrecht aan door ze zo beknopt te regelen. Het lid vraagt dan ook aan de minister wat zijn visie op termijn is betreffende de regionale landschappen en of men bij de bijzondere bepalingen van dit decreet geen overgangsbepaling voor de regionale landschappen kan invoegen.

De minister antwoordt dat, indien uit de bespreking van het ontwerpbesluit blijkt dat er nood is aan een ruimer kader voor de regionale landschappen, hij bereid is een besluit te treffen dat slechts tijdelijk van kracht is en intussen een decretaal initiatief voor te bereiden. Een overgangsbepaling in het voorliggende ontwerp van decreet acht de minister niet nuttig. Indien nodig kan artikel 54 later worden opgeheven.

Na deze discussie beslist de commissie om de bespreking van het voorstel van decreet van de heer Johan Sauwens houdende de regionale landschappen op een later tijdstip voort te zetten. Het zal dan worden besproken in samenhang met het ontwerpbesluit van de Vlaamse regering dat in uitvoering van artikel 54 wordt genomen.

Een amendement van de heer Dirk Van Mechelen strekt ertoe aan artikel 54 een derde paragraaf toe te voegen die luidt als volgt : "Het besluit van de Vlaamse regering tot bepaling van de maatregelen vervat in § 2 van dit artikel wordt binnen de maand ter bekrachtiging aan het Vlaams Parlement voorgelegd." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). In de verantwoording wordt gesteld dat in het kader van dit decreet een te grote volmacht aan de Vlaamse regering wordt gegeven om de volledige werking van de regionale landschappen bij besluit vast te leggen. Door middel van de voorgestelde bekrachtigingsprocedure heeft het Vlaams Parlement het laatste woord en kan het wijzigingen aanbrengen.

Dit amendement wordt verworpen met 7 stemmen tegen 8.

Het ongewijzigde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Artikel 55

Door verschillende leden wordt opgemerkt dat de zinsbouw van beide paragrafen voor verbetering vatbaar is. In paragraaf 1 worden de woorden "door de gemeenten" achteraan de zin geplaatst. In paragraaf 2 worden de woorden "door de provincies en de gemeenten" op de derde regel verplaatst naar de zesde regel en na de woorden "puntvormige elementen". Hierdoor kan de tweede vermelding van de woorden "de gemeenten of de provincies" op de zesde regel worden vervangen door het woord "hen".

De commissie stemt in met deze tekstcorrecties.

Het artikel wordt aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

HOOFDSTUK VIII

Bijzondere bepalingen

Artikel 56

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt wat precies in 2° wordt bedoeld met "ten behoeve van het natuurbeheer, de volksgezondheid of de openbare veiligheid".

De minister verwijst naar de definitie van natuurbeheer in artikel 2. Om een aantal hectaren natuurgebied goed te beheren, kan de overheid genoodzaakt zijn één of meerdere hectaren op te offeren, bijvoorbeeld voor het aanleggen van brandgangen om heidebranden in te dijken. Wat de openbare veiligheid of de volksgezondheid betreft, laat de bepaling de Vlaamse regering toe bij bepaalde vormen van heikracht, zoals bijvoorbeeld overstromingen, af te wijken van de verbodsbepalingen wanneer de volksgezondheid of de openbare veiligheid in het gedrang komt.

De heer Johan Malcorps informeert naar het nut van de bepaling in de laatste alinea van het artikel. Wordt hier niet nodeloos de aandacht getrokken op de afwijkingsbepalingen van internationale overeenkomsten?

De minister erkent dat deze laatste alinea niet echt noodzakelijk is: de internationale akten voldoen reeds als rechtsgrond. In het artikel werden echter alle afwijkingen op dit decreet samengebracht. Voor de volledigheid zijn ook de afwijkingsbepalingen van de internationale akten opgenomen.

Het artikel wordt aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 57

Een amendement van de heren Peter Desmet en Bruno Tobback strekt ertoe de woorden "de Vlaamse Gemeenschap" telkens te vervangen door "het Vlaams Gewest" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

Een volgend amendement van de heren Peter Desmet en Bruno Tobback strekt ertoe de woorden "Fonds voor preventie en sanering inzake leefmilieu opgericht bij decreet van 23 januari 1991 als gewestdienst met afzonderlijk beheer" te vervangen door "het Mina-fonds" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 4).

Dit amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 15 stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK IX

Strafbepalingen en toezicht

AFDELING 1

Strafbepalingen

Artikel 58

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey stelt vast dat in het ontwerp het advies van de Raad van State niet wordt gevolgd. Ze citeert hierbij uit het advies van de Raad van State bij artikel 58: "Met betrekking tot die bepaling (paragraaf 1) dient erop te worden gewezen, dat ter voldoening aan de terzake geldende grondwettelijke en verdragsrechtelijke voorschriften, de wetgever niet alleen met grote nauwkeurigheid de gedragingen dient aan te wijzen welke strafbaar worden gesteld, maar ook de straffen moet bepalen die kunnen worden opgelegd voor de overtreding van ieder van de aldus aangewezen gebods- of verbodsbepalingen, en wel derwijze dat de strafmaat wordt gedifferentieerd rekening houdend met de ernst van de strafbare feiten".

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey benadrukt dat ze geenszins de afdwining en de handhaving van voorliggend ontwerp van decreet in vraag wil stellen. Ze heeft wel moeite met het feit dat het legaliteitsbeginsel, het belangrijkste principe uit het strafrecht, hier wordt genegeerd. De wetgever moet zijn taken ter harte nemen. Dit houdt in dat de strafbaarstelling – dit wil zeggen enerzijds de omschrijving van de strafbare gedragingen en anderzijds de straffen – duidelijk en punctueel wordt omschreven. De tekst van artikel 58, zoals die licht werd gewijzigd na het advies van de Raad

van State, voldoet volgens haar helemaal niet aan deze vereiste. Zo volgt uit paragraaf 1, 1° en 2° van dit artikel dat ongeveer elke overtreding van een bepaling uit dit decreet met een correctionele straf kan worden bedacht. Bovendien kunnen vele bepalingen waarvan het overtreden strafbaar wordt gesteld, nog verder worden verijnd door uitvoeringsbesluiten. Dit is volgens de spreker geen goed legistiek werk. In de wet op het natuurbehoud van 12 juli 1973 zijn er 5 specifieke artikelen waarvan de overtreding strafbaar wordt gesteld ; in het voorliggende ontwerp gaat het om 39 artikelen. Niettemin zijn bepaalde overtredingen die strafbaar zijn onder de wet van 12 juli 1973 het in dit ontwerp van decreet niet meer. De spreker verwijst in dit verband naar artikel 51 en het hoofdstuk VI over de bescherming van plant- en diersoorten en hun levensgemeenschappen.

Dat ook het instandhouden van overtredingen en het verhinderen of bemoeilijken van het toezicht tot correctionele straffen kunnen leiden, getuigt volgens mevrouw Trees Merckx-Van Goey van een weinig genuanceerde visie op afdwinging en handhaving.

In het ontwerp van decreet is ook niet duidelijk aangegeven op welke overtredingen van decreetsbepalingen administratieve sancties van toepassing zullen zijn. In de memorie van toelichting wordt bij artikel 58 enkel een regeling met betrekking tot de administratieve sancties aangekondigd "in het kader van de globaliteit van het milieurecht".

Samenvattend vraagt de spreker dat een veel grotere duidelijkheid zou worden gecreëerd inzake de strafbepalingen. Bij het decreet inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen werd deze duidelijkheid wel ingebouwd. Ook de interuniversitaire commissie tot herziening van het milieurecht, de zogenaamde commissie Bocken, is van oordeel dat men de strafbare gedragingen best niet via zeer algemeen geformuleerde bepalingen omschrijft.

Voor de natuurverenigingen, die over een voordeursrecht beschikken, is het volgens de spreker belangrijk dat zij duidelijk weten wat strafbaar is en wat niet. De bestaande frustraties inzake afdwingbaarheid op het terrein zullen door het ontwerp van decreet, zoals het nu voorligt, niet worden weggenomen. Zo zal voor het instandhouden van overtredingen ook de correctionele verjaringstermijn gelden. Heeft men dan zoveel tijd nodig om overtredingen vast te stellen ? Indien men wil dat de rechterlijke macht dit decreet doet

naleven, zal men de tekst fundamenteel moeten verbeteren.

De minister antwoordt dat het artikel nog werd verduidelijkt en aangevuld naar aanleiding van de bedenkingen van de Raad van State. Verder laat hij opmerken dat in enkele decreten die dit ontwerp zijn voorafgegaan, zoals bijvoorbeeld het milieuvergunningendecreet en bodemsaneringsdecreet, gelijkaardige strafmaatregelen zijn opgenomen. Aan de rechter wordt in deze materies een vrij ruime arbitragemarge toegekend. De minister erkent dat het in de toekomst nodig kan zijn om de strafbepalingen uit de verschillende decreten te actualiseren.

In afwachting van de bespreking van het ontwerp van handhavingsdecreet, gebaseerd op het voorbereidend werk van de commissie Bocken, heeft de minister geoordeeld zich te moeten beroepen op een combinatie van klassieke strafbepalingen uit de wet op de stedenbouw en ruimtelijke ordening, het afvalstoffendecreet, het milieuvergunningen- en bodemsaneringsdecreet. Het uitdrukkelijk onderscheid dat in paragraaf 1 van artikel 58 tussen 1° en 2° wordt gemaakt betreft de ernst van de misdrijven. Er wordt meer belang gehecht aan de overtreding van de artikelen vermeld in punt 1° dan aan de overtreding van "overige maatregelen of voorschriften vastgesteld door of ter uitvoering van dit decreet".

De voorstellen van de commissie Bocken over handhaving zijn volgens de minister op sommige punten overigens erg vaag maar soms ook revolutionair. De commissie Bocken stelt immers onder meer administratieve sancties in de zin van een strafbepaling voor, wat tot op heden door de rechtsleer niet algemeen wordt aanvaard. Verder bevat het voorontwerp van de commissie heel verregaande toezichtsbevoegdheden en heel vage strafrechtelijke bepalingen. Het is volgens de minister te vroeg om de door de commissie Bocken voorgestelde combinatie van maatregelen in dit decreet op te nemen. Het gevaar is groot dat ze door het Arbitragehof zouden worden vernietigd.

De heer Bruno Tobback laat opmerken dat tijdens de bespreking van dit ontwerp van decreet in de commissie herhaaldelijk werd ingegaan op het al dan niet bindend karakter van sommige bepalingen en op de draagwijdte van sommige verbodsbepalingen. Het debat over de handhaving van het milieubeleid is volgens het lid noodzakelijk en interessant. Het overstijgt echter in ruime mate het debat over hoofdstuk IX van dit decreet.

De heer Dirk Van Mechelen, voorzitter, stelt voor dat mevrouw Trees Merckx-Van Goey haar opmerkingen in amendementen zou omzetten. Wat de discussie rond de strafbepalingen betreft, is de voorzitter eveneens van oordeel dat deze het debat rond dit ontwerp overstijgt. Er is wellicht nood aan een meer algemene evaluatie van de strafbepalingen die de Vlaamse decreetgever in decreten inschrijft.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey blijft bij haar stelling dat de algemene omschrijving in artikel 58 moet worden vervangen door nauwkeurig omschreven strafbepalingen. Uit de huidige tekst van artikel 58 blijkt nergens het onderscheid tussen 1° en 2° van paragraaf 1. Zoals de tekst nu is ontworpen, worden alle overtredingen genoemd in de eerste paragraaf met dezelfde correctionele straffen beteugeld. Er is dus geen verschil wat strafmaat en verjaringstermijn betreft. Het lid pleit ervoor dat de Vlaamse regering toch nog voor de eindstemming de noodzakelijke verfijningen aan deze strafbepalingen zou aanbrengen. Deze verbeteringen vragen heel wat studiewerk en kunnen niet snel via amendementen worden voorgesteld. Er is immers geen lijst beschikbaar van alle gebods- en verbodsbepalingen in het decreet.

Een amendement van de heren Leonard Quintelier, Freddy De Vilder, Jacky Maes en Bruno Tobback strekt ertoe in paragraaf 1, 1°, eerste streep, na de woorden "vastgesteld in" de woorden "of ter uitvoering van" in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Het betreft een correctie die de bepaling in 1° in overeenstemming brengt met deze in 2°.

Het amendement wordt aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 7 onthoudingen.

Artikel 59

De heer Jef Van Looy vraagt wie in de eerste alinea van paragraaf 2 met "de burgerlijke partij" wordt bedoeld.

De minister antwoordt dat iedereen die zich burgerlijke partij wil stellen belanghebbende moet zijn en zijn/haar schade moet kunnen bewijzen, anders is de burgerlijke partijstelling onontvankelijk. Dit geldt dus ook voor natuurverenigingen die zich burgerlijke partij wensen te stellen.

Amendementen van de heer Patrick Lachaert strekken ertoe in de eerste alinea van paragraaf 2

de woorden "de administratie bevoegd voor het natuurbehoud" te vervangen door de woorden "het openbaar ministerie" en de tweede alinea te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – nr. 5). In de verantwoording wordt gesteld dat de administratie nooit eigenmachtig kan beslissen de werkzaamheden op kosten van de veroordeelde te laten uitvoeren. Enkel het openbaar ministerie beschikt over deze bevoegdheid. De bepalingen in de tweede alinea behoren tot de volledige vrijheid van de rechter.

Het amendement wordt aangenomen met 14 stemmen bij 1 onthouding.

Het gewijzigde artikel wordt aangenomen met 14 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 60

De heer Johan Malcorps verwijst naar het advies van de Mina-Raad bij dit artikel. Daarin staat dat het statuut van "natuurwachter" nergens is geregeld.

De minister antwoordt dat binnen de afdeling Bos en Groen enerzijds en binnen de afdeling Natuur van Aminoal anderzijds er een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen bos- en natuurwachters.

Het artikel wordt aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 61 en 62

Bij de artikelen 61 en 62 worden geen opmerkingen geformuleerd.

Deze artikelen worden aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

HOOFDSTUK X

Wijzigings-, opheffings- en overgangsbepalingen

Artikelen 63 tot 66

Bij de artikelen 63 tot 66 worden geen opmerkingen geformuleerd.

Deze artikelen worden aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 67

De heer Johan Malcorps vraagt wat er gebeurt met de bestaande beheersplannen opgesteld in het kader van het bosdecreet. Er bestaat enige ongerustheid bij bosbeheerders over het feit dat alle beheersplannen moeten worden aangepast aan de natuurrichtplannen.

De minister stelt dat artikel 66 over de openbare bossen handelt. Wat deze bossen betreft, moet de overheid het beheersplan in overeenstemming brengen met het natuurrichtplan.

Voor de private bossen volgt uit de bepaling in artikel 67 dat de bestaande beheersplannen geldig blijven. De beheersplannen die worden goedgekeurd na de inwerkingtreding van het voorliggend ontwerp van decreet moeten echter in overeenstemming zijn met het natuurrichtplan.

Een amendement van de heer Patrick Lachaert strekt ertoe artikel 67 te schrappen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 2). Door de indiener wordt gesteld dat deze bepaling het bosdecreet ondergeschikt maakt aan het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu voor wat de bossen in particuliere eigendom betreft. Gelet op de gunstige ervaringen met het bosdecreet moet voor een gelijke behandeling van beide decreten worden gekozen.

De minister pleit voor het behoud van het artikel. De natuurrichtplannen die in uitvoering van dit decreet worden opgesteld, zullen uiteraard rekening houden met de beheersplannen opgesteld in uitvoering van het bosdecreet. De Vlaamse Hoge Bosraad wordt trouwens betrokken bij de opstelling van de natuurrichtplannen in de VEN-gebieden. Het kader wordt echter het natuurrichtplan.

Het amendement van de heer Lachaert wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5 bij 1 onthouding.

Een amendement van de heren Leonard Quintelier, Freddy De Vilder, Jef Van Looy, Jacky Maes en Bruno Tobback strekt ertoe in artikel 67 de woorden "van bepaalde doelstellingen" te vervangen door "bepaalde doelstellingen" (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Het betreft een tekstcorrectie.

Het amendement wordt met 15 stemmen aangenomen.

Het artikel wordt met 9 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikelen 68 tot 71

Bij de artikelen 68 tot 71 worden geen opmerkingen geformuleerd.

Deze artikelen worden aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 72

Amendementen met dezelfde strekking worden neergelegd door de heer Patrick Lachaert (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 3) en de heer Johan Sauwens (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Deze amendementen stellen voor de tekst van artikel 72 te vervangen door nieuwe bepalingen betreffende de onderlinge afstemming van het beheersplan voor beschermde landschappen enerzijds en het natuurrichtplan en het beheersplan van natuurreservaten anderzijds. In de verantwoording wordt gesteld dat landschappen kunnen worden beschermd omwille van hun natuurwetenschappelijke, historische, esthetische of sociaal-culturele waarde, zoals bepaald in artikel 5 van het decreet houdende bescherming van landschappen. De natuurwetenschappelijke waarde omvat daarbij niet alleen de natuur en het natuurlijk milieu zoals gedefinieerd in artikel 2 van het voorliggende ontwerp van decreet, maar ook aardkundige waarden, die betrekking hebben op geologie, geomorfologie, pedologie en die door projecten van natuurontwikkeling, zoals gedefinieerd in hetzelfde artikel 2, kunnen worden bedreigd, bijvoorbeeld door afgraving. Het gaat daarbij niet alleen om de intrinsieke aardkundige waarde, maar eveneens om de archeologische informatie, besloten in het bodemarchief (bodemprofielen, pollen, enzovoort). Het beheersplan voor een beschermd landschap moet volgens de indieners inderdaad worden afgestemd op het natuurrichtplan, maar enkel voor wat het deel van het natuurwetenschappelijke luik betreft dat betrekking heeft op het behoud van de natuur en het natuurlijk milieu.

Verder moet volgens de indieners de administratie bevoegd voor landschappen in de delen van beschermde landschappen die erkend zijn als natuurreservaten randvoorwaarden kunnen stellen

met het oog op het behoud van de aardkundige, cultuur-historische, esthetische en/of sociaal-culturele waarden, zoals geformuleerd in de doelstellingen van de bescherming als landschap.

De heer Bruno Tobback meent dat de vrees van de indieners van de amendementen ongegrond is. De natuurrichtplannen die worden opgesteld overeenkomstig de bepalingen van het voorliggende ontwerp van decreet zullen bijna uitsluitend betrekking hebben op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. Ze zullen in de regel geen maatregelen van bodemkundige aard bevatten. Het lid pleit voor het behoud van het artikel. Het bevat bepalingen die op een eenvoudige manier de onderlinge afstemming tussen het beheersplan van de beschermde landschappen en het natuurrichtplan regelen.

De amendementen van de heren Lachaert en Sauwens worden telkens met 7 stemmen tegen 8 verworpen.

Het artikel wordt met 8 stemmen bij 7 onthoudingen aangenomen.

Artikel 73

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 13 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen.

Artikel 73bis (nieuw)

De heer Johan Malcorps stelt bij amendement voor een nieuw artikel 73bis in te voegen dat luidt als volgt : "In afwachting van de afbakening van VEN en IVON worden in die bestemmingen op het gewestplan, waarbinnen het VEN en het IVON zonder gewestplanwijziging kunnen worden afgebakend, geen nieuwe ruilverkavelingen uitgevoerd." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5). Hierdoor kan volgens de indiener worden vermeden dat, in afwachting van de afbakening van VEN en IVON, bij nieuwe ruilverkavelingen enkel met de functie landbouw rekening zou worden gehouden. Hij verwijst in dit verband naar de hoorzitting met de vzw De Wielewaal.

De minister antwoordt dat bij de ruilverkavelingen van de jongste jaren steeds het principe van de multifunctionaliteit centraal staat. Dit betekent dat

naast landbouw ook rekening wordt gehouden met de andere functies van het gebied, zoals natuur en recreatie. Bovendien wordt een ruilverkaveling slechts doorgevoerd na een lange procedure, die gemiddeld vijftien jaar duurt. De minister acht daarom de kans klein dat zich problemen zouden stellen met nieuwe ruilverkavelingen in afwachting van de afbakening van VEN en IVON.

Het amendement van de heer Malcorps wordt met 1 stem tegen 10 bij 4 onthoudingen verworpen.

Artikel 74

De heer Johan Malcorps stelt vast dat er geen overgangsbepalingen zijn opgenomen voor de Ecologische Impulsgebieden. Eerder had de minister al laten weten dat het om tijdelijke projecten ging die zouden lopen tot de goedkeuring van het decreet betreffende het natuurbehoud. Hoewel deze impulsgebieden, waarin rond concrete projecten wordt samengewerkt met de private sector, eigen doelstellingen hebben, kan het lid begrip opbrengen voor de stelling dat de projecten nu moeten opgaan in de bredere afbakening van VEN en IVON. Hij vraagt de minister echter in werkmiddelen voor de Ecologische Impulsgebieden te blijven voorzien tot voor deze gebieden een natuurrichtplan of natuurinrichtingsproject is opgesteld.

De minister erkent de verdienste van de Ecologische Impulsgebieden. Het voorliggende ontwerp van decreet bevat echter een instrumentarium voor het gebiedsgericht beleid en het is de bedoeling dat waardevolle projecten daarin een plaats krijgen. Op het terrein zal er dus een overdracht gebeuren wanneer de natuurricht- en inrichtingsplannen worden goedgekeurd. Er is geen decretale onderbouw voor de Ecologische Impulsgebieden, zodat overgangsbepalingen volgens de minister overbodig zijn.

Het artikel wordt met 9 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

IV. TWEEDE LEZING

Op vraag van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, werd op 10 juli 1997 een tweede lezing gehouden over het gehele ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

De in eerste lezing aangenomen artikelen werden gepubliceerd in Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 6.

De amendementen voorgesteld door de Vlaamse regering op de in eerste lezing aangenomen artikelen werden gepubliceerd in Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 7.

Procedure

De heer Dirk Van Mechelen, voorzitter, wijst op de bepalingen van artikel 65 van het Reglement. Een lid van de regering heeft de tweede lezing over het gehele ontwerp van decreet gevraagd. In dit geval wordt in de commissie artikelsgewijs beraadslaagd over het gehele ontwerp van decreet en de door het betrokken lid van de regering ingediende nieuwe amendementen. Amendementen en subamendementen van leden van de commissie zijn onontvankelijk. Het subamendement van de heer Johan Sauwens op het amendement voorgesteld door de Vlaamse regering bij artikel 9 wordt om die reden door de voorzitter onontvankelijk verklaard.

De heer Johan Sauwens maakt voorbehoud bij deze interpretatie van het Reglement. Een volksvertegenwoordiger moet volgens het lid, bij een tweede lezing gevraagd door een lid van de regering, de door de regering ingediende amendementen kunnen subamenderen.

De heer Frans Wymeersch sluit zich hierbij aan. De amendementen die door de regering werden ingediend zijn volgens het lid een nieuw gegeven en moeten door de commissie op hun beurt geamendeerd kunnen worden.

Artikelen 1 tot 8

Deze artikelen worden aangenomen met dezelfde stemuitslag als in de eerste lezing.

Artikel 9

Een amendement voorgesteld door de Vlaamse regering strekt ertoe het in de eerste lezing verworpen artikel 9 opnieuw in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 7). In vergelijking met het oorspronkelijke artikel van het ontwerp van decreet wordt het tweede lid vervangen en een derde lid toegevoegd. In het nieuwe derde lid staat dat "de aanduiding van historisch permanent grasland in IVON of als habitat binnen de perimeter van

gebieden afgebakend volgens of in uitvoering van internationale verdragen, overeenkomsten en richtlijnen inzoverre deze buiten de bovengenoemde bestemmingscategorieën gelegen zijn, zal gebeuren na advies van een werkgroep opgericht binnen de Mina-raad conform de artikelen 4, 5 en 6 van het decreet van 29 april 1991 tot instelling van een Milieu- en Natuurraad."

Minister Theo Kelchtermans verwijst ter verantwoording naar de bespreking van het oorspronkelijke artikel 9. Daaruit bleek de bezorgdheid over de vrijheid van de agrarische bedrijfsvoering en het teeltplan in agrarische gebieden aangeduid als historisch permanent grasland in het IVON en in gebieden afgebakend volgens of in uitvoering van internationale verdragen, overeenkomsten en richtlijnen. De oplossing die nu in het derde lid wordt voorgesteld is volgens de minister in overeenstemming met de geest van het gehele ontwerp van decreet : voor horizontale maatregelen buiten de gebieden met een groene bestemming wordt naar overleg met de agrarische sector gestreefd. Het overleg zal bovendien gebeuren conform de bepalingen van het decreet tot instelling van de Mina-Raad.

De heer Johan Sauwens zegt te betreuren dat de meerderheidspartijen zich in belangrijke milieu-dossiers laten gijzelen door een belangenorganisatie van de agrarische sector. Het amendement voorgesteld door de minister is daar een illustratie van. Het instrumentarium van het ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud wordt meer en meer beperkt tot de groengebieden op het gewestplan. Dit is een gemiste kans en een inkrimping van de doelstellingen van het Vlaamse gewest inzake natuurbehoud. Problemen als biodiversiteit en verdroging beperken zich niet tot bepaalde bestemmingen op het gewestplan. Bovendien dateren de meeste gewestplannen van het begin van de jaren zeventig of vroeger. Op dat ogenblik waren de belangrijke natuurgebieden nog niet in kaart gebracht en was er onvoldoende terreinkennis. Toch worden vandaag de kernactiviteiten inzake natuurbehoud beperkt tot de groene bestemmingen op het gewestplan, waarvan sommigen op louter toevallige wijze werden afgebakend. Er wordt wel vaak verwezen naar de aangekondigde herstopperatie in het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, maar wellicht zal dezelfde belangenorganisatie gaan dwarsliggen als het op de goedkeuring van de eigenlijke structuurplannen aankomt. Het lid vreest dan ook dat de beloofde bijsturing van de gewestplannen er niet zal komen.

De spreker stelt verder dat vele individuele landbouwers dagelijks een belangrijke bijdrage leveren tot het vrijwaren van de kwaliteit van onze natuur. De strikte opdeling in landbouwgebieden en natuurgebieden in dit ontwerp van decreet is funest voor de gewenste integratie van het beleid inzake natuurbehoud. Het lid pleit daarom tegen het amendement van de minister en voor de schrapping van de tweede paragraaf van het oorspronkelijke artikel 9.

De heer Johan Malcorps vreest dat door de verwerping van enkele belangrijke artikelen in de eerste lezing, en door het opnieuw invraagstellen van het reeds wankel evenwicht tussen landbouw en natuur, het vertrouwen op het terrein is geschoonden. In de toekomst zal de uitvoering van dit kaderdecreet met de nodige argwaan worden gevolgd. Het lid herhaalt verder zijn eerdere voorstel om artikel 9 te schrappen : de bepaling in artikel 8 is voldoende duidelijk en volstaat in een hoofdstuk dat de algemene doelstellingen omschrijft. Het lid is voorstander van een goede verweving van landbouw- en natuuractiviteiten. Het heeft echter geen zin elk voorbehoud vanuit de landbouwsector in de decreetsbepalingen op te nemen. Dit is volgens het lid slecht legistiek werk. In de uitvoering van het decreet zijn er reeds voldoende mogelijkheden om ontheffingen te verlenen. De memorie van toelichting bij het oorspronkelijke artikel 9 is overigens erg duidelijk. Blijft deze toelichting, met de verwijzing naar de Biologische Waarderingskaart voor wat betreft het historisch permanent grasland, gelden ?

De spreker beoordeelt het wel als positief dat een werkgroep van de Mina-Raad advies zal uitbrengen over de aanduiding van het historisch permanent grasland en dat deze aangelegenheid niet wordt doorgeschoven naar het Forum Landbouw-Natuur. Het lid vraagt de minister te bevestigen dat een advies dat niet binnen de opgelegde termijn wordt uitgebracht, niet tot uitstel van de beslissing zal leiden en dat de uitgebrachte adviezen openbaar zullen zijn. Het lid laat verder opmerken dat reeds een werkgroep Natuur bestaat binnen de Mina-Raad. Zal er niettemin een nieuwe werkgroep worden opgericht ? Hoe zal die worden samengesteld ? Wat is de relatie en de werkverdeling tussen de werkgroep en het forum ? Is er overlapping of denkt de minister aan een integratie ?

De heer Leonard Quintelier repliceert dat men het ontwerp van decreet in zijn geheel moet bekijken. Het bevat belangrijke bepalingen over de verweving van natuur met andere functies en biedt heel wat mogelijkheden om de verweving te realiseren.

Buiten de GEN en GENO moet worden samengewerkt met andere functies en zal overleg worden gepleegd om de kwaliteit en kwantiteit van de natuur te vrijwaren en waar nodig te ontwikkelen. De door de minister voorgestelde wijziging van artikel 9 beantwoordt volledig aan dit belangrijke principe en dus aan de geest van het gehele ontwerp.

De heer Bruno Tobback herhaalt zijn standpunt dat het overleg binnen het Forum Landbouw-Natuur niet mag leiden tot een ondergraving van de rol van bestaande adviesorganen, zoals de Mina-Raad. De door de minister voorgestelde bepaling beantwoordt aan die bekommernis.

De heer Patrick Lachaert drukt zijn waardering uit voor het werk dat de commissie tijdens de eerste lezing verrichtte. Vertrekkende van het ontwerp van het decreet werden de bepalingen over de verhouding tussen landbouw en natuur zowel technisch als inhoudelijk bijgestuurd. Het lid zegt te betreuren dat deze moeilijke evenwichtsoefening door een drukingsgroep en door enkele leden van de meerderheid op de helling werd geplaatst.

De heer Frans Wymeersch stelt dat het ontwerp van decreet een stap in de goede richting is. Het komt in algemene zin tegemoet aan het gewettigde streven naar het behoud van de natuur enerzijds en de terechte vraag naar rechtszekerheid vanwege de landbouwsector anderzijds. Ondanks de lange voorbereidingstijd, de late indiening van het ontwerp van decreet bij het parlement en de snelle behandeling in commissie, kon een polarisatie tussen landbouw en natuur niet worden vermeden. Het lid stelt voor om in de tekst te expliciteren dat het om een unaniem advies van de werkgroep binnen de Mina-Raad moet gaan. Dit om te vermijden dat bij een verdeeld advies, bijvoorbeeld wegens onenigheid tussen de landbouworganisaties en de natuurverenigingen, geen beslissing kan worden genomen.

De minister verdedigt het voorgestelde amendement als een verbetering van het ontwerp van decreet. Het gaat concreet om vele hectaren historisch permanent grasland in de agrarische gebieden. Niemand betwist dat er in deze gebieden natuurwaarden aanwezig zijn en dat naar het behoud daarvan kan worden gestreefd. Er bestaat echter ongerustheid over de vrijheid van bedrijfsvoering en het teeltplan. Door het maken van een duidelijke afspraak over de aanduiding van historisch permanent grasland in de verwevingsgebieden kunnen betwistingen en conflicten tot een minimum worden beperkt. Er is bovendien een

decretale basis om overleg te plegen en oplossingen te zoeken voor nieuwe conflicten.

Het Forum Landbouw-Natuur werd opgericht om de dialoog en het overleg tussen landbouw en natuur aan te moedigen. In de toekomst zal dit overleg misschien ook met andere groepen, zoals bosbouw of recreatie, moeten gebeuren. Wie geen overleg wenst te plegen of op een confrontatie aanstuurt, zal volgens de minister op het terrein geen resultaten boeken. De lange voorbereidingstijd van dit ontwerp van decreet vindt onder meer zijn oorzaak in de noodzaak om over problemen te discussiëren alvorens een oplossing voor te stellen. Het forum is een tijdsgebonden experiment : de tijd zal uitwijzen welke mogelijkheden het biedt en of een meer structurele en organieke oplossing aangewezen is. De integratie met de werkgroep binnen de Mina-Raad is volgens de minister een mogelijke piste die in het verdere overleg kan worden bekeken.

Wat de werkwijze bij het uitbrengen van adviezen betreft, verwijst de minister naar het artikel 6 van het decreet tot instelling van de Mina-Raad en naar het huishoudelijk reglement van de Mina-Raad. Het reglement van de werkgroep zal door de Mina-Raad worden opgesteld en door de Vlaamse regering worden goedgekeurd. De minister kan hierover op dit ogenblik nog geen informatie geven. De samenstelling van de werkgroep moet volgens de minister wel op een evenwichtige en evenwaardige wijze gebeuren.

De verwijzing naar de Biologische Waarderingskaart in de memorie van toelichting blijft volgens de minister zijn draagwijdte behouden. Het is immers niet de bedoeling iets te wijzigen aan deze waarderingskaart.

De minister bevestigt tenslotte dat het ontwerp van decreet heel wat mogelijkheden biedt voor de verwevingsgebieden. De opgenomen maatregelen zijn breed geformuleerd. Ze kunnen beperkingen opleggen, zoals de bescherming van de bestaande natuur en natuurelementen ongeacht waar ze zich bevinden, en dus ook in het agrarisch cultuurlandschap, zoals in de memorie van toelichting staat.

Het amendement voorgesteld door de regering wordt met 11 stemmen tegen 2 bij 2 onthoudingen aangenomen.

Artikelen 10 tot 20

Deze artikelen worden aangenomen met dezelfde stemuitslag als in de eerste lezing.

Artikel 21

Een amendement van de regering strekt ertoe paragraaf 1 te vervangen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 7). Daarbij wordt opnieuw de oorspronkelijke tekst van de paragraaf voorgesteld, zij het dat het eerste lid van paragraaf 2 bij paragraaf 1 werd gevoegd. Deze samenvoeging werd tijdens de eerste lezing reeds aangenomen.

Het amendement wordt met 8 stemmen bij 7 onthoudingen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 8 stemmen bij 7 onthoudingen aangenomen.

Artikel 22

Een amendement van de regering strekt ertoe het artikel 22 opnieuw in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 7). De minister stelt voor de oorspronkelijke tekst van het artikel te behouden. De belangrijkste termijnen in het tweede, vijfde, zesde en achtste lid worden echter met dertig dagen verlengd en in het derde lid wordt het woord "colleges" vervangen door "gemeenteraden". Deze wijzigingen werden tijdens de eerste lezing door mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heren Leonard Quintelier, Bruno Tobback, Patrick Lachaert en Arnold Van Aperen voorgesteld (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 5).

Het amendement wordt met 8 stemmen bij 7 onthoudingen aangenomen.

Artikel 23

Een volgend amendement strekt ertoe de oorspronkelijke tekst van artikel 23 opnieuw in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 7). Een kleine wijziging betreft de opsomming in het zesde lid van paragraaf 2, waar de Vlaamse Hoge Bosraad nu ook uitdrukkelijk wordt vermeld.

De heer Johan Malcorps verwijst naar zijn eerder ingenomen standpunt wat dit artikel betreft : er is een veelheid aan procedures om gelijkaardige afbakeningen te realiseren. De complexiteit en het gebrek aan samenhang van de procedures ondergraaft het maatschappelijk draagvlak van dit decreet. Het meest in het oog springende is het ontbreken van een koppeling van de afbakeningsprocedure van GEN en GENO aan de wijziging van de gewestplannen. Kan de minister bevestigen dat op termijn naar een harmonisatie en integratie van de procedure inzake natuurbehoud en ruimtelijke ordening wordt gestreefd ? Dit kan volgens het lid gebeuren naar aanleiding van het aangekondigde ontwerp van decreet betreffende de organisatie van de ruimtelijke ordening.

De heer Johan Sauwens sluit zich hierbij aan en stelt dat ook het hanteren van voor de burger onbegrijpelijke begrippen, zoals GEN, GENO en IVON, het maatschappelijk draagvlak van dit ontwerp van decreet ondergraaft. Het lid betreurt dat niet werd ingegaan op zijn voorstel om ze te vervangen door meer toegankelijke begrippen.

De heer Patrick Lachaert sluit zich eveneens aan bij de opmerkingen van de heer Johan Malcorps. In een amendement dat hij samen met mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht in de eerste lezing voorstelde, werd de procedure uit het voorontwerp van decreet op de ruimtelijke ordening overgenomen. Het probleem van de onderlinge afstemming van de diverse procedures kan niet langer vooruit worden geschoven. Het lid pleit voor een gezamenlijke kaderprocedure waarnaar in de diverse decreten kan worden verwezen.

De spreker laat verder opmerken dat door de termijnen in artikel 22 aan te passen en ze in artikel 23 te behouden, er een verschillende termijn wordt gehanteerd voor het advies dat op gemeentelijk niveau kan worden uitgebracht. Het lid pleit er daarom voor de termijn in het derde lid van paragraaf 2 van artikel 23 eveneens op negentig dagen te brengen.

De heer Bruno Tobback zegt eveneens van mening te zijn dat bij de bespreking van een nieuw decreet op de ruimtelijke ordening een coördinatie moet gebeuren van de diverse procedures die raakvlakken hebben met de ruimtelijke ordening.

De heer Dirk Van Mechelen herinnert aan de conclusies van het werkgelegenheidsdebat in het Vlaams Parlement, waarin voor een vereenvoudi-

ging en een betere onderlinge afstemming van de procedures wordt gepleit.

De minister verwijst naar de eerdere bespreking van de artikelen 21 tot 23 en naar het onderscheid tussen de afbakening van GEN en GENO binnen of buiten de groengebieden. Artikel 22 omschrijft een lichtere procedure voor de afbakening in groengebieden, waarin het advies van de gemeente- en adviesraden echter een bijzonder belang krijgt. De gemeenteraden krijgen door de verlenging van de termijn tot negentig dagen de kans om hun eigen adviesraden en hun bevolking te raadplegen. Voor de afbakening buiten de groengebieden wordt in artikel 23 reeds in een ruimer openbaar onderzoek voorzien.

De procedure in de artikelen 21 en 22 is geïnspireerd op de momenteel geldende procedure voor de vaststelling van de gewestplannen. Het afbakeningsplan moet bovendien door de Vlaamse regering worden goedgekeurd. Op niveau van de regering kan een onderlinge afstemming gebeuren en kunnen concrete procedures op elkaar worden afgestemd. Een volledige koppeling aan de procedures van de ruimtelijke ordening zou volgens de minister de autonomie van het natuurbeleid in het gedrang kunnen brengen. Het initiatiefrecht ligt dan immers bij ruimtelijke ordening. Dit neemt volgens de minister niet weg dat er behoefte is aan een proceduredecreet waarin een aantal eenvoudige vuistregels worden opgenomen die voor alle procedures gelden.

Het amendement wordt met 8 stemmen bij 7 othoudingen aangenomen.

Artikel 30

Een amendement strekt ertoe het oorspronkelijke artikel 30, met de verwijzingen naar de artikelen 21 en 22, opnieuw in te voegen (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 7).

Het amendement wordt met 8 stemmen bij 7 othoudingen aangenomen.

Artikelen 31 tot 49

Deze artikelen worden met dezelfde stemuitslag als in de eerste lezing aangenomen.

Artikel 50

Een amendement van de regering strekt ertoe aan paragraaf 1 van artikel 50, waarin staat dat voor elk gebied dat behoort tot het IVON een natuurrichtplan wordt opgesteld, de volgende zin toe te voegen : "Dit gebeurt ook op analoge wijze, voor elk gebied gelegen binnen de perimeter van gebieden afgebakend volgens of in uitvoering van internationale verdragen, overeenkomsten of richtlijnen." (Stuk 690 (1996-1997) – Nr. 7). Het betreft volgens de minister vooral de vogelrichtlijn-, habitatrichtlijn- en Ramsar-gebieden. Het Vlaamse Gewest is gehouden tot naleving van zijn internationale verplichtingen en het is dan ook logisch dat een natuurrichtplan voor deze gebieden wordt opgesteld.

Voor wat de inhoud van dit plan betreft, verwijst de minister naar de memorie van toelichting bij artikel 50. Een natuurrichtplan voor het IVON omvat maatregelen te nemen door de overheid en stimulerende en ondersteunende maatregelen gericht op grondeigenaars en grondgebruikers. Aan deze laatsten kunnen geen maatregelen worden opgelegd. De minister suggereert dat in de werkgroep van de Mina-Raad, waarvan sprake in het nieuwe artikel 9, eventueel over deze natuurrichtplannen overleg kan worden gepleegd.

Het amendement wordt met 9 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Het gewijzigde artikel wordt met 9 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikelen 51 tot 74

Deze artikelen worden met dezelfde stemuitslag als in de eerste lezing aangenomen.

V. EINDSTEMMING

Het gehele ontwerp van decreet wordt met 8 stemmen bij 7 onthoudingen aangenomen.

VI. GOEDKEURING VAN HET VERSLAG

De commissie keurt het verslag van de bespreking van het ontwerp van decreet in de commissie goed.

De verslaggever,

Bruno TOBBACK

De voorzitter,

Dirk VAN MECHELEN

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**HOOFDSTUK I****Algemene bepalingen****Artikel 1**

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° organismen : flora, fauna en overige organismen andere dan de mens ;
- 2° biologische diversiteit : de variabiliteit onder levende organismen van allerlei herkomst, met inbegrip van, onder andere, terrestrische, mariene en andere aquatische ecosystemen en de ecologische complexen waarvan zij deel uitmaken ; dit omvat mede de diversiteit binnen soorten, tussen soorten en van ecosystemen ;
- 3° ecosysteem : het geheel van biotische en abiotische elementen die het samenleven van levende organismen in een bepaald gebied kenmerken ;
- 4° habitat : een land- of waterzone met bijzondere geografische, abiotische of biotische kenmerken, die zowel natuurlijk als half natuurlijk kan zijn, waarin een bepaalde soort leeft ;
- 5° historisch permanent grasland : is een half-natuurlijke vegetatie bestaande uit grasland gekenmerkt door het langdurige grondgebruik als graasweide, hooiland of wisselweide met ofwel cultuurhistorische waarde, ofwel een soortenrijke vegetatie van kruiden en grassoorten waarbij het milieu wordt gekenmerkt door aanwezigheid van sloten, greppels, poelen, uitgesproken microreliëf, bronnen of kwelzones ;
- 6° kleine landschapselementen : lijn- of puntvormige elementen met inbegrip van de bijhorende vegetaties waarvan het uitzicht, de structuur of de aard al dan niet resultaat zijn van menselijk handelen, en die deel uitmaken van de natuur zoals : bermen, bomen, bosjes, bronnen,

dijken, graften, houtkanten, hagen, holle wegen, hoogstamboomgaarden, perceelsrandbegroeiingen, sloten, struwelen, poelen, vee-drinkputten en waterlopen ;

- 7° natuur : de levende organismen, hun habitats, de ecosystemen waarvan zij deel uitmaken en de daarmee verbonden uit zichzelf functionerende ecologische processen, ongeacht of deze al dan niet voorkomen in aansluiting op menselijk handelen, met uitsluiting van de cultuurgewassen, de landbouwdieren en de huisdieren ;
- 8° natuurelement : elk afzonderlijk element dat natuur in de zin van dit decreet bevat ;
- 9° natuur in de bebouwde omgeving : de natuurelementen en soorten die voorkomen in samenhang met de stedelijke en bebouwde omgeving ;
- 10° natuurbehoud : het instandhouden, herstellen en ontwikkelen van de natuur en het natuurlijk milieu door natuurbescherming, natuurontwikkeling en natuurbeheer en het streven naar een zo groot mogelijke biologische diversiteit in de natuur ;
- 11° natuurbescherming : het geheel van de maatregelen gericht op natuurbehoud en tegen nadelige invloeden die kunnen ontstaan door menselijke activiteiten ;
- 12° natuurontwikkeling : het geheel van maatregelen gericht op het creëren van voorwaarden voor het tot stand komen of het herstel van natuur in een bepaald gebied ;
- 13° natuurbeheer : het regelen en sturend ingrijpen van de mens in de natuur en in het natuurlijk milieu, bewust niets doen inbegrepen, ten behoeve van het natuurbehoud ;
- 14° natuurkwaliteit : de bijdrage die een gebied of één of meerdere afzonderlijke natuurelementen, al of niet in onderlinge samenhang, levert of kan leveren aan de biologische diversiteit ;
- 15° natuurlijk milieu : het geheel van biotische en abiotische elementen, samen met hun ruimtelijke en ecologische kenmerken en processen die nodig zijn voor het behoud van de natuur in het Vlaamse Gewest ;
- 16° erkende terreinbeherende natuurvereniging : een privaatrechtelijk rechtspersoon waarvan

de statuten het natuurbehoud en/of de natuurbescherming als hoofdzakelijk en ondubbelzinnig doel bepalen, die gebieden beheert als natuurreservaat en als dusdanig op grond van dit decreet wordt erkend ;

17° soortenbehoud : het geheel van maatregelen gericht op het instandhouden, herstellen of ontwikkelen van populaties van soorten en ondersoorten ;

18° erkende beheerscommissie : een door de Vlaamse regering erkende vereniging van betrokkenen die het onderhoud en de bescherming van de natuurelementen binnen het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk (IVON) conform het goedgekeurd natuurrichtplan tot doel heeft ;

19° bestrijdingsmiddelen : werkzame stoffen en preparaten die een of meer werkzame stoffen bevatten, in de vorm waarin zij aan de gebruiker worden geleverd en bestemd om een schadelijk organisme te vernietigen, af te schrikken of onschadelijk te maken, de effecten daarvan te voorkomen of dit op andere wijze te bestrijden ;

20° waterrijke gebieden : gebieden met moerassen, vennen, veen- of plasgebieden, natuurlijk of kunstmatig, blijvend of tijdelijk, met stilstaand of stromend water, zoet, brak of zout, met inbegrip van zeewater, waarvan de diepte bij eb niet meer is dan zes meter ;

21° waterrijke gebieden van internationale betekenis : waterrijke gebieden die aangeduid zijn conform de Overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn, opgemaakt te Ramsar op 2 februari 1971 ;

22° administratieve overheid : het Vlaamse Gewest, de openbare instellingen die ervan afhangen, de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke instellingen die belast zijn met taken van openbaar nut en de andere besturen die onderworpen zijn aan het administratief toezicht van het Vlaamse Gewest ;

23° VEN : Vlaams Ecologisch Netwerk ;

24° GEN : Grote Eenheid Natuur ;

25° GENO : Grote Eenheid Natuur in Ontwikkeling ;

26° IVON : Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk ;

27° VLM : Vlaamse Landmaatschappij ;

28° ALT : Administratie bevoegd voor Land- en Tuinbouw ;

29° Mina-fonds : Fonds voor Preventie en Sanering inzake leefmilieu en natuur opgericht bij decreet van 23 januari 1991.

HOOFDSTUK II

Officiële structuren inzake natuurbeleid

AFDELING 1

De Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud

Artikel 3

De Vlaamse regering stelt een Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud in, hierna de Raad te noemen, samengesteld uit deskundigen inzake natuur. Zij bepaalt nadere regels inzake de samenstelling, de werking en het secretariaat van die Raad.

Artikel 4

De Raad heeft tot taak advies uit te brengen over alle aangelegenheden bedoeld in dit decreet.

De Raad brengt rechtstreeks advies uit aan de Vlaamse regering over alle natuurbehoudsaangelegenheden die zij hem voorlegt.

De Raad beraadslaagt en brengt advies uit over alle aangelegenheden bedoeld in dit decreet die door zijn voorzitter of ten minste vijf leden worden voorgelegd.

De Vlaamse regering stelt een huishoudelijk reglement vast op voorstel van de Raad.

AFDELING 2

Het Instituut voor Natuurbehoud

Artikel 5

Het Instituut voor Natuurbehoud, hierna het Instituut genoemd, heeft als opdracht ten behoeve van de Vlaamse regering :

- 1° alle passende, wetenschappelijke studies en onderzoeken te verrichten in verband met het natuurbehoud en het natuurlijk milieu ;
- 2° de Raad bij te staan in zijn opdracht ;
- 3° ondersteuning te verlenen bij het opstellen van het natuurbeleidsplan ;
- 4° het natuurrapport op te stellen, zoals bedoeld in artikel 10.

HOOFDSTUK III

Doelstellingen en planning van het natuurbeleid

AFDELING 1

Algemene doelstellingen van het natuurbeleid

Artikel 6

Onverminderd de bepalingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, is het beleid inzake natuurbehoud en de vrijwaring van het natuurlijk milieu gericht op de bescherming, de ontwikkeling, het beheer en het herstel van de natuur en het natuurlijk milieu, op de handhaving of het herstel van de daartoe vereiste milieukwaliteit en op het scheppen van een zo breed mogelijk maatschappelijk draagvlak, waarbij educatie en voorlichting van de bevolking inzake natuurbehoud wordt gestimuleerd.

Artikel 7

Het natuurbeleid is gericht op het nemen van alle maatregelen die nodig zijn voor de uitvoering van bepalingen die voortvloeien uit internationale overeenkomsten en verdragen betreffende het natuurbehoud.

Artikel 8

De Vlaamse regering neemt alle nodige maatregelen ter aanvulling van de bestaande regelgeving om over het gehele grondgebied van het Vlaamse Gewest de milieukwaliteit te vrijwaren die vereist is voor het behoud van de natuur en om het standstill-beginsel toe te passen zowel wat betreft de kwaliteit als de kwantiteit van de natuur.

Artikel 9

De maatregelen bedoeld in artikel 8, artikel 13 en Hoofdstuk VI kunnen beperkingen opleggen doch evenwel geen erfdienstbaarheden vaststellen die in absolute zin werken of handelingen verbieden of onmogelijk maken die met de uitvoeringsplannen, van kracht in de ruimtelijke ordening, overeenstemmen, noch in absolute zin de verwezenlijking van die plannen en hun bestemmingsvoorschriften verhinderen. Deze maatregelen kunnen beperkingen opleggen zoals de bescherming van de bestaande natuur en natuurelementen, zoals holle wegen, houtkanten, poelen, waterrijke gebieden, heiden en historisch permanent grasland, ongeacht waar deze zich bevinden.

De instandhouding van de natuur wordt beoogd maar de bedrijfsvoering en het teeltplan conform de ruimtelijke bestemming kan niet worden geregeld met uitzondering van het historisch permanent grasland in de groengebieden, parkgebieden, buffergebieden, bosgebieden, valleigebieden, brongebieden, natuurontwikkelingsgebieden, agrarische gebieden met ecologisch belang, agrarische gebieden met bijzondere waarde, VEN, IVON en binnen de perimeter van gebieden afgebakend volgens of in uitvoering van internationale verdragen, overeenkomsten en richtlijnen inzoverre grasland binnen deze perimeter als habitat is opgenomen.

De aanduiding van historisch permanent grasland in IVON of als habitat binnen de perimeter van gebieden afgebakend volgens of in uitvoering van internationale verdragen, overeenkomsten en richtlijnen inzoverre deze buiten de bovengenoemde bestemmingscategorieën gelegen zijn, zal gebeuren na advies van een werkgroep opgericht binnen de MINA-raad conform de artikelen 4, 5 en 6 van het decreet van 29 april 1991 tot instelling van een Milieu- en Natuurraad.

AFDELING 2

Het natuurrapport

Artikel 10

- § 1. Het natuurrapport wordt opgesteld als een wetenschappelijk rapport in het kader van het milieurapport bedoeld in artikel 2.1.3. van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. Het maakt er een herkenbaar maar integraal deel van uit.

Het dient tevens als inventarisatie bedoeld in artikel 7 van het Verdrag inzake biologische diversiteit, ondertekend in Rio de Janeiro op 5 juni 1992 en goedgekeurd bij decreet van 28 maart 1996.

- § 2. Het natuurrapport omvat in het bijzonder :

1° een beschrijving en evaluatie van de bestaande natuur in het Vlaamse Gewest ;

2° de te verwachten evolutie van deze natuur bij ongewijzigd en bij het door de Vlaamse regering voorgenomen beleid ;

3° de evaluatie van het voorbije beleid, waarbij expliciet gerapporteerd wordt over de afbakening van het VEN en IVON – de voortgang van de natuurrichtplannen zoals bedoeld in artikel 17 en artikel 27 van dit decreet.

- § 3. Het natuurrapport wordt opgesteld door het Instituut.

Bij het opstellen van het natuurrapport worden de administratieve overheid, de relevante overheidsorganen, wetenschappelijke instellingen en organisaties die vertegenwoordigd zijn in de MINA-Raad betrokken.

- § 4. De administratieve overheid stelt, hetzij op eenvoudig verzoek van het Instituut, hetzij uit eigen beweging, alle informatie en kennis waarover zij beschikt en die van nut kan zijn voor het opstellen van het natuurrapport ter beschikking van het Instituut.

- § 5. De Vlaamse regering kan nadere regels vaststellen met betrekking tot de aanvullende inhoud van het natuurrapport, de procedure van het opstellen, de openbaarmaking en het gebruik ervan.

AFDELING 3

Het natuurbeleidsplan

Artikel 11

- § 1. De Vlaamse regering stelt een algemeen beleidsplan vast voor het natuurbehoud en het behoud van het natuurlijk milieu.

Dit natuurbeleidsplan is een actieplan en kadert in het milieubeleidsplan bedoeld in artikel 2.1.7. en 2.1.11 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. De Vlaamse regering bepaalt de delen van het natuurbeleidsplan die bindend zijn voor de administratieve overheid.

Het natuurbeleidsplan kan te allen tijde door de Vlaamse regering geheel of gedeeltelijk worden herzien.

- § 2. Onverminderd de bepalingen van artikel 2.1.7 en 2.1.11 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid omvat het natuurbeleidsplan de volgende deelplannen :

- 1° het deelplan voor het gebiedsgericht beleid.

Dit deelplan bevat :

- 1) een nadere uitwerking van het gebiedsgericht beleid dat wordt ingebracht in het kader van het ruimtelijk beleid ;

- 2) een invulling van het VEN en het IVON, binnen de onderscheiden gebiedscategorieën ;

- 3) het deelplan kan ook voorstellen en acties bevatten voor de bevordering van kleine landschapselementen en groengebieden en bosgebieden conform de uitvoeringsplannen, van kracht in de ruimtelijke ordening, buiten het VEN en het IVON, voor de natuur in de bebouwde omgeving en voor de algemene natuurkwaliteit ;

- 2° een deelplan met betrekking tot de relatie tussen natuurdoelstellingen en milieukwaliteit in het VEN en in de groen-, park-, buffer- en bosgebieden van de uitvoerings-

plannen van kracht in de ruimtelijke ordening, waarin de doelstellingen, maatregelen en indien nodig bijzondere milieukwaliteitsnormen worden vastgelegd die betrekking hebben op de chemische, fysische, morfologische en hydrologische kenmerken van het natuurlijk milieu in relatie tot de natuurdoeltypen ;

- 3° een deelplan voor het behoud van de soorten waarin de doelstelling en de maatregelen inzake de bescherming van levende organismen worden vastgelegd.

In dit deelplan kunnen soortenbeschermingsplannen worden opgenomen met aanwijzing van de gebieden waarin deze van toepassing zullen zijn ;

- 4° een deelplan voor het doelgroepenbeleid. Daarin wordt de aard van de doelgroepen bepaald alsook de daarop betrekking hebbende doelstellingen, de initiatieven inzake educatie en voorlichting en de stimulerende maatregelen ;

- 5° een deelplan met betrekking tot de ondersteuning van de provinciale en lokale overheden.

Artikel 12

Onverminderd de bepalingen van artikel 2.1.9. van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid legt de Vlaamse regering het ontwerp van natuurbeleidsplan voor advies voor aan de Raad, gelijktijdig met de voorlegging aan de adviserende instanties bedoeld in artikel 2.1.9, § 1 van voormeld decreet alsook de door de Vlaamse regering aan te duiden organen. De bepalingen van artikel 2.1.9, § 6 en 2.1.11, § 1 en 2 van dat decreet zijn van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK IV

Algemene maatregelen ter bevordering van het natuurbehoud

Artikel 13

- § 1. De Vlaamse regering kan alle nodige maatregelen nemen voor het natuurbehoud, ten behoeve van de bestaande natuur ongeacht de

bestemming van het betrokken gebied, evenals voor de instandhouding van het natuurlijk milieu binnen de groen-, park-, buffer- en bosgebieden van de uitvoeringsplannen, van kracht in de ruimtelijke ordening, en meer bepaald voor :

- 1° de bescherming, de instandhouding, de ontwikkeling of het herstel van natuurlijke of deels natuurlijke habitats of ecosystemen, met inbegrip van de waterrijke gebieden van internationale betekenis ;
- 2° de bescherming, de instandhouding en ontwikkeling van natuurlijke of halfnatuurlijke vegetaties ;
- 3° de bescherming, de instandhouding en de ontwikkeling van de wilde inheemse fauna en flora en van de trekkende wilde diersoorten en hun habitats ;
- 4° de bescherming, de instandhouding en ontwikkeling van kleine landschapselementen ;
- 5° de bescherming, de instandhouding en ontwikkeling van de natuur in de bebouwde omgeving ;
- 6° het regelen van de toegang tot en het gebruik van het natuurlijke milieu.

- § 2. De maatregelen bedoeld in § 1 kunnen gericht zijn op het stimuleren van het natuurbeheer, het onderhoud, de natuurontwikkeling en kunnen, binnen de perken van de begroting, een financiële regeling vaststellen.

- § 3. De maatregelen bedoeld in § 1 kunnen het uitvoeren van bepaalde activiteiten verbieden of aan voorwaarden onderwerpen. Deze voorwaarden en activiteiten kunnen afhankelijk worden gemaakt van het verkrijgen van een vergunning. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot deze activiteiten of voorwaarden :

- 1° de wijze waarop, de omstandigheden waaronder of de plaats waar de activiteit kan worden uitgevoerd ;
- 2° het verlenen van een voorafgaande, schriftelijke vergunning of toestemming door een in het besluit aangewezen overheid ;
- 3° het voorafgaand, schriftelijk melden of kennisgeven van bepaalde activiteiten aan een bij besluit aangewezen overheid, die

binnen een bepaalde termijn de gevolgen van de voorgenomen activiteit beoordeelt ;

- 4° het herstel in de oorspronkelijke toestand of in een door het besluit aangegeven toestand na de beëindiging van de activiteit.

Artikel 14

Iedereen die handelingen verricht of hiertoe de opdracht verleent, en die weet of redelijkerwijze kan vermoeden dat de natuurelementen in de onmiddellijke omgeving daardoor kunnen worden vernietigd of ernstig geschaad, is verplicht om alle maatregelen te nemen die redelijkerwijze van hem kunnen worden gevergd om de vernietiging of de schade te voorkomen, te beperken of te herstellen.

Artikel 15

De Vlaamse regering stelt regels vast met betrekking tot het aanvragen, verlenen, weigeren, bekendmaken, intrekken en wijzigen van de vergunning of de toestemming, alsook met betrekking tot de adviesverlening, het openbaar onderzoek en het indienen, behandelen en bekendmaken van het beroep, alsook de schorsende werking van het beroep.

Als de beslissing over de vergunningsaanvraag niet binnen de voorziene termijn aan de aanvrager wordt toegezonden, wordt de vergunning geacht te zijn verleend.

Artikel 16

- § 1. Als voor een activiteit op grond van wetten, decreten of besluiten een vergunning of toestemming van de overheid, dan wel een kennisgeving of melding aan de overheid vereist is, draagt deze overheid er zorg voor door het opleggen van voorwaarden of het weigeren van de vergunning of toestemming dat er geen vermijdbare schade aan de natuur kan ontstaan.
- § 2. De Vlaamse regering kan voor bepaalde activiteiten of categorieën van activiteiten, voor bepaalde habitats of ecologische processen, of voor bepaalde soortengroepen, richtlijnen geven voor het beoordelen van het vermijdbare en onherstelbare karakter van de activiteit en voor de op te leggen voorwaarden, en voor

herstelmaatregelen inzake de schade aan de natuur en compensatiemaatregelen.

Buiten het VEN en in andere dan groengebieden, parkgebieden, buffergebieden en bosgebieden kan de Vlaamse regering een vergunning verlenen voor verplaatsing van kleine landschapselementen op voorwaarde dat de natuur in kwantiteit en in kwaliteit niet vermindert.

Binnen het IVON, in andere dan groengebieden, parkgebieden, buffergebieden en bosgebieden kan slechts vergunning voor verplaatsing van kleine landschapselementen worden verleend indien het kadert binnen een goedgekeurd natuurrichtplan.

- § 3. De in § 1 bedoelde overheid weigert de vergunning of toestemming indien de activiteit onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur kan veroorzaken in gebieden van het VEN bepaald overeenkomstig hoofdstuk V.

Als voor een activiteit als bedoeld in het eerste lid geen vergunning of toestemming maar wel een melding of kennisgeving is vereist, dient de aanvrager zich te gedragen naar de code van goede natuurpraktijk. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels inzake deze code van goede natuurpraktijk. De aanvrager of de persoon die de melding of de kennisgeving doet, toont aan dat de activiteit geen vermijdbare of onherstelbare schade aan de natuur zal veroorzaken.

- § 4. In afwijking op het bepaalde in § 3, kan een activiteit, die onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur veroorzaakt in het VEN, worden uitgevoerd om bijzonder gewichtige redenen van algemeen belang. In dit geval worden alle maatregelen genomen om de mogelijke schade te beperken en worden kwantitatieve en/of kwalitatieve compensatiemaatregelen opgelegd aan de aanvrager of de persoon die de melding of de kennisgeving verricht heeft, na advies van de administratie bevoegd voor het natuurbehoud.
- § 5. De beslissing van de overheid omtrent de vermijdbare of onherstelbare schade wordt met redenen omkleed.

De overheid deelt haar beslissing mee :

- 1° aan de aanvrager, op dezelfde wijze als de beslissing op de aanvraag wordt meege-deeld ;

2° aan de persoon die de melding of de kennisgeving heeft gedaan, bij ter post aangekende brief binnen een termijn van dertig dagen na de melding of kennisgeving.

HOOFDSTUK V

Gebiedsgericht beleid

AFDELING 1

Het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN)

Artikel 17

§ 1. Het Vlaams Ecologisch Netwerk is een samenhangend en georganiseerd geheel, van gebieden van de open ruimte waarin een specifiek beleid inzake het natuurbehoud, gebaseerd op de kenmerken en elementen van het natuurlijk milieu, de onderlinge samenhang tussen de gebieden van de open ruimte en de aanwezige en potentiële natuurwaarden wordt gevoerd.

De Vlaamse regering bakent binnen 5 jaar na de inwerkingtreding van dit decreet een effectief te realiseren oppervlakte van 125.000 ha af, en draagt zorg voor de totstandkoming van de natuurrichtplannen binnen de periode van 10 jaar na de inwerkingtreding van dit decreet.

§ 2. Het Vlaams Ecologisch Netwerk omvat de volgende onderdelen :

1° Grote Eenheden Natuur (GEN) : dit zijn gebieden die hetzij natuurelementen over een oppervlakte van minstens de helft van het gebied bevatten hetzij gebieden waarin een specifiek natuurelement met hoge natuurkwaliteit aanwezig is ;

2° Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling (GENO) : dit zijn gebieden die één of meer van de volgende kenmerken vertonen :

a) aanwezigheid van natuurelementen, verspreid over de oppervlakte van het gebied, waarvan de gezamenlijke oppervlakte echter kleiner kan zijn dan de helft van het gebied ;

b) aanwezigheid van belangrijke fauna- of floraelementen waarvan het voortbestaan moet worden ondersteund door de maatregelen inzake het grondgebruik ;

c) terreinen al dan niet door kunstmatige ingrepen tot stand gekomen, met belangrijke mogelijkheden voor natuurontwikkeling.

De GEN en de GENO omvatten gebieden met een duidelijke samenhang en een voldoende aaneengesloten oppervlakte.

Artikel 18

De administratieve overheid voert in het VEN, een beheer van de waterhuishouding gericht op de verwezenlijking van een duurzaam ecologisch functioneren van een watersysteem dat bij de bestaande of beoogde natuur behoort. In het bijzonder worden beoogd : het terugdringen van de risico's op verdroging, het herstel van verdroogde natuurgebieden en het beheer van de waterlopen gericht op het behoud en herstel van de natuurwaarden, zonder dat dit disproportionele gevolgen heeft voor de gebieden buiten het VEN.

Artikel 19

De Vlaamse regering bepaalt de projecten, plannen of activiteiten die plaatsvinden binnen het VEN, en projecten, plannen of activiteiten die op gebieden binnen het VEN een rechtstreekse hydrologische invloed hebben, waarvoor de initiatiefnemer of de beheerder van de betrokken waterloop of waterwinning in samenwerking met het Instituut hydrologische studies moet maken met inbegrip van ecologische impactstudies, met het oog op effectgerichte maatregelen en afstemming van de invloeden op de aanwezige en potentiële natuurelementen.

De regering bepaalt onder welke voorwaarden deze studies geïntegreerd worden in de vereiste milieueffectrapportage.

Artikel 20

De Vlaamse regering kan de gebiedscategorieën van het VEN, overeenkomstig de bepalingen van

dit decreet, aanduiden, waarbij de volgende bepalingen van toepassing zijn :

1° als GEN kunnen worden aangeduid, de groengebieden, parkgebieden, buffergebieden, bosgebieden, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen met als overdruk overstromingsgebied, wachtbekkens en de militaire domeinen op de uitvoeringsplannen met toepassing van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 en de beschermde duingebieden met toepassing van het decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen, inzonderheid artikelen 2 en 4.

2° als GENO kunnen worden aangeduid, de groengebieden, parkgebieden, buffergebieden en bosgebieden, en gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen met als overdruk overstromingsgebied en wachtbekkens op de uitvoeringsplannen en hun voorschriften met toepassing van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996, de beschermde duingebieden met toepassing van het decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen, inzonderheid artikelen 2 en 4, alsook delen die samenhangen met bovengenoemde bestemmingsgebieden van :

- de militaire domeinen ;
- de ontginningsgebieden die één van de in dit artikel genoemde bestemmingen als nabestemming hebben ;
- de valleigebieden, brongebieden, de agrarische gebieden met ecologisch belang, de agrarische gebieden met bijzondere waarde en de natuurontwikkelingsgebieden.

Artikel 21

§ 1. Voor de afbakening van een GEN of GENO gelegen in groen-, park-, buffer-, en bosgebieden, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen met als overdruk overstromingsgebieden, wachtbekkens evenals in beschermde duingebieden, inzonderheid artikel 2 en 4 stelt de Vlaamse regering een afbakeningsplan op, al dan niet in samenwerking met natuurlijke dan wel

publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen.

§ 2. De Vlaamse regering legt ook de nadere regels vast inzake de te volgen procedures. De beslissing tot het opmaken van het ontwerpplan wordt samen met de concrete procedure bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

§ 3. De Vlaamse regering stelt het ontwerp van het afbakeningsplan voorlopig vast, na advies van de Raad, de Vlaamse Hoge Bosraad en het Instituut, en voor de beoordeling van socio-economische gevolgen, na het advies van de ALT voor zover beroepslandbouw aanwezig is en van de betrokken drinkwatermaatschappij inzoverre er bestaande drinkwaterwinningen in voorkomen.

§ 4. Vanaf de voorlopige vaststelling van het ontwerp zijn de reglementaire bepalingen van artikelen 25 en 26 van toepassing.

Artikel 22

Binnen 10 dagen na de voorlopige vaststelling door de Vlaamse regering wordt aan elke betrokken gemeente, polder en/of watering advies over het ontwerpplan gevraagd.

De bezwaren en opmerkingen worden vóór het verstrijken van een termijn van 90 dagen na de beslissing van de Vlaamse regering toegezonden bij een ter post aangetekende brief of afgegeven tegen ontvangstbewijs.

De SERV, de MINA-Raad, de bestendige deputatie, de gemeenteraden en de door de Vlaamse regering aan te wijzen administraties en instellingen, de Raad en het Instituut maken hun advies over aan de Administratie bevoegd voor het Natuurbehoud binnen dezelfde termijn.

Na deze termijn kunnen geen adviezen meer worden uitgebracht.

Alle bezwaren, opmerkingen en adviezen worden gecoördineerd door de Administratie bevoegd voor het Natuurbehoud die binnen de 180 dagen na de voorlopige vaststelling van het ontwerp gemotiveerd advies uitbrengt bij de regering.

Op gemotiveerd verzoek van de bevoegde administratie binnen een termijn van 30 dagen voor het verstrijken van de 180 dagen beslist de minister

over de verlenging met 60 dagen van de termijn waarbinnen de bevoegde administratie haar advies diende uit te brengen.

Bij gebrek aan een beslissing binnen een termijn van 15 dagen na ontvangst van het verzoek wordt de verlenging toegekend.

Binnen de 240 dagen na de voorlopige vaststelling stelt de regering het plan vast, behoudens de hogervermelde verlenging.

Het definitief vastgestelde plan wordt in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

Het plan treedt in werking 15 dagen na zijn bekendmaking.

Artikel 23

- § 1. Om een GEN of GENO te kunnen afbakenen binnen de gebieden zoals opgesomd in artikel 20, behoudens de in artikel 21 vermelde gebieden, stelt de Vlaamse regering een afbakeningsplan op.
- § 2. De afbakeningsprocedure verloopt zoals bepaald in artikel 21.

Na de voorlopige vaststelling onderwerpt de Gouverneur het ontwerpplan aan een openbaar onderzoek dat wordt aangekondigd door aanplakking in elke betrokken gemeente, door een bericht in het Belgisch Staatsblad en in ten minste drie dagbladen die in het Gewest worden verspreid. De begin- en einddatum van het onderzoek worden in deze aankondiging vermeld.

Na de aankondiging wordt het ontwerpplan gedurende 60 dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis van elke betrokken gemeente.

De bezwaren en opmerkingen worden voor het verstrijken van die termijn aan de Gouverneur toegezonden bij een ter post aangetekende brief of afgegeven tegen ontvangstbewijs.

Bezwaren kunnen ook mondeling meegedeeld worden aan de burgemeester of zijn gemachtigde ambtenaar die hiervan een proces-verbaal opmaakt.

De SERV, de MINA-Raad, de gemeenteraden en de door de Vlaamse regering aan te wijzen administraties en instellingen, de Raad, de Vlaamse Hoge Bosraad en het Instituut bezorgen hun advies binnen dezelfde termijn.

Na deze termijn kunnen geen adviezen meer worden uitgebracht.

De bestendige deputatie van de betrokken provincies coördineert alle bezwaren, opmerkingen en adviezen en brengt binnen 60 dagen na het einde van het openbaar onderzoek gemotiveerd advies uit bij de regering.

Dit advies bevat desgevallend een meerderheids- en een minderheidsstandpunt.

Op gemotiveerd verzoek van de bestendige deputatie binnen een termijn van 15 dagen na het einde van het openbaar onderzoek beslist de Vlaamse regering over de verlenging met 60 dagen van de termijn van 60 dagen waarbinnen de bestendige deputatie zijn advies diende uit te brengen.

Bij gebrek aan een beslissing binnen een termijn van 15 dagen na ontvangst van het verzoek wordt de verlenging geacht te zijn toegekend.

Binnen 210 dagen na de begindatum van het openbaar onderzoek stelt de Vlaamse regering het plan vast behoudens de hogervermelde verlenging.

Het definitief vastgestelde plan wordt in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt. Het plan treedt in werking 15 dagen na zijn bekendmaking.

Artikel 24

- § 1. Een afbakeningsplan van GEN of GENO kan te allen tijde, binnen de bestemmingsgrenzen van artikel 20, worden herzien. De bepalingen betreffende het opmaken van een plan zijn eveneens van toepassing op de herziening ervan.
- § 2. Het in herziening gestelde plan blijft gelden tot het herziene plan definitief in werking treedt.

Artikel 25

§ 1. In de GEN neemt de Vlaamse regering de nodige maatregelen om, bij voorrang ten opzichte van de andere functies, de natuur en het natuurlijk milieu, te behouden, te herstellen en te ontwikkelen. Naast de maatregelen vermeld in hoofdstuk IV en afdeling 4 van dit hoofdstuk hebben deze maatregelen betrekking op :

1° het bevorderen van een natuurgerichte bosbouw en het instellen van bosreservaten, in overeenstemming met de bepalingen van het bosdecreet ;

2° het behouden, herstellen en/of op natuurelementen met een hoge natuurkwaliteit afstemmen van de waterhuishouding, onder meer de waterkwaliteit, de waterkwantiteit en de natuurlijke structuur van de waterlopen en hun randzones, zonder dat dit disproportionele gevolgen heeft op de omliggende gebieden ;

3° het beschermen van de insijpelingsgebieden van het grondwater ;

4° het behouden en herstellen van het micro-reliëf en de structuur van het landschap ;

5° het recreatieve medegebruik ;

6° het agrarisch medegebruik.

§ 2. Er wordt overeenkomstig artikel 48, voor elk gebied van de GEN een natuurrichtplan opgesteld. Het goedgekeurd natuurrichtplan kan de ontheffingen van de verbodsbepalingen in algemene zin, zoals die bedoeld onder § 3, 2°, alsook de specifieke bepalingen bedoeld in artikel 15, § 4 en § 5, derde en vijfde lid van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, alsook de uitwerking van specifieke bepalingen zoals die bedoeld in artikel 25, § 1 van dit decreet bevatten.

Dit natuurrichtplan kan ook binnen de GEN een perimeter bevatten waarbinnen het recht van voorkoop kan worden uitgeoefend conform artikel 37.

§ 3. In de GEN gelden de volgende voorschriften :

1° het gebruik van meststoffen wordt geregeld overeenkomstig het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen ;

2° behoudens individuele ontheffing, verleend door de administratie bevoegd voor het natuurbehoud of algemene ontheffing, is het verboden :

1) bestrijdingsmiddelen te gebruiken. Dit verbod geldt niet voor de percelen van de landbouwbedrijven waar in het kader van artikel 15, § 5, lid twee en vier, van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, een ontheffing geldt ; noch voor de percelen van landbouwbedrijven die onder de bepalingen van artikel 14 of artikel 15, §§ 1 tot 4 en § 6 van bovengenoemd decreet vallen ; noch voor gronden die louter om de reden dat deze verworven zijn in de periode tussen de aangifte 95 en de inwerking-treding van het mestdecreet niet onder de toepassing van hogervermelde ontheffing vallen, behalve in bepaalde gevallen aangeduid door de Vlaamse regering, waarbij de modaliteiten of middelen nader kunnen worden gespecificeerd zonder nochtans tot een volledig verbod te kunnen overgaan ;

2) behoudens in toepassing van een goedgekeurd beheersplan conform het bosdecreet van 13 juni 1990, de vegetatie, met inbegrip van meerjarige cultuurgewassen of van kleine landschapselementen te wijzigen ;

3) het reliëf van de bodem te wijzigen ;

4) werkzaamheden uit te voeren die rechtstreeks of onrechtstreeks het grondwaterpeil verlagen, alsook maatregelen die de bestaande ont- en afwatering versterken ;

5) de structuur van de waterlopen te wijzigen.

De Vlaamse regering bepaalt na advies van de Raad en de MINA-Raad, de voorwaarden en de procedure, de termijn en de beroepsproce-

dure tot het verlenen van ontheffingen zoals bedoeld in § 3, 2° van dit artikel.

De Vlaamse regering kan onverminderd de toepassing van artikelen 18 en 19 voor de bestaande vergunde drinkwaterwinningen en de bijhorende vergunde capaciteit een algemene ontheffing verlenen op de verbodsbepaling inzake het uitvoeren van werkzaamheden die rechtstreeks of onrechtstreeks het grondwaterpeil verlagen.

Artikel 26

- § 1. In de GENO neemt de Vlaamse regering de nodige maatregelen om, rekening houdend met de overige functies in het gebied, de natuur en het natuurlijk milieu te behouden, te herstellen en te ontwikkelen.

Naast de maatregelen vermeld in hoofdstuk IV en afdeling 4 van dit hoofdstuk kunnen deze maatregelen betrekking hebben op :

- 1° het bevorderen van een natuurgerichte bosbouw en het instellen van bosreservaten, in overeenstemming met de bepalingen van het bosdecreet ;
- 2° het behouden, herstellen en/of op natuurelementen met een hoge natuurkwaliteit afstemmen van de waterhuishouding, onder meer de waterkwaliteit, de waterkwantiteit en de natuurlijke structuur van de waterlopen en hun randzones zonder dat dit disproportionele gevolgen heeft voor de omliggende gronden ;
- 3° het beschermen van de insijpelingsgebieden van het grondwater ;
- 4° het behouden of herstellen van het micro-reliëf en de structuur van het landschap ;
- 5° het beheer van de natuurwaarden gedurende of na afloop van de economische of andere activiteiten die in het gebied plaatsvinden ;
- 6° het recreatieve medegebruik ;
- 7° het agrarisch medegebruik.

- § 2. Voor elk gebied van de GENO wordt een natuurrichtplan opgesteld, overeenkomstig

artikel 48. Het goedgekeurd natuurrichtplan kan de ontheffingen van de verbodsbepalingen in algemene zin, zoals die bedoeld onder § 3, 2° alsook de specifieke bepalingen bedoeld in artikel 15, § 4 en § 5, derde en vijfde lid van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, alsook de uitwerking van specifieke bepalingen zoals die bedoeld in artikel 26, § 1 bevatten.

Dit natuurrichtplan kan binnen de GENO een perimeter bevatten waarbinnen het recht van voorkoop kan worden uitgeoefend conform artikel 37.

- § 3. In de GENO gelden de volgende voorschriften :

1° het gebruik van meststoffen wordt geregeld overeenkomstig het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen ;

2° behoudens individuele ontheffing zoals bedoeld in § 2, verleend door de administratie bevoegd voor het natuurbehoud of algemene ontheffing, is het verboden :

1) bestrijdingsmiddelen te gebruiken. Dit verbod geldt niet voor de percelen van de landbouwbedrijven waar in het kader van artikel 15, § 5, lid twee en vier, van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, een ontheffing geldt ; noch voor de percelen van landbouwbedrijven die onder de bepalingen van artikel 14 of artikel 15, §§ 1 tot 4 en § 6 van bovengenoemd decreet vallen ; noch voor gronden die louter om de reden dat deze verworven zijn in de periode tussen de aangifte 95 en de inwerkingtreding van het mestdecreet niet onder de toepassing van hogervermelde ontheffing vallen, behalve in bepaalde gevallen aangeduid door de Vlaamse regering, waarbij de modaliteiten of de middelen nader kunnen worden gespecificeerd zonder nochtans tot een volledig verbod te kunnen overgaan ;

2) behoudens in toepassing van een goedgekeurd beheersplan conform het bosdecreet van 13 juni 1990, de vegetatie,

met inbegrip van meerjarige cultuurge-
wassen, of van kleine landschapsele-
menten te wijzigen ;

- 3) het reliëf van de bodem te wijzigen ;
- 4) werkzaamheden uit te voeren die recht-
streeks of onrechtstreeks het grondwa-
terpeil verlagen, alsook maatregelen die
de bestaande ont- en afwatering ver-
sterken ;
- 5) de structuur van de waterlopen te wijzi-
gen.

De Vlaamse regering bepaalt na advies van de Raad en de MINA-Raad, de voorwaarden en de procedure, de termijn en de beroepsproce-
dure tot het verlenen van ontheffingen op de
voorschriften bedoeld in zoals bedoeld in § 3,
2° van dit artikel.

De Vlaamse regering kan onverminderd de
toepassing van artikelen 18 en 19 voor de
bestaande vergunde drinkwaterwinningen en
de bijhorende vergunde capaciteit een alge-
mene ontheffing verlenen op de verbodsbepa-
ling inzake het uitvoeren van werkzaamheden
die rechtstreeks of onrechtstreeks het grond-
waterpeil verlagen.

AFDELING 2

Het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk

Artikel 27

Het IVON is een geheel van gebieden waarin de
administratieve overheid zorg draagt voor het
behoud van de aanwezige natuurwaarden, maatre-
gelen neemt ter bevordering en versterking van die
natuurwaarden, alsook stimulerende maatregelen
neemt ter bevordering van de biologische diversi-
teit.

Deze maatregelen mogen de landbouw- en bos-
bouwexploitatie binnen het daartoe bestemd
gebied niet regelen, tenzij via het instrument van
de beheersovereenkomsten conform artikelen 45
en 46.

Het IVON omvat de volgende onderdelen :

- 1° natuurverwevingsgebieden : dit zijn aaneenge-
sloten gebieden waarin verschillende functies
voorkomen en die gekenmerkt zijn door de aan-
wezigheid van hoge natuurwaarden, waarvan de
duurzaamheid kan worden bereikt door het
realiseren van het standstill-beginsel, het
instandhouden en herstellen van de structuur-
kenmerken van de waterlopen, het instandhou-
den en herstellen van de waterhuishouding, het
reliëf en de bodem en het bevorderen van het
onderhoud en de ontwikkeling van de natuur-
waarden.

Als natuurverwevingsgebied kunnen worden
aangeduid alle in artikel 20, 2° aangeduide
gebieden alsook de landschappelijk waardevolle
agrarische gebieden en recreatiegebieden met
toepassing van het decreet betreffende de ruim-
telijke ordening gecoördineerd op 22 oktober
1996.

De Vlaamse regering bakent binnen 5 jaar na
de inwerkingtreding van dit decreet een effec-
tief te realiseren oppervlakte van 150.000 ha
natuurverwevingsgebieden af en draagt zorg
voor de totstandkoming van de natuurrichtplan-
nen binnen een periode van 10 jaar na de inwer-
kingtreding van dit decreet.

- 2° natuurverbindingsgebieden : dit zijn gebieden
die ongeacht hun oppervlakte van belang zijn
voor de migratie van planten en dieren tussen
de gebieden van het VEN en/of natuurreserva-
ten en die strook- of lijnvormig zijn met een
aaneenschakeling van kleine landschapselemen-
ten.

Artikel 28

- § 1. In de natuurverwevingsgebieden is de admini-
stratieve overheid ertoe gehouden de nodige
maatregelen te nemen om, zonder dat dit dis-
proportionele gevolgen heeft voor de overige
functies in het gebied, de bestaande natuur te
beschermen en te ontwikkelen, onder meer
door bij de uitvoering van het beleid van de
overheid zorg te dragen voor :

- 1° het behoud van de kwaliteit van de habi-
tats en de kwantiteit van de natuurwaar-
den ;
- 2° het behoud van een voor de natuurwaar-
den gunstige waterhuishouding en het
tegengaan van risico van verdroging en van
aantasting van reliëf en bodem ;

3° binnen de groen-, park-, buffer- en bosgebieden van de uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening, het behoud van een voor de natuurwaarden gunstige waterhuishouding, het tegengaan van risico van verdroging en van aantasting van reliëf en bodem evenals het herstel hiervan ;

4° het behoud of het herstel van voor de natuur gunstige structuurkenmerken van de waterlopen.

§ 2. Naast de maatregelen vermeld in hoofdstuk IV en afdeling 4 van dit hoofdstuk kunnen ten aanzien van de eigenaars en grondgebruikers, in het kader van dit decreet slechts stimulerende maatregelen worden genomen ter bevordering van :

1° een natuurgerichte bosbouw en ecologisch verantwoorde bebossing, in overeenstemming met de bepalingen van het bosdecreet ;

2° de bescherming en het beheer van de vegetatie van kleine landschapselementen, de fauna en de flora ;

3° het behoud van een voor de natuur gunstige waterhuishouding, en het tegengaan van risico van verdroging, en van aantasting van reliëf en bodem zonder dat dit disproportionele gevolgen heeft voor de overige functies ;

4° binnen de groen-, park-, buffer- en bosgebieden van de uitvoeringsplannen, van kracht in de ruimtelijke ordening, het behoud van een voor de natuur gunstige waterhuishouding en het tegengaan van risico van verdroging, en van aantasting van reliëf en bodem en het herstel hiervan zonder dat dit disproportionele gevolgen heeft voor de omliggende gebieden ;

5° het behoud of het herstel van voor de natuur gunstige structuurkenmerken van de waterlopen ;

6° de totstandkoming van een verenigbaar recreatief medegebruik.

Artikel 29

§ 1. Naast de maatregelen vermeld in hoofdstuk IV en afdeling 4 van dit hoofdstuk, kunnen in de natuurverbindingsgebieden ten aanzien van eigenaars en grondgebruikers slechts stimulerende maatregelen genomen worden gericht op :

1° inrichting met het oog op het instandhouden of verbeteren van de verbindingsfunctie ;

2° onderhoud, ontwikkeling en beheer van de kleine landschapselementen en overige verbindingselementen met inbegrip van waterlopen ;

3° de instandhouding en de ontwikkeling van de bestaande natuurelementen.

§ 2. Voor het beheer en de ontwikkeling van kleine landschapselementen kunnen in relatie tot het natuurrichtplan conform artikel 50, premies worden verleend door het Gewest, de betrokken provincie(s) en de betrokken gemeente(n), in de volgende procentuele verhouding : 25 percent door het Gewest, 7,5 percent door de provincie en 7,5 percent door de gemeente. Als de aanvrager een erkende terreinbeherende natuurvereniging of een erkende beheerscommissie is, worden de bedragen verdubbeld.

De Vlaamse regering bepaalt de erkenningsvoorwaarden en -procedure van de beheerscommissies alsook de procedure inzake de toekenning van de premies.

Artikel 30

Om een gebied aan te duiden als deel van het IVON, stelt het Gewest een afbakeningsplan op.

De afbakening verloopt volgens de procedure bepaald in artikel 21 behoudens § 4 en artikel 22.

Artikel 31

§ 1. Een afbakeningsplan van een deel van IVON kan te allen tijde binnen de bestemmingsgren-

zen van artikel 27 worden herzien. De bepalingen betreffende het opmaken van een plan zijn eveneens van toepassing op de herziening ervan.

- § 2. Het in herziening gestelde plan blijft gelden tot het herziene plan definitief in werking treedt.

AFDELING 3

Natuurreservaten

Artikel 32

De Vlaamse regering kan terreinen die van belang zijn voor het behoud en ontwikkeling van de natuur of voor het behoud en de ontwikkeling van het natuurlijk milieu, aanwijzen of erkennen als natuurreservaat.

In deze natuurreservaten wordt, via een aangepast beheer, een natuurstreefbeeld behouden of ontwikkeld.

Artikel 33

Een Vlaams natuurreservaat is een beschermd gebied dat, na advies van de Raad, door de Vlaamse regering wordt aangewezen op gronden die het Vlaamse Gewest in eigendom of in huur heeft of die het daartoe ter beschikking worden gesteld.

Een erkend natuurreservaat is een beschermd gebied, niet bedoeld onder het eerste lid, dat na advies van de Raad door de Vlaamse regering wordt erkend op verzoek van de eigenaar en/of diegene die het gebruiksrecht heeft, mits beider toestemming, of van de beheerder, mits de eigenaar ermee instemt.

Voor elk natuurreservaat, kan binnen de groengebieden en bosgebieden of het VEN, een uitbreidingszone vastgesteld worden waarbinnen onder meer het recht van voorkoop van toepassing is conform artikel 37.

Artikel 34

- § 1. Voor elk natuurreservaat ingesteld krachtens dit decreet wordt een beheersplan opgesteld.

Het beheersplan vermeldt de maatregelen die worden getroffen voor het beheer en de inrichting van het gebied, waarbij voor redenen van natuurbehoud en natuureducatie kan worden afgeweken van de voorschriften van dit decreet, inzonderheid van artikel 35.

In het beheersplan worden eveneens bepalingen inzake het recreatieve en educatieve medegebruik opgenomen voor zover dit medegebruik inpasbaar is in de doelstelling van het natuurreservaat.

- § 2. Voor elk Vlaams natuurreservaat wijst de Vlaamse regering de ambtenaar van de administratie bevoegd voor het natuurbehoud aan die met het beheer ervan belast is. Deze ambtenaar stelt het beheersplan op, dat aan de regering ter goedkeuring wordt voorgelegd.

- § 3. Voor elk Vlaams natuurreservaat of voor een groep van Vlaamse natuurreservaten, stelt de Vlaamse regering een adviescommissie in, die wordt voorgezeten door een lid van de Raad en waarin elke betrokken gemeente vertegenwoordigd is.

De adviescommissie heeft als taak de ambtenaar bedoeld in § 2 bij te staan door het verstrekken van adviezen en voorstellen inzake het beheer, het opstellen van het beheersplan alsook het stimuleren van het onderzoek en de educatie met betrekking tot de natuur in het natuurreservaat of in de groep van natuurreservaten.

Artikel 35

Binnen de natuurreservaten is het verboden, behoudens ontheffing in het goedgekeurd beheersplan :

- 1° individuele of groepssporten en groepsspelen te beoefenen ;
- 2° gemotoriseerde voertuigen te gebruiken of achter te laten, behoudens de voertuigen nodig voor het beheer ;
- 3° keten, loodsen, tenten of andere constructies te plaatsen, zelfs tijdelijk ;
- 4° de rust te verstoren of reclame te maken op welke wijze ook ;

- 5° de dieren te doden, te jagen of te vangen en op welke wijze ook hun jongen, eieren, nesten of schuilplaatsen te storen of te vernietigen ;
- 6° bomen en struiken weg te nemen, te kappen, te ontwortelen of te verminken en het plantendek of de planten op enige wijze te vernietigen of te beschadigen ;
- 7° opgravingen, boringen, grondwerkzaamheden of exploitatie van materialen te verrichten, welk werk ook uit te voeren dat de aard van de grond, het uitzicht van het terrein, de bronnen en het hydrografisch net zou kunnen wijzigen, boven- of ondergrondse leidingen te leggen en reclameborden en aanplakbrieven te plaatsen ;
- 8° vuur te maken en afval te storten ;
- 9° bestrijdingsmiddelen te gebruiken ;
- 10° meststoffen te gebruiken, met uitzondering van de natuurlijke uitscheiding als gevolg van extensieve begrazing ;
- 11° het waterpeil te wijzigen en op kunstmatige wijze water te lozen.

Deze maatregelen kunnen evenwel geen erfdienstbaarheden opleggen op de omliggende gebieden.

De Vlaamse regering kan, in het belang van het natuurbehoud, de volksgezondheid of het wetenschappelijk onderzoek, ter voorkoming van disproportionele schade ontheffing verlenen van de in dit artikel bedoelde verbodsbepalingen.

Artikel 36

- § 1. De Vlaamse regering stelt de voorwaarden vast waaronder de terreinen van private personen of van rechtspersonen andere dan het Vlaamse Gewest of de Staat erkend kunnen worden als natuurreservaat.
- § 2. In de agrarische gebieden en de landschappelijk waardevolle agrarische gebieden kunnen natuurreservaten erkend worden als voldaan wordt aan de volgende criteria :
 - 1° ofwel zijn het gronden die een actuele hoge natuurwaarde hebben en weinig geschikt zijn voor normaal landbouwgebruik in de betrokken landbouwstreek en

waarvan de erkenning de agrarische structuur niet aantast ;

- 2° ofwel zijn het gebieden met een hoge actuele of potentiële natuurwaarde en lage landbouwwaarde die in het kader van een goedgekeurd ruilverkavelingsplan of een goedgekeurd richtplan van een landinrichtingsproject hiertoe zijn aangewezen en waarvan de erkenning de agrarische structuur niet aantast.

- § 3. In de valleigebieden, de brongebieden, de agrarische gebieden met ecologisch belang of agrarische gebieden met bijzondere waarde buiten het VEN kan de Vlaamse regering specifieke criteria voor erkenning vaststellen.
- § 4. In afwijking van § 2 komen alle bij de inwerkingtreding van dit decreet erkende natuurreervaten en erkende natuurreservaten op terreinen die met een aankoopsubsidie van het Vlaamse Gewest werden aangekocht, in aanmerking voor verlenging, ongeacht de criteria van § 2.
- § 5. De erkenning van een reservaat is geldig voor een periode van 27 jaar. Bij elke vervaldag van de erkenning kan zij voor een periode van 27 jaar worden hernieuwd.
- § 6. De Vlaamse regering kan jaarlijks, binnen de perken van de begroting, subsidies verlenen voor de huur, de beheerskosten en het toezicht in een erkend reservaat.
- § 7. De Vlaamse regering stelt nadere regels vast voor de aanvraag, de hernieuwing, de uitbreiding en de intrekking van de erkenning, als ook voor het toekennen van de subsidies.

AFDELING 4

Algemene maatregelen voor de bescherming van het natuurlijk milieu

ONDERAFDELING A

Verwerving

Artikel 37

- § 1. Het Vlaamse Gewest heeft het recht van voorkoop bij verkoop van onroerende goederen :

1. in het VEN, met uitzondering van de onroerende goederen uitgesloten door de Vlaamse regering ;
2. in de natuurreservaten en hun uitbreidingsperimeter gelegen binnen de groen- en bosgebieden, de bosuitbreidingsgebieden of het VEN, zoals bepaald in artikel 33, derde lid ;
3. in een door de Vlaamse regering afgebakende perimeter binnen de groen- en bosgebieden gelegen binnen het IVON ;
4. in de afbakening van een natuurinrichtingsproject.

De Vlaamse regering kan aan de VLM een machtiging verlenen om in haar naam, voor haar rekening en volgens de door haar gestelde voorwaarden dit voorkoopprecht uit te oefenen.

Dit recht op voorkoop gaat in na bekendmaking van de afbakening van het VEN of van de perimeter of de afbakening in het Belgisch Staatsblad.

Dit recht doet geen afbreuk aan de op het ogenblik van het van kracht worden van dit decreet bestaande regelingen inzake het recht van voorkoop die steeds voorrang hebben.

Dit recht van voorkoop geldt niet ingeval van verkoop van het goed aan de echtgenoot, de afstammelingen of aangenomen kinderen of die van de echtgenoot van de eigenaar of van één der mede-eigenaars of aan de echtgenoten van de voormelde afstammelingen of aangenomen kinderen, die voor eigen rekening kopen en voor zover het goed niet opnieuw verkocht wordt binnen een termijn van twee jaar ; of in geval van verkoop van het goed aan leden van erkende bosgroeperingen.

De onroerende goederen die verworven worden door uitoefening van het voorkoopprecht in het VEN en in de natuurreservaten en hun uitbreidingszone, worden in de regel aangewezen als Vlaams natuurreservaat, bosreservaat of domeinbos of, na gebruiksoverdracht aan een erkende terreinbeherende natuurvereniging, erkend als natuurreservaat.

- § 2. De eigenaar mag het onroerend goed slechts verkopen nadat hij de Vlaamse regering de gelegenheid heeft gegeven om haar voor-

kooprecht uit te oefenen. Te dien einde geeft de notaris de Vlaamse regering kennis van de inhoud van de akte die is opgesteld onder de opschortende voorwaarde van niet-uitoefening van het recht van voorkoop waarbij enkel de identiteit van de koper opengelaten wordt. Deze kennisgeving geldt als aanbod van verkoop.

- § 3. In geval van onderhandse verkoop beschikt de Vlaamse regering over een termijn van 60 dagen na datum van deze kennisgeving om het aanbod tegen de verkoopprijs gesteld door de verkopende partij te aanvaarden.

Heeft de Vlaamse regering het aanbod binnen die termijn niet aanvaard, dan mag de eigendom niet onderhands worden verkocht aan een ander tegen een lagere prijs of gunstiger voorwaarden zonder instemming van de Vlaamse regering.

Na verloop van één jaar na het aanbod mag de eigendom niet worden overgedragen zonder dat aan de Vlaamse regering een nieuw aanbod wordt gedaan.

Artikel 38

- § 1. Bij openbare verkoop is de instrumenterende ambtenaar gehouden ten minste dertig dagen van te voren aan de Vlaamse regering of de VLM in geval van machtiging kennis te geven van plaats, dag en uur van de verkoop.
- § 2. Indien de verkoop wordt gehouden zonder voorbehoud van eventuele uitoefening van het recht van hoger bod, is de instrumenterende ambtenaar ertoe gehouden bij het einde van de opbieding en voor de toewijzing in het openbaar te vragen of de Vlaamse regering haar recht van voorkoop wenst uit te oefenen tegen de laatst geboden prijs. Indien de vertegenwoordiger van de Vlaamse regering met de vraag van de instrumenterende ambtenaar instemt, is de verkoop definitief. In geval van weigering, afwezigheid of stilzwijgen wordt de verkoop voortgezet.

Als de verkoop wordt gehouden onder voorbehoud van eventuele uitoefening van het recht van hoger bod, is de instrumenterende ambtenaar er niet toe gehouden aan de vertegenwoordiger van de Vlaamse regering te vragen of hij zijn recht van voorkoop uitoefent.

- a) als er een hoger bod is, wordt dit aan het administratie bevoegd voor het natuurbehoud en aan de koper meegedeeld ;
- b) als er geen hoger bod wordt gedaan of als de instrumenterende ambtenaar het hoger bod niet aanneemt, betekent hij het laatste bod aan de Vlaamse regering en vraagt of de Vlaamse regering haar recht van voorkoop wenst uit te oefenen.

Als de Vlaamse regering binnen een termijn van vijftien dagen haar instemming niet aan de instrumenterende ambtenaar heeft betekend bij aangetekend schrijven of die instemming niet heeft gegeven in een akte van de instrumenterende ambtenaar, is de toewijzing definitief.

In geval van herverkoop ten gevolge van de uitoefening van het recht van hoger bod, moet dezelfde kennisgeving acht dagen van tevoren aan de Vlaamse regering worden gedaan en dezelfde vraag in het openbaar aan de vertegenwoordiger van de Vlaamse regering worden gesteld bij de zitting van herverkoop.

Artikel 39

In geval van verkoop met miskenning van het recht van voorkoop van het Vlaamse Gewest heeft dit het recht, ofwel in de plaats gesteld te worden van de koper, ofwel van de verkoper een schadevergoeding te eisen ten bedrage van 20 percent van de verkoopprijs.

In het eerste geval moet de vordering gelijktijdig tegen de verkoper en de eerste koper worden ingesteld, en is de eis pas ontvankelijk na inschrijving op de kant van de overschrijving van de betwiste akte en in voorkomend geval op de kant van de overschrijving van de laatst overgeschreven titel.

De in de plaatsgestelde betaalt aan de koper de prijs terug die deze heeft betaald, alsmede de kosten van de akte. Hij is slechts gehouden tot de verplichtingen die voor de koper voortvloeien uit de authentieke akte van verkoop en tot de lasten waarin de koper heeft toegestemd, voor zover die lasten zijn ingeschreven of overgeschreven voor de inschrijving van zijn eis.

De vordering tot naasting en indeplaatsstelling en de vordering tot schadeloosstelling verjaren, bij openbare verkoop, door verloop van drie maanden

te rekenen van de datum van de toewijzing, en, bij onderhandse verkoop, door verloop van drie maanden te rekenen van de kennisgeving van deze verkoop aan het Vlaamse Gewest, indien een dergelijke kennisgeving heeft plaatsgehad, en andere door verloop van twee jaar na de overschrijving van de akte van verkoop.

Als hij de vordering tot indeplaatsstelling inwilligt, verwijst de rechter de partijen voor het verlijden van de akte naar de door hen gekozen instrumenterende ambtenaar of naar een ambtshalve aangewezen instrumenterende ambtenaar, indien partijen het niet eens zijn over de keuze. De kosten van de akte zijn voor rekening van de indeplaatsgestelde.

Iedere uitspraak op een eis tot indeplaatsstelling wordt ingeschreven achter de inschrijving bedoeld in het tweede lid.

Artikel 40

Bij verkoop van onroerende goederen die gelegen zijn in het VEN, in een door de Vlaamse regering afgebakende perimeter binnen de groen- en bosgebieden gelegen in het IVON, in de natuurreservaten en hun uitbreidingsperimeter zoals bepaald in artikel 33, derde lid, in de bosreservaten en in de afbakening van een natuurinrichtingsproject, hebben de erkende terreinbeherende natuurverenigingen voor de onroerende goederen die zij huren of in erfpacht hebben eveneens een recht van voorkoop.

Dit recht van voorkoop doet geen afbreuk aan de op het ogenblik van het van kracht worden van dit decreet bestaande regelingen inzake het recht van voorkoop die steeds voorrang hebben.

Dit recht van voorkoop is ondergeschikt aan het recht van voorkoop van het Vlaamse Gewest dat steeds voorrang heeft.

De bepalingen van artikelen 37, 38 en 39 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 41

§ 1. Om redenen van natuurbehoud, kunnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse gemeenten onroerende goederen verkrijgen door onteigening ten algemenen nutte.

- § 2. Het Vlaamse Gewest kan, om redenen van natuurbehoud en op voorstel van de eigenaar, het eigendomsrecht, de pacht, de huur of het recht van gebruik van een onroerend goed dat het in eigendom heeft of waarover het kan beschikken, ruilen tegen het eigendomsrecht, pacht, huur of recht van gebruik van een ander onroerend goed mits akkoord van de houder van het betrokken recht.

De kosten van de ruilakte en de hypothecaire formaliteiten komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

De opleg die eventueel ten voordele van het Vlaamse Gewest gestort moet worden, wordt gestort in het Mina-fonds.

Artikel 42

De eigenaar van een onroerend goed kan van het Vlaamse Gewest de verwerving daarvan eisen indien hij aantoonst dat, ten gevolge van de aanduiding van dit onroerend goed als een GEN of GENO, de waardevermindering van zijn onroerend goed ernstig is ofwel dat de leefbaarheid van de bestaande bedrijfsvoering ernstig in het gedrang komt.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere voorwaarden en de procedure van deze koopplicht. De Vlaamse regering bepaalt de wijze van berekening van het bedrag van de aankoopprijs waarop de eigenaar recht heeft. Bij de berekening van de aankoopprijs wordt rekening gehouden met het verschil in de waarde van het onroerend goed voor de opname in het VEN en de waarde na de definitieve afbakening hiervan.

Het bedrag dat de eigenaar van het Vlaamse Gewest ontvangt met toepassing van dit artikel, wordt in voorkomend geval verminderd met het bedrag dat de eigenaar ontvangen heeft ten gevolge van planschade voor hetzelfde onroerend goed. Wanneer een eigenaar van een onroerend goed gebruik maakt van de voormelde mogelijkheid van gedwongen aankoop door het Vlaamse Gewest, kan hij geen aanspraak meer maken op planschade, patrimoniumverlies, schadevergoeding of een andere aankoopverplichting in hoofde van het Vlaamse Gewest voor hetzelfde onroerend goed.

Artikel 43

Indien een onroerend goed wordt gebruikt dat binnen een GEN of een GENO ligt, kan van het Vlaamse Gewest een vergoeding gevraagd worden in de mate dat inkomstenverlies kan aangetoond worden ten gevolge van maatregelen die in deze gebieden, conform artikel 25, § 3, 2°, 1) of artikel 26, § 3, 2°, 1) gelden.

Artikel 44

- § 1. Het Vlaamse Gewest kan de aankoop van gebieden met het oog op de oprichting van erkende reservaten, conform artikel 36, § 1, door erkende terreinbeherende natuurverenigingen subsidiëren, binnen de beperkingen van de begroting.

- § 2. Deze onroerende goederen kunnen slechts vervreemd worden mits instemming van en onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse regering.

De subsidiëring van de aankoop van de gronden gelegen in agrarische gebieden buiten het VEN is enkel mogelijk voor gebieden die voldoen aan de criteria van artikel 36, § 2 of § 3. De subsidiëring is substantieel lager dan voor gebieden gelegen in VEN en groengebieden en bosgebieden. Deze subsidiëring wordt tevens in omvang beperkt.

Deze gebieden kunnen alleen na akkoord van de eigenaar aangekocht worden.

- § 3. De Vlaamse regering stelt de nadere regels vast voor de erkenning van terreinbeherende natuurverenigingen en voor het toekennen van de subsidies.

ONDERAFDELING B

Vrijwillige beheersovereenkomsten

Artikel 45

- § 1. De Vlaamse regering kan met de grondgebruikers, mits deze laatsten hiervan de eigenaar bij aangetekend schrijven in kennis stellen, beheersovereenkomsten sluiten in het

belang van het natuurbehoud. Ze legt de verdere regels vast voor het afsluiten van deze beheersovereenkomsten. Voor gronden die onder de pachtwetgeving vallen en de laatste 5 jaar verpacht werden, kunnen deze beheersovereenkomsten enkel afgesloten worden met beroepslandbouwers.

- § 2. Een beheersovereenkomst is een overeenkomst waarbij de grondgebruiker zich vrijwillig ertoe verbindt gedurende een bepaalde termijn een vooraf bepaalde prestatie te leveren gericht op het bereiken van een hogere kwaliteit dan de basismilieukwaliteit, door het onderhouden of ontwikkelen van natuurwaarden, tegen betaling van een vooraf bepaalde vergoeding, binnen de perken van de begroting.

Deze vergoeding wordt berekend op basis van de door de grondgebruiker geleverde inspanningen en de eventuele inkomstenderving ingevolge deze overeenkomst. De vergoeding kan verhoogd worden bij het halen van specifiek overeengekomen resultaten.

Artikel 46

Beheersovereenkomsten worden gesloten met het oog op :

- 1° hetzij het beheer, het herstel en de ontwikkeling van de natuur in de groengebieden en bosgebieden aangeduid op uitvoeringsplannen, van kracht in de ruimtelijke ordening, in functie van een vastgestelde beheersvisie ;
- 2° hetzij het beheer en de ontwikkeling van de natuur in de GEN, de GENO in functie van de vooropgestelde doelstellingen en binnen de perimeter vastgesteld in het goedgekeurd natuurrichtplan ;
- 3° hetzij de ontwikkeling van de natuur in de natuurverwevingsgebieden, conform het natuurrichtplan in het IVON ;
- 4° hetzij het beheer en de ontwikkeling van de natuur in de natuurverbindingsgebieden conform het natuurrichtplan in het IVON ;
- 5° hetzij het optimaal beschermen, herstellen en/of uitbreiden van de habitats of ecosystemen van door de Vlaamse regering aangewezen organismen of levensgemeenschappen ;

- 6° hetzij het instandhouden en beheer van de natuurwaarden in de valleigebieden, brongebieden en het agrarisch gebied met ecologisch belang en natuurontwikkelingsgebieden.

ONDERAFDELING C

Natuurinrichting

Artikel 47

- § 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de Raad, in een door haar aangeduid gebied een natuurinrichtingsproject instellen. Het natuurinrichtingsproject is voor minstens 90 percent van de oppervlakte gelegen in gebieden van het VEN of in groen-, park-, buffer- en bosgebieden conform de uitvoeringsplannen, van kracht in de ruimtelijke ordening.

Met natuurinrichtingsprojecten worden maatregelen en inrichtingswerkzaamheden beoogd die gericht zijn op een optimale inrichting van een gebied met het oog op het behoud, het herstel en de ontwikkeling van natuur en natuurlijk milieu in het VEN en de groen-, park-, buffergebieden en bosgebieden.

- § 2. De Vlaamse regering stelt de nadere regels vast met betrekking tot de maatregelen binnen natuurinrichtingsprojecten. Deze maatregelen kunnen inhouden :
- 1° kavelruil uit kracht van wet ;
 - 2° infrastructuur- en kavelwerken ;
 - 3° aanpassing van de wegen en van het wegenpatroon ;
 - 4° bewarende maatregelen om te voorkomen dat, vanaf het moment van de aanduiding, het gebruik of de plaatsgesteldheid van het gebied zodanig gewijzigd wordt dat het natuurinrichtingsproject belemmerd wordt ;
 - 5° het tijdelijk opheffen van de bevoegdheden van administratieve overheden en openbare besturen gedurende de uitvoering van het uitvoeringsproject ;
 - 6° het opleggen van tijdelijke erfdienstbaarheden ;

- 7° waterhuishoudingswerken zoals peilwijziging, wijziging van de structuurkenmerken van de waterlopen en aanpassing van de watertoevoer en -afvoer ;
- 8° grondwerken zoals reliëfaanpassing en afgraving ;
- 9° uitbouw van natuureducatieve voorzieningen ;
- 10° bedrijfsverplaatsing.

De maatregelen buiten het VEN, de groen-, park-, buffer- en bosgebieden worden beperkt tot maatregelen 1, 2, 10 en inzake punt 7, enkel de wijziging van de structuurkenmerken van de waterlopen en aanpassing van de watertoevoer en -afvoer.

- § 3. De VLM wordt betrokken bij de uitvoering van een natuurinrichtingsproject.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere uitvoeringsmodaliteiten.

ONDERAFDELING D

Natuurrichtplannen

Artikel 48

- § 1. Voor elk gebied dat behoort tot de GEN en de GENO wordt een natuurrichtplan opgesteld. Het natuurrichtplan kan om redenen van natuurbehoud en natuureducatie ontheffingen bevatten van de verbodsbepalingen die door of krachtens dit decreet zijn opgelegd.
- § 2. Het natuurrichtplan wordt opgesteld door de administratie bevoegd voor het natuurbehoud of door een door de Vlaamse regering erkende instelling.
- § 3. De administratieve overheid stelt, hetzij op eenvoudig verzoek, hetzij uit eigen beweging, alle informatie en kennis waarover zij beschikt en die van nut kan zijn voor het opstellen van het natuurrichtplan, ter beschikking van de administratie bevoegd voor het natuurbehoud.

- § 4. Op de voorwaarden die de Vlaamse regering bepaalt, kan de eigenaar of diegene die het gebruiksrecht heeft een vergoeding krijgen voor de uitvoering van het natuurrichtplan.
- § 5. De Vlaamse regering, bepaalt de vorm, de inhoud, de termijn en de procedure voor indiening, inspraak, overleg en goedkeuring van een natuurrichtplan en de beroepsprocedure.

Artikel 49

- § 1. De administratie bevoegd voor het natuurbehoud ziet toe op de correcte uitvoering van de voorschriften van een natuurrichtplan opge maakt in het kader van dit decreet.
- § 2. Behoudens gehele of gedeeltelijke ontheffing om redenen van natuurbehoud en natuureducatie kan niet van een goedgekeurd natuurrichtplan worden afgeweken.

De ontheffing wordt verleend door de administratie bevoegd voor het natuurbehoud. De administratie bevoegd voor het natuurbehoud beslist binnen een termijn van zestig dagen na het verzoek tot afwijking van het goedgekeurde natuurrichtplan. Bij overschrijding van de termijn van 60 dagen wordt het verzoek tot afwijking van het goedgekeurde natuurrichtplan geacht te zijn ingewilligd.

Artikel 50

- § 1. Voor elk gebied dat behoort tot IVON wordt een natuurrichtplan opgesteld. Dit gebeurt ook op analoge wijze, voor elk gebied gelegen binnen de perimeter van gebieden afgebakend volgens of in uitvoering van internationale verdragen, overeenkomsten of richtlijnen.
- § 2. Het natuurrichtplan wordt opgesteld door de administratie bevoegd voor het natuurbehoud of door een door de Vlaamse regering erkende instelling.
- § 3. De administratieve overheid stelt, hetzij op eenvoudig verzoek van de administratie bevoegd voor het natuurbehoud, hetzij uit eigen beweging, alle informatie en kennis waarover zij beschikt en die van nut kan zijn voor het opstellen van het natuurrichtplan ter

beschikking van de administratie bevoegd voor het natuurbehoud.

- § 4. Op de voorwaarden die de Vlaamse regering bepaalt, kan de eigenaar of gebruiker een vergoeding krijgen voor de uitvoering van het natuurrichtplan.
- § 5. De Vlaamse regering bepaalt de vorm, de inhoud, de termijn en de procedure voor indiening, inspraak, overleg en goedkeuring van een natuurrichtplan en de beroepsprocedure.

HOOFDSTUK VI

De bescherming van plant- en diersoorten en van hun levensgemeenschappen

Artikel 51

- § 1. De Vlaamse regering neemt, na advies van de Raad, alle maatregelen die zij nuttig acht om populaties van soorten of ondersoorten van organismen in stand te houden, te herstellen of te ontwikkelen.

Deze maatregelen kunnen betrekking hebben op alle ontwikkelingsvormen van deze organismen en kunnen overal of voor bepaalde gebieden of habitats worden getroffen. Ze kunnen soortenbescherming omvatten.

Deze maatregelen kunnen blijvend, periodiek of tijdelijk van toepassing zijn en kunnen worden ondersteund door subsidies binnen de perken van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Voor organismen die onder toepassing vallen van het jachtdecreet van 24 juli 1991 of van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij kunnen de maatregelen slechts worden getroffen na advies van de betrokken Vlaamse Hoge Raden.

- § 2. De Vlaamse regering kan, onverminderd de bepalingen van het voormelde jachtdecreet, maatregelen nemen om het in bezit houden, vangen, doden, verzamelen, wegnemen of vernielen, het in de handel brengen, het te koop aanbieden of te koop vragen, het vervoeren en het in- of uitvoeren van organismen of van

gemakkelijk herkenbare delen of producten van die organismen te regelen of te verbieden.

- § 3. De Vlaamse regering kan maatregelen nemen om het uitzetten van diersoorten of van plantensoorten of organismen te regelen of te verbieden voorzover deze uitzetting een bedreiging vormt voor de natuur, het natuurlijk milieu en om het vervoeren van diersoorten of hun kringen of plantensoorten te regelen of te verbieden.

Artikel 52

- § 1. De belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen of visserij, veroorzaakt door diersoorten die beschermd zijn krachtens de bepalingen van artikel 51, wordt in de mate dat deze schade niet redelijkerwijze kon worden voorkomen, vergoed door het Mina-fonds volgens de voorwaarden die de Vlaamse regering bepaalt.
- § 2. Een tegensprekelijk proces-verbaal van vaststelling opgemaakt door de administratie bevoegd voor het natuurbehoud, dat vermeldt dat de voorwaarden die in het eerste lid worden gesteld, zijn vervuld, geldt voor de schadelijder als titel om de vergoeding van schade door voormeld Fonds te verkrijgen.

HOOFDSTUK VII

Bepalingen inzake natuureducatie, doelgroepen, provinciale, gemeentelijke en functioneel gedecentraliseerde besturen

Artikel 53

- § 1. De Vlaamse regering kan maatregelen nemen om de kennis van de natuur bij de bevolking in het algemeen of bij bepaalde bevolkingsgroepen te bevorderen.
- § 2. De Vlaamse regering kan natuureducatieve centra oprichten of erkennen.

Deze centra hebben tot doel de vorming van de bevolking inzake natuurbehoud in de ruime zin en de relatie van de mens tot de natuur te bevorderen.

De Vlaamse regering regelt de organisatie en de specifieke opdracht van de centra die zij opricht. Zij bepaalt de voorwaarden tot erkenning en de voorwaarden voor subsidiëring, binnen de perken van de begroting.

- § 3. De Vlaamse regering kan, op de voorwaarden die zij bepaalt, subsidies verlenen voor natuureducatieve infrastructuurwerken en voor projecten inzake natuureducatie die niet reeds ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap worden gesubsidieerd.

Artikel 54

- § 1. Een regionaal landschap is een duurzaam samenwerkingsverband ingesteld op voorstel van een provincie of drie of meer aaneengesloten gemeenten gericht op overleg en samenwerking met de betrokken doelgroepen ter bevordering van het streekeigen karakter, van natuurrecreatie en natuureducatie, van recreatief medegebruik, van het natuurbehoud en van het beheer, herstel, aanleg en de ontwikkeling van kleine landschapselementen.

Het regionale landschap is gericht op de bevordering van een draagvlak en heeft geenszins een reglementair karakter.

- § 2. De Vlaamse regering stelt de nadere regels vast met betrekking tot de erkenning, de organisatie, de werking, subsidiëring en opheffing van de regionale landschappen.

Artikel 55

- § 1. De Vlaamse regering kan ondersteunende maatregelen nemen ter bevordering van de natuur in de bebouwde omgeving door de gemeenten.
- § 2. De Vlaamse regering kan ondersteunende maatregelen nemen ter bevordering van de ontwikkeling van maatregelen voor de natuurverbindingsgebieden en de lijn- en puntvormige elementen door de provincies en

de gemeenten ; hiertoe kan met hen een convenant afgesloten worden.

HOOFDSTUK VIII

Bijzondere bepalingen

Artikel 56

De Vlaamse regering kan :

- 1° ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek verricht door wetenschappelijke instellingen en universiteiten ;
- 2° ten behoeve van het natuurbeheer, de volksgezondheid of de openbare veiligheid ;
- 3° ter voorkoming van belangrijke schade aan cultuurgewassen, vee en huisdieren, bossen en visserij ;

afwijken van de verbodsbepalingen van dit decreet of van zijn uitvoeringsbepalingen op de door haar te bepalen voorwaarden en onder haar toezicht.

Wanneer wordt afgeweken van een bepaling voortvloeiend uit een internationale akte bedoeld in artikel 7, moet bovendien worden voldaan aan de door die akte opgelegde voorwaarden. De administratie bevoegd voor het natuurbehoud meldt deze afwijking en de motivering ervan aan de betrokken internationale instantie.

Artikel 57

Alle ontvangsten ten voordele van het Vlaamse Gewest voortvloeiend uit de toepassing van dit decreet en uit de besluiten genomen of behouden ter uitvoering ervan, daarin begrepen de eventuele subsidies verleend op grond van internationale akten, alle schadevergoedingen en opbrengsten voor het Vlaamse Gewest die voortvloeien uit de toepassing van dit decreet, en voor zover deze ontvangsten niet voortvloeien uit de middelen die door de administratieve begroting werden verleend, worden gestort in het Mina-fonds.

HOOFDSTUK IX

Strafbepalingen en toezicht

AFDELING 1

Strafbepalingen

Artikel 58

§ 1. Met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie jaar en met een geldboete van zesentwintig frank tot één miljoen frank wordt gestraft of met één van deze straffen alleen :

1° – hij die de maatregelen of voorschriften vastgesteld in of ter uitvoering van artikel 8, 13, hoofdstuk IV en V van dit decreet overtreedt en/of deze overtredingen instandhoudt ;

– hij die het toezicht op deze maatregelen of voorschriften verhindert of bemoeilijkt ;

2° – hij die de overige maatregelen of voorschriften vastgesteld door of ter uitvoering van dit decreet overtreedt ;

– hij die het toezicht op deze maatregelen of voorschriften van dit decreet of zijn uitvoering verhindert of bemoeilijkt.

§ 2. De bepalingen van hoofdstuk VII en artikel 85 van het Strafwetboek zijn op de in dit artikel bepaalde overtredingen van toepassing.

Artikel 59

§ 1. Bij elk vonnis van veroordeling wordt bevel gegeven het goed of de goederen in hun vroegere toestand te herstellen op kosten van de veroordeelde, onverminderd de schadeloosstelling en de opgelegde dwangsom.

Indien het herstel niet mogelijk is, kunnen, op vordering van de Vlaamse regering, aanpassingsmaatregelen of maatregelen ter herstel van de natuur worden bevolen.

§ 2. Bij het verstrijken van de in het vonnis of arrest vastgestelde termijn kan het openbaar ministerie of de burgerlijke partij de werkzaamheden op kosten van de veroordeelde laten uitvoeren.

AFDELING 2

Het toezicht

Artikel 60

§ 1. Onverminderd de bevoegdheid van de officieren van gerechtelijke politie, worden de overtredingen van dit decreet en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten opgespoord en vastgesteld door de leden van de rijkswacht, van de gemeentepolitie en van de landelijke politie, door de ambtenaren en natuurwachters van de administratie bevoegd voor het natuurbehoud, door de ambtenaren en boswachters van het bosbeheer, door de ambtenaren belast met het toezicht inzake de stedenbouw en ruimtelijke ordening, door de andere door de minister aangewezen ambtenaren evenals door de wachters beëdigd op grond van artikel 61 van het Veldwetboek.

§ 2. Binnen de grenzen van hun territoriale bevoegdheid, worden de overtredingen van dit decreet en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten ook opgespoord en vastgesteld door :

1° de burgemeesters, alsook de gemeentelijke ambtenaren die door de gemeenteraad met dit toezicht belast worden ;

2° de provinciegouverneur, alsook de provinciale ambtenaren die door de provincieraad met dit toezicht belast worden.

Artikel 61

In de uitoefening van hun opdracht mogen de in artikel 60 vermelde overheidspersonen fabrieken, magazijnen, bergplaatsen, kantoren, boten, bedrijfsgebouwen, stallen, stapelhuizen, stations, wagons, voertuigen en de in de open lucht gelegen bedrijven alsook alle gronden en wateren betreden en mogen zij dieneinde boten, wagons en voertuigen aanhouden.

Artikel 62

§ 1. De in artikel 60 vermelde overheidspersonen zijn, met betrekking tot de toepassing van dit decreet, bevoegd :

1° inzage en afschrift te nemen van bescheiden, documenten en andere informatiedragers waarvan inzage voor de vervulling van hun opdracht nodig is, een kopie ervan te maken en ze tegen ontvangstbewijs in beslag te nemen voor de tijd die vereist is voor hun onderzoek ;

2° elk onderzoek, elke controle of enquête te doen, alsook alle inlichtingen in te winnen die zij nodig achten voor de uitoefening van hun opdracht ;

3° zonder kosten voorwerpen en stoffen voor onderzoek mee te nemen of ter plekke monsters te nemen ;

4° zich te laten vergezellen door personen die daartoe door hen zijn aangewezen op grond van hun specifieke technische kennis ;

5° in de uitoefening van hun opdracht de bijstand van de openbare macht te vorderen ;

6° mondeling of schriftelijk ter plaatse de staking van werkzaamheden of handelingen te gelasten die niet in overeenstemming zijn met de bepalingen van dit decreet of van zijn uitvoeringsbesluiten. Van die lastgeving wordt proces-verbaal opgesteld. Dit proces-verbaal wordt bij aangetekende brief ter kennis gebracht van de opdrachtgever en van de persoon of de aannemer die het werk uitvoert ;

7° alle maatregelen te treffen om te voorzien in de toepassing van het bevel tot staking van de werkzaamheden.

§ 2. Eenieder is verplicht de in artikel 60 aangewezen personen in de uitoefening van hun opdracht desgevraagd medewerking te verlenen en hen alle inlichtingen te verstrekken.

HOOFDSTUK X

Wijzigings-, opheffings- en overgangsbepalingen

Artikel 63

De artikelen 1 tot 4, 6 tot 34, en 36 tot 39 en 41 tot 46 van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbe-

houd worden, wat de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest betreft, opgeheven.

De reglementaire bepalingen getroffen ter uitvoering van de opgeheven bepalingen van die wet blijven echter geldig voorzover zij niet door de Vlaamse regering werden opgeheven, gewijzigd of aangevuld.

Artikel 64

In artikel 52, § 1, van dezelfde wet, ingevoegd bij decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen en gewijzigd bij het decreet van 2 december 1994, worden de woorden "In afwijking van de bepalingen van de voorgaande hoofdstukken kan de Vlaamse Executieve" vervangen door de woorden "De Vlaamse regering kan, in afwijking van de bepalingen van het decreet van [...] inzake het natuurbehoud en het natuurlijk milieu,".

Artikel 65

In artikel 56 van dezelfde wet, ingevoegd bij decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen, worden de woorden "artikelen 45 en 46" vervangen door de woorden "artikelen 58 tot en met 62 van het decreet van [...] inzake het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.".

Artikel 66

§ 1. Artikel 43 van het bosdecreet van 13 juni 1990 wordt aangevuld met een § 6, die luidt als volgt :

"§ 6. Als een openbaar bos in het Vlaams Ecologisch Netwerk ligt, zoals bedoeld in het decreet van [...] betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, wordt het beheersplan voor advies voorgelegd aan de administratie bevoegd voor het natuurbehoud. Na goedkeuring van het beheersplan wordt de administratie bevoegd voor het natuurbehoud periodiek ingelicht over de voorgenomen uitvoeringsmaatregelen van het plan.

Dit beheersplan bevat minstens de gegevens die vermeld worden in het beheersplan voor

de bosreservaten, zoals bepaald in artikel 25 van dit decreet."

Artikel 67

Tussen het eerste en het tweede lid van artikel 46 van het bosdecreet van 13 juni 1990 wordt een lid ingevoegd dat luidt als volgt :

"Voor de bossen gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk, zoals bedoeld in het decreet van ... betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, worden in de beheersplannen die goedgekeurd worden na de inwerkingtreding van voormeld decreet uitdrukkelijk de maatregelen vermeld die moeten worden genomen om de in artikel 18 van het bosdecreet van 13 juni 1990 bepaalde doelstellingen te realiseren en dient in overeenstemming te zijn met het natuurrichtplan conform de artikelen 48 en 50 van het decreet van [...] inzake het natuurbehoud en natuurlijk milieu."

De administratie bevoegd voor het natuurbehoud kan toezicht uitoefenen op het gevoerde beheer."

Artikel 68

Artikel 47 van het bosdecreet van 13 juni 1990 wordt vervangen door de volgende bepaling :

" Artikel 47

In afwijking van de artikelen 43 tot en met 46 wordt voor de bossen gelegen in natuurreservaten bedoeld in het decreet van [...] betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu , één enkel beheersplan per natuurreservaat opgemaakt, het Bosbeheer gehoord, overeenkomstig dat decreet van [...]. De ambtenaar van de administratie bevoegd voor het natuurbehoud vraagt het advies van het Bosbeheer dat binnen de dertig dagen wordt verstrekt. Wanneer deze termijn is overschreden, hoeft geen rekening gehouden te worden met dit advies.

In afwijking van artikel 42 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, is in natuurreservaten, conform dit decreet, voor ontbossing voorzien in het beheersplan, goedgekeurd krachtens de wetgeving op het natuurbehoud, enkel een voorafgaande eenvoudige melding aan de ambtenaar vereist. Van

deze melding stelt de ambtenaar onverwijld het college van burgemeester en schepenen en de administratie Ruimtelijke Ordening in kennis."

Artikel 69

Aan het bosdecreet van 13 juni 1990 wordt een nieuw artikel 90bis toegevoegd, dat luidt als volgt :

" Artikel 90bis

Ontbossing, zoals bepaald in artikel 4, punt 15, is verboden tenzij mits naleving van de voorschriften van de wetgeving op de ruimtelijke ordening en stedenbouw en na advies van het Bosbeheer.

Dit advies wordt aangevraagd door de administratie die door de Vlaamse regering is aangewezen als bevoegd voor de stedenbouw en de ruimtelijke ordening, of indien niet betrokken bij de uitreiking van de vergunning, door de overheid die de vergunning verleent. Het Bosbeheer brengt binnen 30 dagen advies uit. Als binnen deze termijn geen advies werd uitgebracht, wordt het advies geacht gunstig te zijn.

Een vergunning tot ontbossing wordt overeenkomstig de wetgeving op de ruimtelijke ordening en de stedenbouw slechts verleend, wanneer deze ontbossing gebeurt in functie van uitvoering van werken van algemeen belang die in overeenstemming zijn met de geldende plannen van aanleg.

Met het oog op het behoud van het bosareaal, legt de Vlaamse regering criteria vast voor compensatie van de ontbossing. De als compensatie opgelegde maatregelen, gelden als voorwaarden bij de vergunde ontbossing."

Artikel 70

In het bosdecreet van 13 juni 1990 wordt een nieuw artikel 19ter ingevoegd, dat luidt als volgt :

" Artikel 19ter

De Vlaamse regering kan, na advies van de Vlaamse Hoge Bosraad en van de Vlaamse Hoge Raad voor het Natuurbehoud, volgens de voorwaarden en de normen door haar te bepalen, binnen de perken van de begrotingskredieten, toelagen verlenen

voor het nemen van maatregelen die de ontwikkeling van de natuur in het bos tot doel hebben, desgevallend afgestemd op de door het natuurbeleid en/of het ruimtelijk beleid vooropgestelde gebiedscategorieën."

Artikel 71

Het laatste lid van artikel 87 van het bosdecreet van 13 juni 1990 wordt vervangen door de volgende bepaling vervangen :

"Voor de bebossing van gronden gelegen in de natuurgebieden, de natuurgebieden met wetenschappelijke waarde, de valleigebieden, de brongebieden, de agrarische gebieden met ecologisch belang en de agrarische gebieden met bijzondere waarde, de natuurontwikkelingsgebieden, het Vlaams Ecologisch Netwerk, de gebieden aangewezen ter uitvoering van de richtlijn 79/409/EEG inzake het behoud van de vogelstand, de gebieden aangewezen in uitvoering van de richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna en de gebieden aangewezen krachtens de Overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn, opgemaakt te Ramsar op 2 februari 1971, dient het voorafgaand advies van de Administratie bevoegd voor het Natuurbehoud te worden ingewonnen. De afstandsregel bepaald in artikel 35bis, § 5 van het Veldwetboek is onverminderd van toepassing.

De Vlaamse regering bepaalt criteria voor ecologisch verantwoorde bebossing en bosuitbreiding."

Artikel 72

§ 1. In het artikel 16, § 3 van het decreet van 16 april 1996 houdende bescherming van landschappen wordt na het eerste lid de volgende bepaling ingevoegd :

"Het beheersplan dient in overeenstemming te zijn met het natuurrichtplan bepaald in de artikelen 48 en 50 van het decreet van [...] betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu."

§ 2. In afwijking van artikel 16 van hetzelfde decreet wordt voor de landschappen gelegen in natuurreservaten zoals bedoeld in het decreet van [...] betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, één enkel beheersplan per natuurreservaat opgemaakt, de administratie bevoegd voor landschappen gehoord,

overeenkomstig het decreet van [...]. De ambtenaar van het bestuur bevoegd voor het natuurbehoud vraagt het advies van de administratie bevoegd voor landschappen. Indien dit advies niet binnen een termijn van 30 dagen wordt uitgebracht, wordt het geacht gunstig te zijn.

Artikel 73

Voor alle terreinen die met aankoopsubsidie van het Vlaamse Gewest werden aangekocht vóór de inwerkingtreding van dit decreet blijft de erkenningsprocedure van voor de inwerkingtreding van toepassing.

Artikel 74

In het milieuvergunningsdecreet van 28 juni 1985 wordt een bepaling aan artikel 20, na het tweede lid toegevoegd :

"Voor erkende natuurreservaten en gelegen buiten het VEN en erkend op basis van artikel 36, § 2 en § 3, van het decreet [...] betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu gelden geen afstandsregels."